

HAJDÚNÁNÁSI ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAM

Hajdúnánási Óvoda
4080 Hajdúnánás
Magyar utca 104.
OM azonosító: 030805

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	4
I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	6
II. HELYZETKÉP.....	7
Alapvető személyi és tárgyi feltételeink, Személyi feltételeink	8
Intézményünk szervezeti struktúrája.....	10
2.1. Gyermekképünk	11
2.2. Pedagógusképünk.....	12
2.3. Óvodakép	12
III. PEDAGÓGIAI PROGRAM.....	13
Pedagógiai programunk célja az intézmény egészére vonatkozóan	14
Intézményünk alapvető feladatai.....	14
IV. ÓVODAI NEVELÉSÜNK SZERVEZETI KERETE.....	15
Az óvodai élet megszervezése	15
V. Óvodai nevelésünk általános feladatai	17
5.1. Egészséges életmód alakítása.....	17
5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	20
5.3. Anyanyelvi, - értelmi fejlesztés és nevelés	22
VI. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	26
6.1. Játék.....	26
6.2. Munkajellegű tevékenységek	28
6.3. Tevékenységekben megvalósuló tanulás	31
VII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE INTÉZMÉNYI SZINTEN	32
7.1. A fejlődés eredménye óvodáskor végére.	33
7.2. Nevelő - fejlesztőmunka mérési, értékelési rendszere.....	37
7.3. A tankötelezettség rendje	37
VIII. INTÉZMÉNYÜNK KAPCSOLATRENDSZERE	37
8.1. Tagintézményeink közötti kapcsolat.....	38
8.2. Óvoda-család.....	39
8.3. Az óvoda és bölcsőde kapcsolata	40
8.4. Az óvodák és iskolák kapcsolata.....	40
8.5. Óvodáink egyéb kapcsolatai.....	41
IX. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE AZ ÓVODÁNKBAN	43
9.1. Kiemelt bánásmódot igénylő gyermekek	43
9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek integrált nevelése.....	43

9.1.2. Kivételes képességű tehetséges gyermekek	48
X. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	50
XI. ÓVODÁINK PEDAGÓGIAI GYAKORLATA.....	53
GESZTENYEVIRÁG SZÉKHELYINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA.....	69
SZIVÁRVÁNY TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA.....	53
HÉTSZÍNVRÁG TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA	69
A GYERMEKKERT TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA.....	97
ESZTERLÁNC TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA	109
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	129
ÓVODAI JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	129
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	130
FELHASZNÁLT IRODALOM	131
MELLÉKLETEK.....	132
3. sz. Melléklet A csoportnapló tartalma	133
4. sz. Melléklet Az egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentum tartalma	134

HAJDÚNÁNÁSI ÓVODA

BEVEZETŐ

„Nézzünk meg egy játszó gyermeket! Mennyi komolyság van mozdulataiban milyen sok öntudat önérzet a viselkedésében. Arcáról leolvashatjuk, hogy ő tulajdonképpen nem is játszik, hanem nagyon is komoly kötelességét teljesíti: „Élni Tanul”

Kosztolányi Dezső

Intézményünkben a gyermekközpontú, gyermekekre figyelő, gyermekeket elfogadó szemlélet a meghatározó, melyben olyan óvodai élet biztosítására törekszünk, ahol a gyermekek, a családok és nevelőközösségünk egyaránt jól érzik magukat.

A kisgyermek feltétel nélküli szeretete, elfogadása, nevelőmunkánk alapja.

Programunk a gyermekek alapvető tevékenységére, a játékra, a mozgásra, környezet tevékeny megismerésére, a kommunikációra, a mesére, a komplex esztétikai nevelésre a magyar népzene és kultúra ápolására épít. Hirdetjük a gyermekközpontú, szeretetteljes, családias óvodai légkört, amelyben a gyermekeket egyéni képességeik szerint neveljük, fejlesztjük.

A Hajdúnánási Óvoda 1 székhelyintézményt és 4 tagintézményt foglal magában. Kiindulási pontjaink, alapelveink, nevelésfilozófiánk azonos gyökereket.

Igyekezünk a közvetlen és közvetett partnereink elvárásainak megfelelően elkészíteni a

Pedagógiai Programunkat, ami az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül.

Nevelési rendszerünk legfontosabb elemének, eszközének a játékot tekintjük

- Elsődlegesnek tartjuk a gyermekközpontú szeretetteljes családias óvodai légkört, amelyben a gyerekeket egyéni képességeik szerint, differenciáltan neveljük, fejlesztjük.
- Hangsúlyozzuk a gyermekek testi - lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését és a szocializáció minél teljesebb kibontakozását a családi neveléssel együtt.
- Programunk megvalósítása nyomán, a gyerekek megtanulnak eligazodni környezetünkben, megtanulnak kommunikálni, tevékenykedni, együttműködni, magatartásformákat elsajátítani.
- Mindezt jól szervezett tevékenységgel, nevelői segítséggel a mindennapi élet feltételeivel és eszközeivel kívánjuk biztosítani. Köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók tagjai a pedagógiai munkát segítő dolgozókkal együtt vallják azt, hogy jól csak a szülőkkel együtt, a családi nevelés értékeire támaszkodva nevelhetünk, ezért valódi partnereinknek tekintjük a szülőket.
- Óvodáinkban olyan szeretetteljes, biztonságot nyújtó, ösztönző légkört biztosítunk, ahol óvodás gyermekeink képességeinek maximális kibontakozását kívánjuk támogatni a tevékenységek egész sorával.

Az intézményünk bemutatása az alapítás körülményei

2008. augusztus 1.-től a Képviselő-testület 148/2007. (V. 30.) számú döntése alapján, Hajdúnánáson az óvodai egységek átszervezésére került sor.

A korábbi I. sz. és II. sz. Óvodai Egység integrációjából megalakult a Hajdúnánási Óvoda. Óvodánk egy nevelési intézménnyé vált, amely egy székhelyintézmény és négy tagintézményből áll.

2019-ben a képviselőtestület **135/2019. (V.28.)** határozata alapján jelenleg egy székhely és négy tagintézmény alkotja a Hajdúnánási Óvodát.

Szakmai sokszínűség és autonómia jellemző ránk.

A Hajdúnánási Óvoda önállóan működő költségvetési szerv, gazdálkodási feladatait a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény végzi.

A Hajdúnánási Óvoda székhelye a (Gesztenyevirág) Magyar utca 104., míg tagintézményeink a városunkban és Hajdúnánás-Tedejen működő óvodák.

Törvényi előírások figyelembevétele:

- 2023. évi LII: Törvény A pedagógusok új életpályájáról
- 2011.évi. CXCV. Köznevelési törvény (Nkt.)
- 20/2012.(VII:31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények név használatáról.
- 229/2012. (VIII. 28) a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII.17) Korm. Rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
- 17/2013.(II.1) EMMI rendelet a nemzetiségi óvodai nevelésnek irányelvei és nemzetiségi isk. okt. irányelvei kiadásáról.
- 32/2012.(X 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai irányelvei és az SNI tanulók iskolai oktatási rendelet kiadásáról.
- 48/2012.(XII.12) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről.
- 23/1997. (VI. 4.) számú MKM rendelet és az azt módosító 37/2000. (X. 29.) rendelet a Fogyatékos gyermekek nevelésének irányelveiről
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- 20/2012.(VII:31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények név választásáról. Melléklet: rendelet a kötelező felszerelési- és eszköz normáról
- 36/1999. (VIII.24.) OM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
- 2003. évi CXXV. tv. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény.
- 2008. XXXI. tv. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény.
- 51/1997.(XII.18) NM-rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló eü. szolgáltatásokról és a szűrő vizsgálatok igazolásáról
- 1998. évi XXVI. törvény fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A Nemzeti együttműködés programja (2010. 05. 22.)
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve:	Hajdúnánási Óvoda
Címe:	4080 Hajdúnánás Magyar u. 104.
Igazgató:	Máróné Zubor Gizella
Telefon:	+36-70/372 1490, 06-52/619-692
E-mail:	hajdunanasiovoda@gmail.com
Az intézmény fenntartója:	Hajdúnánás Város Önkormányzata
Címe:	4080 Hajdúnánás Köztársaságtér 1.
Maximális gyermeklétszám:	488

Az összevont intézményt a Hajdúnánási Óvoda Alapító okirata alapján a 240/2009. (VIII. 19.) számú Képviselő-testületi Határozattal hozta létre a Hajdúnánás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete. Jelenleg hatályos „Alapító Okirat” száma HAJ/7054-5/2022.

Az intézmény működési területe:

- Hajdúnánás város közigazgatási területe

Az intézmény jogállása:

- Önálló jogi személy
- Vállalkozási tevékenységet nem végez
- Önállóan működő költségvetési szerv
- Önálló bankszámlával rendelkezik

Az intézmény alaptevékenysége:

- Óvodáskorú gyermekek nevelése, a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig, legfeljebb 8 éves korig.
- A szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integráltan oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése oktatása.
- Intézményi étkeztetés.

Az intézmény felügyeleti szerve:

- Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete

Székhelyintézmény:	Gesztenyevirág Székhelyintézmény 4080 Hajdúnánás, Magyar u. 104.
Tagintézményeink:	Szivárvány Tagintézmény 4080 Hajdúnánás, Nikodemusz I. u. 17-21. Eszterlánc Tagintézmény 4080 Hajdúnánás Kasza u. 3. Hétszínvirág Tagintézmény 4085 Hajdúnánás-Tedej, Előhát u.1. Gyermekkert Tagintézmény 4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 24.

II. HELYZETKÉP

Intézményünk bemutatása:

Tagintézmények, csoportok száma:

Gesztenyevirág Székhelyintézmény	Hajdúnánás, Magyar u. 104.	5 csoport
Szivárvány Tagintézmény	Hajdúnánás, Nikodemusz I. u.17-21.	3 csoport
Hétszínvirág Tagintézmény	Hajdúnánás – Tedej, Előháti u. 1.	1 csoport
Gyermekkert Tagintézmény	Hajdúnánás, Dorogi u. 24.	6 csoport
Eszterlánc Tagintézmény	Hajdúnánás, Kasza u. 3.	4 csoport
Összesen:		19 csoport

Óvodáink körzetében munkáscsaládok, mezőgazdasági dolgozók, vállalkozók és alkalmazottak egyaránt megtalálhatók. Az értelmiségi családból érkező gyermekek száma az országos átlagnak megfelelő.

Eredménynek tarthatjuk, hogy szívesen választják óvodáinkat a szülők, gyerekek egyaránt. A városunk jellegéből adódóan óvodáinkban a társadalom valamennyi rétegének gyermeke jelen van, s ez egy egészséges szociokulturális összetételt jelent. Ugyanakkor feltételez az óvoda részéről egy nagyon tudatos tevékenységet, úgy a tehetséggondozásban, mint a hátránykompenzálásban.

Gesztenyevirág Székhelyintézmény

A legkorszerűbben felszerelt, a 21. század követelményének megfelelő infrastruktúrával rendelkező öt csoportos óvoda. Tornaszobával, fejlesztőszobával és orvosi szobával is rendelkezik. A mozgáskorlátozott, látássérült gyermekek, személyek számára ideális, elvárásnak teljes körűen megfelel. Egyetlen óvoda, mely emeleti szinttel rendelkezik, fent négy óvodai csoport, míg a földszinten egy csoport található. Ételifttel kerül fel az emeletre a gyermekek ellátásához szükséges élelem. Udvarán Uniós szabványoknak megfelelő új játékok kerültek letelepítésre. Barátságos terasza, több óvodai rendezvény helyszíne lehet. A székhely 2014 szeptemberétől ebbe az épületbe került elhelyezésre.

Szivárvány Tagintézmény

Jelenleg a Nikodemusz István utcai három csoport esztétikusan igényesen kialakított belső és külső terekkel a mai kor elvárásainak megfelelően működik. A környezet barátságos nyugodt a gyermekek és a felnőttek is szívesen járnak ide. A városközpontban elhelyezkedő óvodában hosszabb távra biztosítva látjuk a gyermekek létszámát.

Az udvar fejlesztése a lehetőségek függvényében szükséges.

Hétszínvirág Tagintézmény

A két csoport befogadására alkalmas óvodában 2008. nyarán készült el a tornaszoba. Az óvodában a gyermeklétszám jelenleg egy csoport indítására elegendő, mely várhatóan a távolabbi időben sem fog lényegesen változni. A külső és belső környezet vidám, hangulatos, családi. A szülők nagyon ragaszkodnak az óvodához, aktívan részt vesznek és segítik az óvoda nevelő munkáját.

Gyermekkert Tagintézmény

A város legnagyobb óvodája, mely 1976.-ban eredetileg is óvodának épült. Az intézmény mai viszonylatban is modern, korszerű. A 6 működő csoportszoba mérete ideális, minden vonatkozásban az elvárásoknak megfelelő. Valamennyi csoportszobához öltöző és mosdó tartozik. Az udvara tágas, komfortos, EU szabványoknak megfelelő játékokkal felszerelt, minden igényt kielégítő. Évek hosszú sora óta tudatos esztétikusságra törekcsenek, amely az óvodai környezet látványos fejlődését családi hangulatát eredményezte.

Eszterlánc Tagintézmény

Az Eszterlánc Óvoda a város peremén épült, 4 csoportban, összesen 100 gyermek nevelését tudja biztosítani. A csoportok közel azonos életkor szerint szerveződnek. Minden csoportszobához külön öltöző és mosdó tartozik. A tágas, világos, esztétikusan berendezett, sok-sok játékkal felszerelt csoportszobáinkban teremcsünk a gyermekek számára barátságos életteret.

Hátsó udvarunk egy része aszfaltozott, mely lehetőséget nyújt a közlekedésre (KRESZ pályán kerékpározás) és a nagymozgást igénylő játékokra. Másik része füves terület, melyen domb is található, ez minden évszakban más-más mozgáslehetőséget nyújt a gyermekeknek. Az udvar hatalmas fáinak terebélyes lombozata védelmet nyújt a nyári melegben.

Alapvető személyi és tárgyi feltételeink

Személyi feltételeink

A tagintézmények köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók köre folyamatos változáson megy keresztül. Indokolja ezt a nyugdíjba vonuló kolleganők jelentős száma az elmúlt és elkövetkezendő években, a gyermeket vállaló kolleganők számának növekedése, valamint a természetes élethelyzetből adódó fluktuáció. A változásokra való reagálás a mindenkori igazgató feladata, melynek hatékonysága biztosítja a pedagógiai munka zavartalan működését. A megfelelő szakemberek alkalmazásával magas színvonalon, innovatív módon végezhető a nevelő-oktató munka az intézményekben.

A köznevelési foglalkoztatottak jelenlegi létszáma 39 fő óvodapedagógus.

Alkalmazottaink száma: 67 fő

Alkalmazottaink megoszlása	Engedélyezett létszám
• Igazgató	1 fő
• óvodapedagógus	38 fő
• pedagógiai asszisztens	6 fő
• adminisztratív, ügyviteli	1 fő
• dajka	19 fő
• rehabilitációs foglalkoztatásban 4 órában	2 fő

• gyógypedagógiai asszisztens	1 fő
Összesen:	67 fő

Szakember ellátottságunk kiemelkedően jó. Az óvodapedagógusi speciális komplex- és intenzív továbbképzéseken túl, a sajátos arculatok megvalósításához szükséges területeken is tovább képezték és képzik magukat köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók.

Többen végeztek főiskolai tanulmányokat: vezető óvodapedagógus, óvodai menedzser, gyógy-testnevelő, nyelv- és beszédfejlesztő, fejlesztő-óvodapedagógus tehetségfejlesztő szakon, gyermek ifjúság és családvédelem pedagógiája, játékpedagógia illetve egyetemi képzés keretében pedagógiai szakot. Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra szerkezet meglétét, jelzi a hiányokat a Fenntartó felé.

Intézményünk személyi feltételei a törvényi előírásoknak és a speciális fejlesztési elképzeléseknek megfelelően kerültek megállapításra.

Óvodáinkban szakmai tapasztalattal rendelkező nevelőmunkát segítő pedagógiai asszisztensek, dajkák dolgoznak. Az adminisztrációt végző óvodatitkár mindennapos munkája nélkülözhetetlen az óvodák zavartalan működésében.

A minőségi szakmai munkát meghatározó iskolai és szakképzettséggel minden alkalmazott rendelkezik.

Óvodapedagógusaink képzettségei:

Szakvizsgázottak:

- fejlesztő óvodapedagógus
- közoktatás vezető
- kommunikáció és beszédfejlesztő
- gyermek,- ifjúság,- családvédelem
- játékszakértő
- differentiált fejlesztő pedagógus
- tanulásban akadályozottak
gyógypedagógusa
- gyógypedagógia, pszichopedagógia

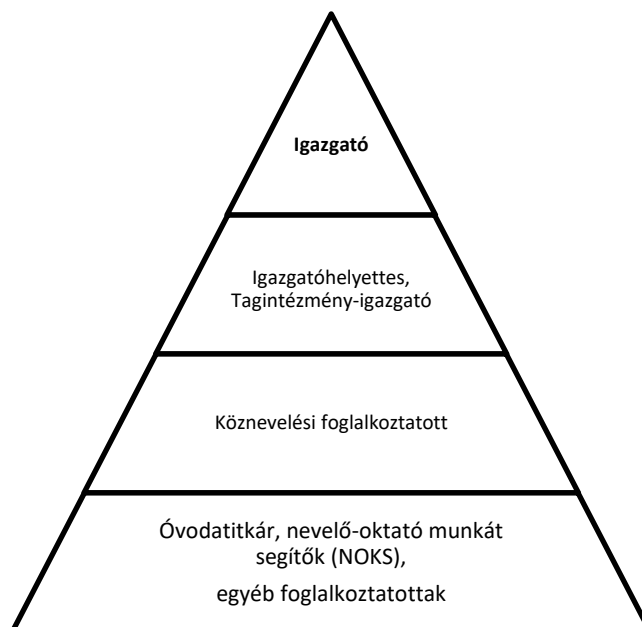
Szakirányú végzettek:

- nyelv és beszédfejlesztő
- EU-s pályázati
- iskolai mentálhigiéné
- gyógytestnevelés alapjai

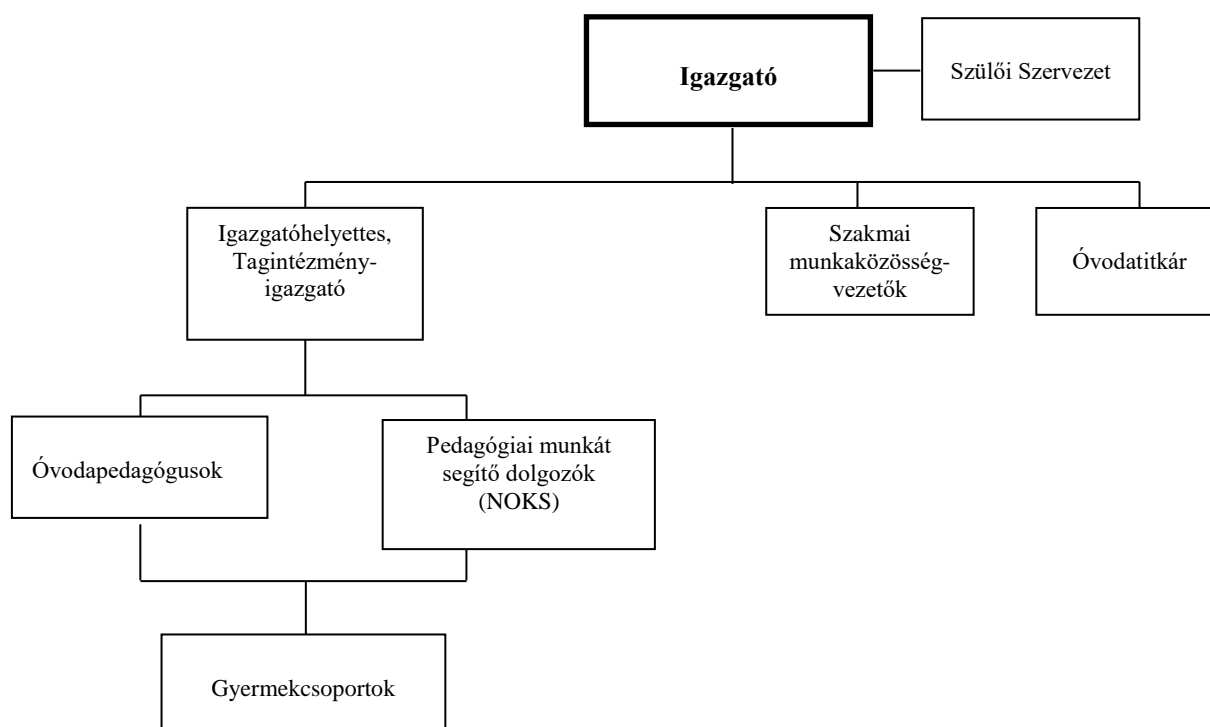
Intézményünk szervezeti struktúrája

Az óvodát az igazgató irányítja, ő a legfelsőbb vezető.
Intézményen belül megtalálható:

Alá- és fölérendeltség

Azonos szinten belül mellérendeltség

Felvehető gyermekek

Az alapító okiratban meghatározott gyermeklétszámunk 488 fő, 19 csoportban. A Nkt. törvény értelmében, óvodai elhelyezésben részesítünk minden 3. évébe lépő gyermeket valamint a veszélyeztetett, hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek részére - igény szerint - biztosítjuk az egész napos elhelyezést.

Tárgyi feltételeink

Az óvodai ellátást a fenntartó 5 helyszínen biztosítja. A Hajdúnánási Óvoda intézményei felújított állapotban, a szükséges tárgyi feltételekkel rendelkeznek, amelyek megfelelően szolgálják a gyermekek biztonságos óvodai életét.

Játsszoudvarunk felszereltsége intézményenként változó. Alapvető mozgáslehetőséget biztosít az EU-s elvárásnak megfelelő, különböző funkciójú játékeszköz. Törekszünk ezt a feltételrendszert folyamatosan bővíteni. Pályázati lehetőségek, valamint költségvetésbe betervezett forrás által.

2.1. Gyermekképünk

Olyan gyermekek nevelése, akik érzelmileg gazdag, környezetében jól tájékozódó, a természettel harmóniában élő, nyitott, érdeklődő önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, együttműködő.

Programunk csak a családokkal együttműködve, a kapcsolatot folyamatosan építve, erősítve valósulhat meg. A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben óvodánk kiegészítő, esetenként, hátránycsökkentő szerepet játszik.

Fontosnak tartjuk nevelőmunkánkban, programunkban:

- az érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes, elfogadó légkör biztosítását,
- a kisgyermek egészséges testi – lelki – értelmi-érzelmi fejlődésének megalapozását,
- egyéni fejlődési ütemük figyelembe vételével, személyiségük szabad kibontakoztatását,
- a gyermeki személyiség, mint individuális lény elismerése és előítélet mentes tiszteletben tartása,
- a világ komplex felfedezésén, megismertetésén keresztül erkölcsi érzelmeik, értelmi képességeik, világképük formálását, a néphagyomány, alkotóképesség és a kreativitás eszközeivel.
- környezettudatos magatartás és viselkedés kultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasak és illemtudók, a környezeti ártalmak kiküszöbölésében részt vállalnak, szeretik és védik a természetet.

Ennek szellemében kell nevelnünk a ránk bízott gyermekeket szeretettel és felelősséggel. A gyermekközösséggel a közeli és távlati feladatok megvalósítása csak oldott családias légkörben érhető el.

Ebben meghatározó szerepe van a pedagógus személyiségének.

Az óvodai programnak megfelelően szeretnénk szorgalmazni, hogy minden egyes óvodapedagógus elsőrendű feladatának tekintse a kisgyermekek személyiségének megismerését és ennek megfelelően képességeinek, kompetenciáinak fejlesztését.

Hatékonyabban kell felhasználni az egyéni, differenciált feladatadást, szociális fejlesztő programokat.

Szeretnénk elérni, hogy az óvodánkba járó gyermek:

- szeressen óvodába járni, élvezze a közös tevékenységeket,
- ismerje, tisztelje természeti és társadalmi környezetét, annak hagyományait,
- kötődjön a meséhez, zenéhez, alkotó tevékenységekhez, legyen kreatív, nyugodt, kiegyensúlyozott, érzelem gazdag, derűs, jókedvű, vidám
- tudjon felfedezni, oldottan beszélgetni,
- testileg – lelkileg szociálisan megerősödjön, örömmel készüljön az iskolába.

Ezen kívánalmak eléréséhez az alábbi pedagógus kompetenciák szükségesek:

2.2. Pedagógusképünk

Továbbra is arra törekszünk, hogy az óvodapedagógus az alábbi attitűdökkel rendelkezzen:

- a gyermekek szeretete, megbecsülése, védelme
- igényesség önmagával, a gyermekekkel szemben
- ízlésformálás az óvoda tágabb környezetében is
- komplexitásra alkalmasság, kreativitás
- pedagógiai optimizmus, a fejlődőképesség igénye
- rendelkezzen megosztott figyelemmel, legyen helyzetfelismerő képessége
- beszéde legyen modellértékű
- szakmai megújulás, innováció képessége

2.3. Óvodakép

- otthonos életkörülmények, családi, barátságos légkör, ahol a gyermekek társaikkal közösen játszanak és megtapasztalják a mindennapi élet szépségeit.
- érzelmi biztonság, esztétikus környezet, felelősségteljes nevelés
- egyéni tapasztalatok útján ismerkedhetnek a környező világgal.
- az inkluzív az integrált a migráns (multikulturális) gyermekek nevelését támogató szemlélet.
- olyan készségek és képességek alakulnak gyermekeinkben, amelyek segítségével bármilyen körülmények között megállják helyüket az életben az esélyegyenlőséget, a hátránycsökkentő pedagógiai attitűdöt, valamint a társadalmi egyenlőség támogatását segítjük
- legfontosabb értékeink, a szeretet, egyéni bánásmód, kompetenciák fejlesztése, élménynyújtás, alkotó együttműködés közösségi nevelés.
- jellemzője az alkalmazotti közösségnek együttműködő, magas szintű belső igényessége, hatékonysága.

Alapelvek

- Játék, mint alapvető szükséglet
- Komplex nevelés
- Tapasztalati lehetőségek biztosítása
- Egyéni differenciált bánásmód
- Anyanyelvi nevelés
- Sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelése
- Példa- és modellértékű felnőttek szerepe

III. PEDAGÓGIAI PROGRAM

Pedagógiai programunk az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, magába foglalva a hazai és helyi (városi) óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, és szem előtt tartva a vonatkozó törvényi előírásokat

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és az azzal összhangban lévő Hajdúnánási Óvoda Pedagógiai Programja, valamint a tagintézmények pedagógiai programja, sajátos nevelési gyakorlata egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszer.

Programunk nevelésfilozófiájának meghatározásakor figyelembe vett tényezők:

- a társadalmi elvárásoknak történő megfelelés (országos, városi, önkormányzati)
- az óvodahasználók (gyermekek és szülők) igényeinek való megfelelés

Nevelési alapelveink

- a gyermeki jogok ismeretéből kiindulva, azok tiszteletben tartása és biztosítása a nevelés teljes eszköztárával
- a gyermek személyiségéből, legtermészetesebb megnyilvánulásaiból kiindulva, olyan szeretetteljes óvodai légkör megteremtése, amelyben a gyermeket megbecsülés, szeretet övezi
- az intézményeinkben kialakított nyugodt, családi biztonságot nyújtó légkörben a gyermeki játék mással nem helyettesíthető elsődlegességét hangsúlyozzuk.
- A gyermeki szükségletek kielégítéséről gondoskodunk
- tolerancia, a különbözőség elfogadása, tiszteletben tartása, emberi értékek közvetítése
- tiszteletben tartjuk a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, törekszünk az esélyegyenlőség biztosítását, és ezáltal nem adunk helyet semmiféle előítéletnek.
- inkluzív szemlélettel gyermekközpontú nevelési attitűddel a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.
- Óvodapedagógusink és alkalmazottaink modell, mintát kell, hogy jelentsenek óvodásaink és környezetük számára, melyben az óvodapedagógus a gyermekek közösségi életének irányítója, mindig látja melyek a következő feladatok, hogy milyen útmutatásra, serkentésre, milyen tevékenységre van szüksége a csoportnak és az egyes gyermekeknek.

A befogadó pedagógiánk főbb jegyei:

- óvodai teljes lefedettségre törekvés
- attitűd
- egyéni differenciálás
- rugalmas tervezés
- változatos foglalkozások, vezetési-értékelési eljárások
- szülők bevonása
- segítő szakemberekkel (fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus, mozgásfejlesztő pedagógus, gyógypedagógus) való együttműködés

A differenciáláson alapuló gyakorlatunk jellemzői:

- Multikulturális szemlélet, amely figyelembe veszi a családi hátteret, a gyermek konkrét életterét
- Építünk a gyermekek előzetes tájékozottságára és tudásszintjére
- A folyamatra építünk / tematika/ mind a tervezésben, mind a kivitelezésben
- Számítunk az együttműködésre, a kooperatív megoldásokat segítjük
- Ösztönözzük és elismerjük az egyéni, kreatív megoldásokat
- A gyermekhez, mint egyénhez mért fejlődést értékeljük, és önértékelésre készítjük őket.

Pedagógiai programunk célja az intézmény egészére vonatkozóan

- A nevelő és oktató munka során a pedagógusnak gondoskodni kell a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
- óvodásaink egészséges, harmonikus, sokoldalúan fejlett személyiséggé váljanak.
- legyen biztosított a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása hátrányok csökkentése (testi, érzelmi, értelmi, szociális téren) egyéni képességeinek és életkori fejlődési ütem figyelembe vételével. (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő, és tehetséges gyermekek ellátását is).
- a gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása
- valósuljon meg a sokoldalú készség és képesség, a kompetencia alapú fejlesztés, a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásával esélyegyenlőségük biztosítása
- gyermekeink rendelkezzenek a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges személyiségjegyekkel.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, átörökítését, nyelvi nevelését és multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- a családok bevonásával az óvodai nevelés együttműködő, folyamatosan egymáshoz közelítő értékei, elvei, módszerei legyenek azonosak.
- a migráns családok gyermekeinek biztosítjuk az önazonosság megőrzését, és ápolását, társadalmi integrálását

Intézményünk alapvető feladatai

- Egészséges, esztétikus, biztonságos óvodai környezet megteremtése és alakítása óvodáinkban, melyben alapvető feladat óvodásaink egyénenként változó, testi-lelki szükségleteinek maximális kielégítése.
- Az egészségmegőrzés szokásainak valamint környezettudatos magatartás kialakításához, a környezet védelméhez, megóvásához, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása
- Az élmény-gazdag mindennapok megteremtésével, az egészséges életmódra nevelés hangsúlyozása, sokoldalú mozgásfejlesztés, érzelmi biztonság erősítése, nyelvi - kommunikációs készség fejlesztése, komplex esztétikai élmények nyújtása, alakítása.
- Változatos tevékenységek biztosítása, melyek hozzájárulnak az egyéni képességek, kompetenciák optimális kibontakozásához, s ez által alkalmassá válik az iskolai élet megkezdéséhez.
- A köznevelési foglalkoztatottak pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztése. Egységes nevelési és oktatási eljárások, követelményrendszerek kialakítása.
- Jó együttműködés a szülői házzal, a család funkciójának erősítése, kiegészítése, nevelési gyakorlatának segítése, pozitív befolyásolás.

IV. ÓVODAI NEVELÉSÜNK SZERVEZETI KERETE

Hagyományos és folyamatos életrend szerinti

A folyamatos életrend bevezetése szükségessé teszi a feltételek biztosítását (időben történő étel megérkezése, munkarend alakítás.)

Az óvodapedagógusok éves munkarendje történhet:

- heti (délelőtti – délutáni)
- állandó délelőtti
- műveltség területenként
- kétheti
- havi

A komplex nevelés nem zárja ki a kötött vagy kötetlen, kezdeményezésen alapuló szervezeten tervezett tevékenységek megvalósítását.

Szervezeti keretek, differenciálási módok

- egyéni
- kooperatív
- frontális,

Az óvodai élet megszervezése

Jelenlegi nevelési gyakorlatunkban a csoportok szerkezete homogén (azonos) vagy heterogén (különböző) életkorú gyermekekből szervezhetőek a helyi körülményektől és az óvodába beíratott gyermekek életkorától függően. Ez a későbbiekben is rugalmassá teheti az óvodák feltöltését, a családok egyedi igényeinek figyelembe vételét, a csoportlétszámok optimalizálását. A munkavállalói létszám optimális meghatározásakor a gyermekek teljes körű biztonságos ellátása kerül a középpontba.

Napirend a napi tevékenységek szerkezeti vázát adja, amelyekben naponta jelen van a játék, a munka és a céltevékenységek rendszere. Kialakításakor a gyermekek életkori sajátosságait, a csoport jellemzőit vesszük figyelembe.

A napirend rugalmas, életkor, évszak specifikus, biztosítva a tervszerűséget és az oldottságot. Az óvodapedagógus napi tervező és szervező pedagógiai munkájában megfelelően részt vesznek a pedagógiai asszisztensek, dajkák.

A gyermekek egészséges fejlődésének feltétele a megfelelő időtartamú tevékenységformák megtervezése, feltételeinek megteremtése, amelyet a napirend biztosít.

Napirendünket a stabilitás és a rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik.

NAPIREND

Időkeret	3-7 éves korig
6 ³⁰ -12 ⁰⁰	Gyülekezés, szabadjáték teremben és/ vagy az udvaron Tízórai (folyamatos vagy egy időben egyszerre történő), tevékenységekben megvalósuló tanulás (szabad és szervezett tevékenységek) Különböző tapasztalatszerzések, alkotómunkák. Munkajellegű tevékenységek. Mindennapos testnevelés, játékos mozgások teremben, szabadban. Játék a szabadban, élményszerző kirándulások, séták, szabad és szervezett mozgások
12 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	Ebéd, gondozási teendők ellátása.
13 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Mese, délutáni pihenés
15 ⁰⁰ – 17 ³⁰	Ébresztő, uzsonna. Játék, szabadon választott tevékenység teremben, vagy udvaron

HETIREND

A hetirend biztosítja az óvodás gyermekek számára a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet. A nevelési területek elméletileg differenciáltak, elkülönültek, a gyakorlatban azonban a tárgyi koncentráció elvének megfelelően egységet alkotnak. A mindennapos testnevelés szervezése játékos formában valósul meg, az időjárásnak megfelelően a tornateremben, a csoportszobában, a teraszon, a folyosókon vagy a szabadban.

A hetirendben a szervezett tevékenység időkerete: 15-35 perc

	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
Kötött	Mindennapos frissítő testmozgás, naponta egy alkalommal Mozgásfejlesztés heti: 1 alk. 10-15 perc	Mindennapos frissítő testmozgás naponta egy alkalommal Mozgásfejlesztés heti: 1 alk. 20-25 perc	Mindennapos frissítő testmozgás naponta egy alkalommal Mozgásfejlesztés heti: 1 alk. 30-35 perc
Kötetlen és/vagy Kötött	<ul style="list-style-type: none"> •Ének-zene, énekes játék, gyermektánc •Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka •A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel •Verselés-mesélés 		

A kötetlen tevékenységek, kezdeményezések, a hét minden napján, komplex módon, a gyermekek igényeinek, életkori sajátosságainak figyelembevételével történnek.

A hetirendben a szervezett tevékenység időkerete: 15-35 perc

Óvodáink és a tehetségfejlesztés

Az óvodák sajátosságai egyben azok a kiemelt nevelési területek, amikre tudatosabban és nagyobb figyelmet fordítva dolgozunk. Ezek az értékek a tervező munkától (Pedagógiai Program óvodánkenti lebontása) a gyakorlatig meghatározóak számunkra. Célunk, a helyi specifikumok erősítése a sajátos arculatok megőrzése, továbbfejlesztése.

Tehetséggondozás folyamatos bevezetése minden tagintézményben az esélyegyenlőség lehetőségével. A tehetséges gyermekek kijelölése, tehetségcsoportokba való besorolása elsősorban pedagógusi elbírálás, javaslat alapján történik. A szülő egyetértésével,

támogatásával ez a javaslat megerősítést követően felhatalmazza az intézményt a gyermekek érdeklődéséhez közel álló tehetségcsoportok kialakítására.

Óvoda	Arculat	Tehetség csoportok
Gesztenyevirág Székhelyintézmény	Érzelmi és környezetvédelemre nevelés	Játékos idegen nyelv Néptánc Hitoktatás Kézműves tehetségműhely
Szivárvány Tagintézmény	Egészségvédelem- és környezetvédelemre nevelés	Játékos idegen nyelv Néptánc Hitoktatás Kézműves tehetségműhely
Hétszínvirág Tagintézmény	Családdal együtt nevelünk	Hitoktatás
Gyermekkert Tagintézmény	Komplex esztétikai nevelés	Játékos idegen nyelv Néptánc Hitoktatás Kézműves tehetségműhely
Eszterlánc Tagintézmény	Biztonságos közlekedésre és környezettudatos magatartásra nevelés	Néptánc Játékos idegen nyelv Ovifoci Hitoktatás Kézműves tehetségműhely

V. Óvodai nevelésünk általános feladatai

5. 1. Egészséges életmód alakítása

Helye a nevelés folyamatában:

Az egészséges életmódra nevelés egyik alapvető tevékenységünk, melynek során elősegítjük gyermekeink növekedését, fejlődését, hozzájárulunk egészségük megőrzéséhez, jó közérzetükhöz. A környezetvédelméhez kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás alapozása.

Célja:

A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő rugalmas keretben helyes egészségügyi szokások megalapozása, az egészségi állapot óvása, megőrzése, erősítése. A gyermekek testi és lelki szükségleteinek valamint mozgásigényének kielégítése. Az egészséges életmód a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegség megelőzés, és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.

Feladataink:

- Gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása.
- A gyermekek gondozása, az egészséges életmód szokásainak megalapozása.
A gyermekek egészségének védelme, edzése, mozgásigény kielégítése, testi képességek fejlesztése.

- A mindennapos testmozgást az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelően kell folytatni, a kiegészítő egyéb testmozgásokkal együtt. Műkr. 128 § (2) (3) b- d),
- Prevenció és korrekció testi fejlesztés (speciális szakemberek közreműködésével).
- A környezettudatos magatartás alakításához, a környezetvédelemhez és megóvásához, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása.
- Lelkiegészséget fejlesztő módszerek és művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas készségek fejlesztése, továbbá a lemorzsolódás csökkentése.
- Egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése Műkr. 128 § (3) c-d).
- A gyermek testi leki egészségének fejlesztésének és megóvásának érdekében, minden lehetséges erőfeszítést tegyen meg az óvodapedagógus: tájékoztatással, a munka és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a vészhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.

A fejlesztés tartalma:

Egészséges környezet és eszközrendszer

A lehetőségeinkhez képest **otthonossá tesszük az óvoda helyiségeit**. A berendezések megújításánál elsődleges szempontunk, hogy a gyerekek méretének megfelelőek legyenek a bútorok, a felületük könnyen tisztán tarthatók.

Az óvodáink udvarán elsődleges szempont a **biztonság**. Ezt szolgálja a folyamatos, megszervezett felügyelet, a hinták, mászóakák, csúszda alatti puha talaj. Elegendő árnyékos és fedett területtel óvjuk a gyerekeket a nap káros sugaraitól. Az udvaron is biztosítjuk a gyerekeknek az ivási lehetőséget.

A gyermekek **gondozása**, jó közérzetének biztosítása alapot ad az összes óvodai tevékenységhez. A felnőtt (szülő, óvodapedagógus, dajka) mintát ad, tanítja, gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek az óvodáskor végére szükségletté válnak. Testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálási tevékenységek közben természetes módon fejlődik és fejleszthető a gyermek. Ezen feladatok elvégzése alakítja a gyermek önképét, segíti önállósá válását.

A **táplálkozás** a növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele. Fontosnak tartjuk, hogy önállóan étkezzenek, alaposan rágják meg az ételt, ismerjék meg az új ízeket, ételeket. A kulturált étkezési szokások kialakítása magában foglalja az étkezés alatti kulturált viselkedést, az evőeszközök helyes használatát.

Az óvoda központi étrendjével és a szülők segítségével, a magas só-és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentését, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzését szorgalmazzuk. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. mell. III.

A **testápolás** a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. Ide tartozik a mosakodás, fogmosás, wc használat, orr tisztántartása. A tisztálkodáshoz minden gyermek saját jellel ellátott eszközt használ.

Az **öltözködés** védekezés az időjárás viszonyai ellen, de egyben fejlesztheti a gyermek ízlését és önállóságát is. Feladatunk a helyes öltözködési szokások, az önállóság, az igényesség fejlesztése. Fontosnak tartjuk, és hangsúlyozzuk a szülők felé a megfelelő váltócipő használatát.

A **levegőzés** fontos szerepet játszik az egészség megőrzésében, ezért időjárástól függően arra törekszünk, hogy kivigyük a gyerekeket az udvarra. A szülők feladata az időjárásnak megfelelő öltözet, illetve csereruha biztosítása.

A **délutáni pihenés** előtt legfontosabb feladatunk a nyugodt légkör biztosítása, az altatás

hangulatához illő mesével, halk zenével. A gyerekek egyéni alvásigényét és szokásait figyelembe vesszük.

Mentálhigiéne. Egészséges életvitel kialakításával, csendes, nyugodt, derűs légkör biztosításával, a pihenés, alvás feltételeinek megteremtésével, hibás viselkedési beállítottság kiküszöbölésével igyekszünk pozitív irányba fejleszteni gyermekeinket.

Törekszünk a mindennapok során mutatkozó lelki sérülések kompenzálására.

A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése a lemorzsolódás csökkenése Műkr. 7 § (1) a) ac), Műkr. 128 § (2) (3) b- d),

A gyermekek egészségének védelme, edzése, mozgásigény kielégítése, testi képességek fejlesztése:

A fertőzések terjedését a gyakori szellőztetéssel, levegőn való tartózkodással, megfelelő öltözködéssel, higiénés szabályok betartásával, helyes életritmus kialakításával próbáljuk megakadályozni. A betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve, speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátásával történik.

Óvodánkban évente több alkalommal védőnői szűrővizsgálaton vesznek részt a gyerekek. A *mozgás* jelentős szerepet tölt be az egészség fenntartásában. A sokféle mozgáslehetőség kedvezően befolyásolja az egész szervezet fejlődését, hozzájárul a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének növeléséhez. Elősegíti a harmonikus testi-lelki fejlődést, a biológiai egyensúly fenntartását, az egészség megóvását. A gyermekek testi épségének védelme alapvető követelményt jelent számunkra. A balesetek megelőzése érdekében körültekintően szervezzük és irányítjuk a gyermekek minden tevékenységét.

A tornát, játékos mozgást és minden egyéb egészséges életmódot erősítő tevékenységet, az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve biztosítja az óvodapedagógus a csoportszobákban, tornateremben és szabad levegőn egyaránt.

Balesetek megelőzése: kötelességünk a ránk bízott gyermekek testi épségének védelme. A meghibásodott eszközöket lehetőségeinknek megfelelően javítjuk, illetve eltávolítjuk. A tevékenységhez kapcsolatosan folyamatosan, életkoruknak megfelelő balesetvédelmi oktatásban részesítjük őket. A balesetek megelőzése ésszerűen történik, nem gátoljuk a gyermekek tevékenységét, inkább megismertetjük a veszélyes helyzeteket és következetesen egymás testi épségének megóvására neveljük őket.

Óvodapedagógusaink és a családok feladata a tevékenységgel kapcsolatban

- A szülőkkel történő együttműködésünket a kölcsönös bizalomra, segítségnyújtásra, őszinteségre alapozzuk.
- Személyes példával a gyermekek szokásrendszerének kialakításával befolyásoljuk a családok egészséges életvitelének formálását.
- Az életkornak megfelelő napirend és szokásrendszer felállítása és következetes alkalmazása egyaránt fontos a családban és az óvodában is.
- Otthon és az óvodában egyaránt biztosítanunk kell a megfelelő ideig történő szabad levegőn való mozgást.
- Arra törekszünk, hogy az óvodában kialakított helyes szokások otthon megszilárduljanak. Ezért igyekszünk elérni, hogy a szülők alapvető ismeretekkel rendelkezzenek - a személyi tisztaság, öltözködés, táplálkozás, aktív és passzív pihenés, játék, a környezet tisztaságának védelme, balesetek elhárítása, az otthon

pszichés légköre, az élvezeti és kábítószeres alkalmazása témaköreiben.

- A család támogassa a gyermek önállósodási törekvéseit, szükség esetén türelmes és szeretetteljes odafordulással nyújtson megfelelő mértékű segítséget.
- A gyermek, naponkénti, rendszeres tisztántartása és ápolása (fürdés, hajápolás, fültisztítás, fog és körömápolás, intim testrészek tisztántartása stb.) mindenkor a szülő kötelessége.
- A család biztosítsa az életkornak megfelelő nyugodt pihenést és alvást. Mellőzzék a késői televíziózást és a túlzott számítás technikai eszközök használatát.

5. 2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Helye a nevelés folyamatában:

Az óvodás gyermek az érzelmeket is úgy tanulja, mint bármi mást.

Az óvodába lépés első pillanatától kezdve arra törekszünk, hogy a gyermek jól érezze magát, biztosítjuk számára a szeretetteljes derűs, otthonos légkört, az érzelmi biztonságot. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodába lépést előzze meg a családlátogatás, - a család egyetértésével - ahol a gyermek és az óvodapedagógus a család légkörében ismerkedhet egymással.

A beszoktatás folyamatában a szülő is vegyen részt, valamint a csoportban dolgozó valamennyi felnőtt.

Az érzelmi és erkölcsi közösségi nevelésnek komoly hangsúlyt kell kapnia, mert ez alapozza meg a személyiség szocializációját. Segít a családoknak az értékek mentén történő nevelésben, kapaszkodót nyújt a kusza világban. Fontos a családok nevelési szokásainak megismerése, és közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz. Ehhez minden tőlünk telhető segítséget meg kell adnunk a családoknak.

Célunk:

- Bontakozzanak ki a gyermek egyéni érdekei, tulajdonsági, képességei a közösségen belül a csoport normái alapján.
- Erkölcsi akarati tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése az óvodapedagógus és a dajka példamutatásával és helyzetteremtésével.
- Esélyteremtés a migráns és hátrányos helyzetű gyermekek számára.
- A különbségek elfogadására és tiszteletére neveljük a gyermekeket.
- A társadalmi beilleszkedés segítő szociális együttélés szabályainak értékközzvetítése
- A szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, az önazonosság megőrzésének átörökítésének biztosítása
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmenek, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

Feladatunk

- Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkör állandó értékrend megteremtése.
- A gyermeki önérvényesítő törekvések mellett a gyermeki önkifejezésnek teret adó szemléletre való törekvés
- Alapvető udvariassági szokások, magatartásformák fejlesztése.
- A reális, saját értékeit felismerő "én kép" alakítása, a szükségletek, attitűdök beállítódása, formálása.
- A személyes, a csoport és az óvodai élet hagyományainak ápolása.
- Egyéni eltérések tolerálása, esélyteremtés a hátrányok csökkentése a kiemelkedőek fejlesztése.

- Az sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének elősegítése érdekében szorosabb, őszintébb együttműködés a szülőkkel.
- Gyermekek között kialakuló konfliktusok kezelésének technikáit, módszereit az alkalomhoz igazítottan megoldjuk.
- Az óvodai életet átfogó gyermek-dajka közötti kapcsolat erősítése
- Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra nevelés megvalósítása.
- A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja. Törekszünk arra, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A fejlesztés tartalma:

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága az érzelmi dominánság, ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. A családi légkörben kialakul a gyermekek érzelmi kötődése társaihoz, felnőttekhez egyaránt.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különös figyelemmel működik együtt az óvoda a speciális felkészültségű szakemberekkel.

Beszoktatásnál fontosnak tartjuk a szülő segítségét a mielőbbi beilleszkedés érdekében. Hangsúlyozzuk a fokozatos beszoktatás előnyeit.

A beszoktatási időszakban, a csoportban dolgozó óvodapedagógusok szükség szerint közösen segítik a gyermekek mielőbbi beilleszkedését.

A beszoktatás időszaka meghatározza a gyermekekben kialakuló érzelmi kötődést. Fontos, hogy kedvező érzelmi hatások érhék már az óvoda kezdésekor.

Napirendünk kialakításánál biztosítjuk a színes, változatos tevékenységet, ügyelve arra, hogy a *legtöbb időt* a gyermekek legfőbb tevékenysége, a *játék kapja*.

Tevékenységeinket úgy szervezzük, hogy a gyermek szabadon választhasson.

Törekszünk a gyermekekkel az igazságos, differenciált, egyéni sajátosságokhoz igazodó bánásmódra. A társas kapcsolatok kialakulásánál arra törekszünk, hogy gazdag tevékenységtetésen, közös élményeken alapuljanak.

Szokásrendszerünkben nagy figyelmet fordítunk az udvariasságra, az alapvető illemszabályokra, és modell szerepünkkel élve következetesen betartjuk és betartatjuk óvodásainkkal.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, az alacsonyabb fejlettségű gyermekek sajátos törődést igényelnek.

Feladatunk

- A kiváltó okok felderítése, a lehetséges fejlesztés biztosítása, ezek eredménytelensége következtében megfelelő szakember segítségének igénybe vétele.
- Sikérélmények nyújtásával segítjük a gyermekek "én tudatának" alakítását, s arra törekszünk, hogy fogadják el a különbözőségeket.
- Ki kell derítenünk a gyermek érdektelenségének, visszafogottságának okát, és megfelelő módszerekkel megoldást találni ezek feloldására.

Nevelőmunkánk fontos része az ünnepek sajátos hangulata, a hozzákötődő hagyományok, melyek keretet adnak munkánknak.

Az ünnepre való készülődés, majd a rá való emlékezés sok közös élmény forrása lehet, mely erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésre, egymás segítésében,

önmaguk megmérettetésében, önbizalmuk fokozásában.

Az ünnepi előkészületek hosszú folyamatot jelentenek, melyben a gyerekek aktív közreműködő szerepet kapnak.

A felkészülést az óvoda életének természetes menetébe illesztjük be.

Az óvodapedagógusaink és a családok feladata a tevékenységekkel kapcsolatban

- Óvodapedagógusaink a szülőkkel együtt megteremtik a beilleszkedés legoptimálisabb feltételeit.
- Nevelésünk alapfeltétele a szülői házzal való jó kapcsolat kialakítása
- Érzelmileg megértjük a gyermeket.
- Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását, a baráti párok kapcsolódását a közösség többi tagjához.
- Alkalmakat teremtünk a konfliktusoldó megbeszélésekre, ezáltal is formáljuk érzésvilágukat, beleélő képességüket.
- Biztosítjuk a szabadságot és megjelöljük a határokat.
- A gyermekekkel megismertetjük a szabályszegésük várható következményeit, ugyanakkor lehetőséget adunk a javításra is.
- Kialakítjuk a közösségi élet szabályait.
- Beszédünk, értékelésünk pozitív, építő, érthető és következetes.
- Érzelmeinket (öröm, csalódottság) szavakkal, gesztusokkal, mimikával is kifejezzük.

5. 3. Anyanyelvi, - értelmi fejlesztés és nevelés

Helye a nevelés folyamatában:

Az óvodánk mindennapjaiban fontos feladat az értelmi képességek fejlesztése. A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú spontán érdeklődésének kielégítésére törekszünk. Lehetőséget kínálunk a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés örömet. Egyéni érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet biztosítunk. Fejlesztjük a gyermekek önállóságát, figyelmét, kitartását.

Olyan tapasztalatokhoz juttatjuk, amelyekben megismerik saját teljesítőképeségeiket is.

Célja:

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Feladataink:

- A gyermekek kíváncsiságának ébrentartása.
- Változatos tevékenységek biztosítása a természeti és társadalmi környezet megtapasztalására.
- Az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztése.
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése.
- Anyanyelvi fejlesztés.

Fejlesztés tartalma:

- A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára építve változatos tevékenységeket biztosítunk, amelyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- Fontos feladatunk a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése és az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztése.
- A tevékenységek során fejlesztjük a gyerek önállóságát, kitartását, pontosságát és feladattudatát.
- Meghitt beszélgetésekkel erősítjük a gyermek kommunikációs aktivitását, és képessé tesszük őket a nyelvi kifejezés eszközeinek variálására.
- Az óvodai nevelőtevékenység egészében a beszédmegértés és a beszédfigyelem

alakítása mindennapi feladatunk.

- Az érzelmi alapigények biztosításával segítjük a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék.

A tevékenységi alkalmak biztosításával lehetővé tesszük az élményszerű, élet közeli tapasztalatszerzést. Lényegesnek tartjuk a korszerű látásmód megalapozását, a modern élethez való igazodást, az újszerű társadalmi követelményekhez való alkalmazkodást.

Hangsúlyt fektetünk az általános tájékozottság, a tájékozódás képességeinek fejlesztésére. Gyakorlati munkánk során a gyermekeket valóságos tapasztalatokhoz juttatjuk annak érdekében, hogy környezetükről életkoruk szintjén reális képet kapjanak. A környezet benyomásait az értelmi képességek segítségével képesek felfogni, megőrizni, feldolgozni és a gyakorlatban alkalmazni. Ezért *értelmi nevelésünk középpontjában az értelmi, alkotó képességek és a kreativitás fejlesztését állítjuk.*

A fejlesztés alkalmait a speciális lehetőségek (séták, kirándulások, látogatások), a spontán adódó alkalmak (szabad játék, beszélgetések) és a szervezett formában megvalósuló képességfejlesztő játékok alkotják. A gyermekek nyitottságára, játékos kedvére építünk mindhárom esetben.

A kirándulások, séták és látogatások során felfedeztetjük a természet hangjait, a természeti csodákat, hozzászoktatjuk őket a szisztematikus szemlélődéshez. A természetben szervezett szabályjátékok a perspektivikus látás képességének nagyszerű fejlesztési alkalmait jelentik számunkra. Az önkéntelen figyelemre támaszkodunk, s a kitartóbb, irányított figyelemre szoktatunk. Az emlékezet fejlődése érdekében időt biztosítunk az önálló mérlegelésre, töprengésre és pontos felidézésre. A képzelet formálására az általunk kínált tevékenységi lehetőségek változatos alkalmakat teremtenek (játék, dramatizálás, bábozás, rajzolás...).

A gondolkodás fejlesztése programunkban a következőket jelenti:

- a gyermeki gondolkodás alakítását a felnőtt gondolkodás irányába,
- a gyakorlati problémamegoldást,
- beszédfejlesztést a gondolkodással egybekapcsolva.

A gondolkodás alakítását, formálását játékos problémahelyzetekben történő analízissal, összehasonlítással, az egyszerű összefüggések felfedezésével és általánosításával valósítjuk meg.

A társadalom elvárja a jövő emberétől a gyorsan változó folyamatban megújuló ismeretek befogadását és feldolgozását. Ezért gyakorlati munkánk során kitüntetett szerepet élvez a kreativitás, a kreativitás képességeinek fejlesztése: flexibilitás, találékonyság, érdeklődés és felelősségérzet.

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységgel kapcsolatban

- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve változatos tevékenységeket biztosítunk.
- Arra törekszünk, hogy minél több tárgyat, jelenséget természetes környezetében szemléltessünk.
- Megismerjük a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, és erre alapozva differenciáltan tervezzük meg a nevelési feladatainkat, a spontán és szervezett tanulás-tanítási folyamatokat.
- Biztosítjuk a műveltségi területek anyagának tartalmi kapcsolódását.
- Figyelmet fordítunk gyermekeink meghallgatására, beszédkedvük fenntartására, kérdéseik érvényesülésére, a válaszok igénylésére.
- Lehetőséget kínálunk, alkalmat teremtünk, modell mintát nyújtunk a spontán tevékenységek kihasználásával, kezdeményezésével.
- Az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztése

- a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése
- Anyanyelvi fejlesztés

5. 3. 1. Anyanyelvi fejlesztés

Helye a nevelés folyamatában:

Az anyanyelvi kommunikációs fejlesztés átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét, közvetítő elemként jelen van a nevelési feladat megvalósulásának minden mozzanatában. Beépül a gyermekek társaikkal, felnőttekkel való kapcsolataiba, megnyilvánulásaiba. Lakóhelyünk, természeti környezetünk tárgyainak, azok tulajdonságainak megismerése gazdag anyaggal járul hozzá az anyanyelvi fejlesztéshez.

Célunk:

A nyelvi kommunikációs helyzetek megteremtésével azoknak a képességeknek, kompetenciáknak és magatartási formáknak az elsajátítása, amelyek birtokában képessé válnak egymás meghallgatására, az egymással való kommunikálásra. A beszédhelyzetekben legyenek képesek könnyen, folyamatosan és mások számára érthető formában kifejezni kívánságaikat, gondolataikat, megfigyeléseiket.

Feladataink:

- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása.
- A beszédhibák felismerése és javítása csoporton belül és szakember segítségével.
- A hangok helyes kiejtésének gyakorlása, beszédtechnikájának fejlesztése.
- Változatos beszélgetési alkalmak, beszédhelyzetek megteremtése.
- Folyamatos beszéd gyakorlása, szókincsük gyarapítása.
- Beszédértés fejlesztése.
- Beszédk aktivitás ébrentartása teljes odafordulással, aktív figyelemmel.
- Véleményük, érzéseik, gondolataik pontos kifejezésére ösztönzés.
- A kreatív rögtönzésre, improvizálásra biztatás.
- Kiemelt feladatunk a szülők megnyerése annak érdekében, hogy minél többet beszélgessenek gyermekeikkel.

Fejlesztés tartalma:

Az óvodás gyermekek értelmi fejlesztését az érzékelés, észlelés, a tapasztalatok képezik. A gyermek problémalátásának, - értésének fejlesztése mindig tevékenységek során történhet. A beszéd, a kommunikáció a környezettel való kapcsolat kialakításának, fejlesztésének, az emberekkel való érintkezésnek, az önkifejezésnek, a gondolkodásnak az eszköze.

A nem - verbális kommunikáció és a metakommunikáció képességének és megértésének fejlesztésével már az óvodában foglalkoznunk kell. Fontos, hogy metakommunikációnk és nem - verbális kommunikációnk a gyermekek tevékenységének fejlesztésére kedvezően hassanak. A céltudatos követelés mellett mindig megértést és szeretetet közvetítsünk, mert a gyermekek lelki higiénájának fejlesztése szempontjából nélkülözhetetlen, a személyiség fejlesztése szempontjából pedig alapvető követelmény.

A gyermekek kommunikációs képessége nagymértékben függ a családi szocializációtól. A legerősebb szocializációs tényező a szülői modell, ami meghatározza a gyermek későbbi beszédét is. Feladatunk, hogy a gyermekek *beszédkedvét felkeltsük*. Fontosnak tartjuk a non-verbális közlések során a *tekintettartást*, így a gyerekeket arra szoktatjuk, hogy mindig ránézzenek arra, akivel beszélnek, akinek köszönnek.

Fokozatosan tanítjuk meg a gyermekeket arra, hogy milyen *távolságra* álljanak, hol található a személyek testzónája, territórium, amikor idegen személyekkel beszélgetnek. A kapcsolattartásnál használjuk és használtatjuk az udvariasság nyelvi formáit (kérem,

köszönöm, légy szíves).

Saját kommunikációkkal, metakommunikációkkal és a jól válogatott irodalmi anyaggal követhető mintát adunk a gyermekek számára.

Törekszünk a *helyes hangerő, hangszín, hangsúly* használatára, hiszen a gyermekeknek is meg kell tanulni bánni a hangjukkal, meg kell tanulni megérteni a másik ember hanghordozását is.

Élnünk kell a *metakommunikációs eszközökkel*, s növelnünk kell a gyermekek fogékonyságát ezek iránt.

A gyermekeknél az érzelmek sokkal erőteljesebben nyilvánulnak meg a nem-verbális kommunikációban, mint a felnőtteknél. Az öröm, bánat, meglepetés, sérelem látható módon pillanatok alatt egész lényüket áthatja, kifejezésre jut testtartásukban, mozgásukban, mimikájukban, gesztusaikban.

Feladatunk, hogy észrevegyük az apró érzelmi rezdüléseket is, és kimondva vagy kimondatlanul reagálnunk kell rá.

A mimikai eszközök, a gesztusok tudatos használata az irodalmi mű megértését, megszerettetését, egyben a nyelvi fordulatok életre keltését is szolgálják.

Ha egy gyermeknél az agresszív magatartás - ami többnyire non-verbális kommunikációban nyilvánul meg - ismételten mutatkozik, akkor annak okát kutatva és felderítve kell folytatni a fejlesztő munkánkat. Erős, hangos érzelmi megnyilvánulásokat tompítanunk kell.

Bensőséges emberi kapcsolatnál, elmélyedt foglalatosság közben a non-verbális közléseket is elfogadjuk. Nem ragaszkodunk mindig mereven a verbális formákhoz, mert ezzel nem tesszük a gyermeket kulturáltabbá, hanem elszegényítjük jelrendszerét.

Az óvodapedagógus és a dajka, mint modell

A „beszélő magatartás” az óvodapedagógus és a gyermek magatartása, amely a kommunikációs helyzetekben a személyiség síkjáig eljutó társalgást jelenti. A gyermek akkor sajátítja el ezt, ha érzelmi biztonságban van, érzi a személye iránti érdeklődést és tapasztalja, hogy türelmesen kivárjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezését.

Feladatainkat akkor valósíthatjuk meg maradéktalanul, ha empatikus magatartásunkkal kiépítjük a jó kapcsolatot a gyermekekkel. Ennek alapja a másakra való odafigyelés.

Beszédünk, nyelvi kultúránk modellként áll a gyermekek és a család előtt. Magatartásunkkal, gesztusainkkal utánpótlásra ösztönző mintát nyújtunk.

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységekkel kapcsolatban

- Nevelésünk szervezeti kereteiben a beszélgetés lehetőségeit megkeressük és biztosítjuk.
- Elegendő időt biztosítunk arra, hogy minden gyermeket meghallgassunk, hogy gondolataikat, tapasztalataikat, észrevételeiket kapkodás nélkül kifejezzék.
- Megismerjük óvodásaink anyanyelvi fejlettségét (pl. beszédhibák, szókincs, tagolási készség). Feltárjuk az esetleges beszédgátlás okait.
- Mindennapi tevékenységünk során a beszédhibák rögzülését, megelőző játékkal igyekszünk enyhíteni. Az enyhébb hibák javítására beszédszervek ügyességét szolgáló játékos gyakorlatokat alkalmazunk. Jelentősebb beszédhibák esetén szakember segítségét kérjük.
- A gyerekek életkorának megfelelő irodalmi élményeket nyújtunk.
- Teret engedünk a gyerekek kreatív rögtönzéseikhez, a hangokkal, szavakkal való játékhoz.
- Személyesen jó példával ösztönözzük gyermekeinket a beszélgetésekre, és a metakommunikációra.
- Szülői értekezleten felhívjuk a szülők figyelmét az anyanyelvi nevelés fontosságára.
- Felhívjuk a családok figyelmét, hogy a gyerekekkel életkoruknak megfelelő szinten beszélgessenek (kerüljék a gügyögő beszédet, csúnya szavak használatát).

VI. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

6.1. Játék

Helye a nevelés folyamatában:

A játékot a gyerekek alapvető és leghatékonyabb tevékenységformájának, a szocializáció színterének tekintjük.

Óvodás életkorban a nevelés eszközei közül a **játék**, a gyermek legelemibb pszichikus szükséglete. Ezen keresztül tapasztalja meg a körülötte lévő világ sokszínűségét, ismeretekhez jut, tanul, sikereket él át. A játék a gyermek személyiségfejlesztésének színtere, a tanulás, a készség- és képességfejlesztés leghatékonyabb módja. A játék olyan komplex tevékenységforrás, amelyet tudatosan felhasználunk a nevelés folyamatában a célok eléréséhez.

Célunk:

A játék - a szociális, mozgásos, intellektuális tapasztalatok többszöri átélésével, minél sokrétűbb megismerő tevékenységgé váljon. A gyermekek sokoldalú harmonikus személyiségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése. Érzelmi akarati tulajdonságaiknak alakítása. Szociális társas viselkedésének magatartásának alakítása.

Feladatunk:

A játék alapfeltételeinek biztosítása.

A szabadjáték során az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja a gyermek számára

- A nyugodt, derűs, légkör megteremtése
- Állandóságot, nyugalmat biztosítunk ahhoz, hogy a gyermekek felszabadultan tevékenykedjenek. Mozgásteret, szabadságot biztosítunk a gyerekeknek a képzelet működésére, a játékeszközök többcélu felhasználására.
- Megfelelő hely biztosítása az önfeledt játékhoz
- A játékfajtáknak megfelelő állandó és ideiglenes játszóhelyet alakítunk ki a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
- Elegendő idő biztosítása a játékhoz
- A napirendben garantáljuk a megfelelő időkeretet ahhoz, hogy a játék örömszerző, sikerélményt nyújtó, feszültségoldó és fejlesztő legyen. Biztosítjuk, hogy a játékre fordított idő a nap minden időszakában - csoportszobában, szabadban egyaránt - legyen összefüggő. Az étkezési szokások és egyéb biológiai szükségletek nem zárják le szükségszerűen a gyermekek játékát. A reggel megkezdett játékok egész nap, sőt másnap is folytatódhatnak.
- A játékhoz szükséges eszközök biztosítása
- Az eszközök kiválasztása nagy felelősségünk, mert azok sokfélesége sokoldalúan befolyásolja a gyermek fejlődését. Olyan játékszereket biztosítunk, amelyek segítik az elmélyült játék kialakulását és kiváltják a motiváló, fejlesztő hatást.
- A játékkészletet olyan eszközökkel, tárgyakkal egészítjük ki, amelyek módot adnak a környezetből vett tapasztalatok, élmények felelevenítésére, a közös játékra. A játékszereken kívül gondoskodunk különféle játszásra alkalmas anyagokról, szimbolikus eszközökről.
- A csoportszobában és az udvaron való szabad rendezgetés és kreatív tárgyhasználat is része személyiségfejlesztő célunknak.
- A játékban kiemelt fontosságot tulajdonítunk, az óvodapedagógus szerepe együtt játszásunk a gyermekkel abból indul ki, hogy a játszó csoportnak mire van szüksége. Együtt játszó, segítő, ötletadó a játszó gyerekek igényeihez igazodó.

A játékfajták legjellemzőbb megjelenési szintjei

- **Gyakorlójáték:** Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekek első, igazi játékelménye, a többi játékfajta bevezetője és kiegészítője. A gyakorlójáték az eszközhasználatban, mozgássorok kialakulásában, a testi képességek felfedezésében, manipulálásában realizálódik. Mindezeknek az óvodáskor további éveiben a valóság érzékelésében, az anyagok, eszközök megismerésében van nagy szerepük. A verbális gyakorló játékoknak is nagy fontosságot tulajdonítunk a fejlődésben. A gyerekek nagy örömeiket lelik a dalrészletek, érdekes szövegelemeknek, összecsengő szavak utánzásában. Lehetőséget adunk ezekre az önfeledt játékokra, mert nagymértékben fejlesztik a hallást, a ritmusérzéklet, oldják a beszédgátlásokat.
- **Szerepjáték:** Nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajtának tartjuk. Témái megfelelnek a gyerekek belső igényeinek, érdeklődésének. A szerepjátékot úgy értelmezzük, hogy az a környezetről szerzett tapasztalatok, ismeretek, elképzelések, az élményekhez fűződő érzelmek szabad kivetítése és eljátszása. Ebben a játékfajtában már megjelenik a szimbolikus funkció: a képzelet, a belső képalakítás, a beszéd. A szerepjátékhoz nagyon fontos az átélt élmények sokszínűsége, valamint a valóságos életből származó anyagok és eszközök, amelyeket a gyerekekkel közösen gyűjtünk össze.
- **Szabályjáték:** E játékfajta módját, menetét, befejezését szabályok határozzák meg. A mozgásos szabályjátékok tekintetében lényeges feladatuk a sokféle mozgáslehetőség megteremtése, mozgásformák bemutatása. Játék repertoárunkban, csoportszobában és udvaron is játszható mozgásos szabályjátékokat gyűjtünk össze. A mozgásos játékok körébe soroljuk az énekes játékokat is. A szabályjátékokban fontos szerepet szánunk a versengésnek is. Lehetőséget ad az érzelmek változatos skálájának átélésére: győzni akarás, indulatok fékezése, kudarcátűrés. A csoportjátékokban megtapasztalják az együttműködést, kitartást, mértéktartást, felelősségtudatot, saját képességeik határait. Az értelemfejlesztő szabályjátékok a nap bármely szakában játszhatók, kezdetben az óvodapedagógus kezdeményezésére, később saját elképzeléseik alapján is játszhatnak és alkothatnak új szabályokat.
- **Építő és konstrukciós játék:**
Nevelőértéke a gyermeki kreativitás, a gondolkodás, a képzelet, a térlátás, a finommotoros mozgás és szem-kéz koordináció fejlődésében rejlik. E játékban az élmény a létrehozást, az alkotás örömét jelenti. A játékeszközök és anyagok kiválasztásában ügyelünk arra, hogy változatosak, manipulálásra alkalmasak legyenek és biztosítsák, hogy a gyermekek számára tényleges örömforrás legyen a konstruálás.
- **Barkácsolás**
A barkácsolás mindig a játék igényéből induljon ki, és legyen kötetlen. A barkácsolásnál sok és sokféle eszközre van szükség, ezért fontos a folyamatos gyűjtőmunka és az eszközök megfelelő elhelyezése, hogy a gyermekek bármikor hozzáférhessenek.
A már megismert vizuális technikák alkalmazásával a gyermekek ismeretet és tapasztalatot szereznek az anyagok tulajdonságairól, megmunkálhatóságáról.
Barkácsolás közben sok technikát és munkaformát ismer meg a gyermek.
Munka közben átéli az alkotás örömét, fejlődik kreativitása. Tanulják egymástól és az óvodapedagógus is a társas együttlét és a viselkedés szabályait is.
Az óvodapedagógus a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve segítse elő, hogy a barkácsolás a szerepjáték, a bábozás természetes eszköze,

alkotórésze legyen.

- **Bábozás, dramatizálás**

A bábjátékot úgy tartjuk számon, mint a gyermeki személyiség megismerésének, az élmények, érzelmek megjelenítésének, az önkifejezésnek fontos eszközét. Segíti a kommunikációs és a verbális képességek fejlődését, valamint a gyermeki reprodukív és produktív fejlődésnek is hatásos eszköze.

Dramatizáláskor a gyerekek beleélik magukat a szereplők (ember, állat, tárgy, növény) helyzetébe. Életük történeteit vagy irodalmi élményüket saját érzelmi töltéssel, átéléssel dolgozzák fel. Indirekt irányításunkkal serkentjük őket a sok párbeszédre és arra, hogy maguk próbálják megteremteni a játék terét, használják gesztusaikat, mimikájukat, egyéb kommunikatív képességeiket.

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységgel kapcsolatban

- Nyugodt légkör biztosítása az elmélyült játék feltételeinek megteremtése. Biztosítjuk, hogy a nap folyamán sokféle játékot szervezhessenek. A csoportban és az udvaron csak annyi szabályt állítunk fel, ami segíti a szabad játékot.

A különböző jellegű játékok és tevékenységek más helyet igényelnek.

A gyermekek játéktöre lényegesen megnövekszik az udvaron, ezért arra ösztönözzük őket, hogy minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak. Segítjük az udvari szerepjátékok kibontakozását (babaszobai játék, közlekedés stb.)

A csoportok számára a napirendben biztosított idő a nap minden szakában lehetőleg összefüggő. Óvodáskor kezdetén a gyermekek csaknem minden időt a játékkal töltönek. A kötetlen tevékenységeket az elmélyült játék tiszteletben tartásával szervezzük. A napi életszervezésben arra törekszünk, hogy a gyermekek minél több időt kapjanak az udvari tevékenységekre.

- Szükséges eszközök folyamatos biztosítása ötletek, helyzetek, lehetőségek teremtése. A játékszerek legyenek esztétikusak, könnyen tisztíthatóak és ne okozzanak balesetet. A 3-4 évesek játékához sok eszközre van szükség. Elsősorban a gyakorló játékhoz, amelyek fejlesztik a gyermekek pszichikus funkcióját. Az 5-7 éves korú gyermekek számára egészüljön ki a készlet olyan eszközökkel, amelyek módot adnak a sokoldalú fejlesztés lehetőségére.
- Az egyéni élményeken túl közös élményszerzési lehetőségek kihasználása. A játék témája, tartalma nagyrészt a gyermekek valóságról szerzett benyomásaitól, tapasztalataitól, ismereteitől függ. Gondoskodunk arról, hogy a gyermekek minél jobban megismerhessék a környezetüket. Kihasználjuk a séták, a kirándulások, látogatások adta lehetőségeket. Építünk óvodán kívül szerzett élményekre is. A játékban megjelenő negatív tapasztalatok és érzelmek feldolgozását, feloldását segítjük.
- Óvodapedagógusaink feladata megfigyelni a gyermekek játékát és szükség esetén, közvetett módon befolyásolni a személyiség fejlesztése érdekében.
- Szükség esetén és igény szerint bekapcsolódás a játékba, együtt játszás
- Támogató, serkentő, ösztönző magatartástanúsítása a játékban
- Ismerjük és figyeljük meg a gyermek, otthoni játékfeltételeit.
- A családok játszanak együtt gyermekeikkel, segítség elgondolásai megvalósítását.

6. 2. Munkajellegű tevékenységek

Helye a nevelési folyamatban:

A munkavégzést fontos tevékenységnek tekintjük óvodai életünkben, mert a gyermekekben olyan tulajdonságokat alakít ki, amik szükségesek a szocializáció kialakulásában és a tanulási képességek fejlődésében. A munka a gyermekektől belső

fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. A munkára szoktatás folyamatában többnyire külső irányítással segítjük megértetni a munka célját, a cselekvések sorrendjét és az eredménnyel járó felelősséget. E tevékenység közben megfigyeléseket végeznek a gyermekek, tapasztalatokat szereznek természeti, társadalmi környezetükről. Munkavégzés közben pontosabbá válnak a munkához szükséges készségek is. A gyermekek megtanulják a munkaeszközök használatát, erősödik kezdeményező készségük. Óvodánkban elsősorban a gyermekek a munkát a közösségért végzik (naposság, alkalomszerű munka, növény- és állatgondozás).

A *munkajellegű* tevékenység is tartalmaz játékos elemeket. A feladatok, munkafolyamatok végzése során megéli a gyermek a közösségért való tevékenykedés örömét is, ami normák, értékek, szabályok kialakulásához vezet.

Célja:

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatait, köteleességteljesítését.

Feladataink:

- A különböző típusú munkajellegű tevékenységek szervezése és azok feltételeinek biztosítása.
- A tágabb környezet ápolása, védelme.
- A munka céljának, fázisainak ismertetése. A pontos munka megkövetelése.
- Az elvégzett munka értékelése.

Munkajellegű tevékenységek a családdal

- A szülőket megismertetjük a különböző tevékenységekkel (önkiszolgálás, naposság, közösségért végzett munka stb.).
- Közös készülődés az óvodai programokra (gyűjtőmunka).
- Társadalmi munkák szervezése (óvodakörnyezet szépítése).
- Közös sütés, salátakészítés, befőzés stb.

A hátrányos helyzetű gyermekek munkára nevelése

A szabályok és a napirend betartása rögzülése nyugalmat és biztonságérzetet ad a gyermekeknek. Sok hátrányos helyzetű gyermek esetében ez a rendszeresség, kötelesség és felelősség hiányzik otthoni életéből. A munka rendszeressége fegyelmet, sikerélményt, önbizalmat jelent sok gyerek számára.

Odafigyeléssel, fokozott szülői együttneveléssel az egészséges életmód formálásához, alkalmazkodóképességük kialakulásához a munkával nagy segítséget nyújthatunk.

Feladataink:

- Megteremtjük a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört, az önálló munkavégzés lehetőségét, helyesen szervezzük meg a munkát, biztosítjuk a tárgyi feltételeket.
- A munkafajtákat fokozatosan vezetjük be, a munka mennyiségét is fokról - fokra növeljük, biztosítjuk a munka állandóságát, folyamatosságát.
- Figyelembe vesszük az egyes gyermekek egyéni sajátosságait, érzékeljük, ösztönözzük, segítjük az adott feladat jobb megoldását.
- Törekszünk arra, hogy a munkavégzés során tudatosodjon a gyermekekben, mikor játsszák a munkát, és mikor végeznek eredményt létrehozó munkát.
- Kialakítjuk a munkához való pozitív viszonyt a gyermekekben, minél többször éljék meg az "én csináltam", "mi csináltuk" örömét.

A fejlesztés tartalma:

Önkiszolgáló munka

Testápolás, étkezés, öltözködés, környezet rendjének megőrzése, a gyermek saját személyével kapcsolatos munkák.

Naposi munka

Naposi munka közben a csoport számára szükséges és előre meghatározott feladatokat oldanak meg a naposok.

Alkalmazására gyerekeink fejlettsége szerint /4-5 éves kortól / kerül sor, részesei azonban 3-4 éves korban is előfordulnak.

A naposi munkába mindegyik gyereket bevonjuk.

A munka megszervezése gyerekeink fejlettségétől, a csoport adottságaitól, az óvoda személyi - és tárgyi feltételeitől függ.

Az óvoda mindennapi életével kapcsolatos munkák (állandó és alkalmi) Végezheti az egész csoport vagy az arra kijelölt gyermekek.

Ide tartoznak:

- teremrendezés
- megbízások teljesítése
- segítség a kisebbeknek
- ajándékkészítés
- játékjavítás - tisztítás - készítés

Növény - és állatgondozás

Minden korcsoportban előforduló munkafajta. Az életkorral egyre bővül, tartalmában szélesedik. A munka mozzanatok egyre bonyolultabbá válnak.

Területei

- élősarok gondozása, növények fejlődésének megfigyeltetése, készségek kialakítása, növénygondozási igény felébresztése
- kertben végzett növénygondozás (mind a négy évszakra kiterjedően)
- állatgondozás (téli gondoskodás a madarak életéről)
- a környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák
 - a szemetet szelektíven helyezik el az adott gyűjtőkben
 - szívesen segítenek a falevelek összegyűjtésében, komposztálásában
 - a virágokat nem tépik le, hagyják az eredeti helyükön, eredeti szépségükben.
 - szívesen ápolják a növényeket csoportszobában udvaron egyaránt.
 - télen gondoskodnak a madarak táplálékáról

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységgel kapcsolatban

- Folyamatosan biztosítjuk és bővítjük a munkatevékenységeket, és a szükséges eszközöket.
- Minden munkafajtánál mintát adunk az eszközök használatához és folyamatosan ellenőrizzük is.
- Lehetőséget adunk arra, hogy önállóan, képességeik szerint végezhesek a különböző munkatevékenységeket.
- Megismertetjük gyermekeinkkel a szülők munkahelyét, foglalkozását, feladatait.
- A családok kertjébe, hobbikertjébe ellátogatunk és megfigyeljük a kerti munkákat. Bekapcsolódunk az aktuális tevékenységekbe.
- A szülőket, nagyszülőket, nagyobb testvéreket bevonjuk az ünnepekre való készülődésbe, a csoport hagyományok ápolásába.
- A nagyszülők segítségével, régi mesterségekkel ismertetjük meg óvodásainkat.

- Az óvodánkban elsajátított munkafogásokat, munkafolyamatok gyakorlását a családban is végezhesse a gyermek.
- Igyekszünk elérni, hogy minden család szoktassa gyermekét a saját személyével kapcsolatos teendők elvégzésére.

6. 3. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A játékba integrálódó tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szerzett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A tanulási folyamat sajátosságai óvodánként az önálló arculatnak megfelelően jelennek meg. Részletes kidolgozását az óvodák nevelési gyakorlatában találhatjuk meg.

A tevékenység célja:

A gyermek, képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Alkalmazott tevékenységi formák a játékba ágyazottan:

- Kooperatív tanulás
- Differenciált foglalkozás
- Kompetencia alapú fejlesztés
- Egyéb tanulási technikák alkalmazása (drámapedagógia)

Alkalmazott főbb pedagógiai módszerek és munkaformák:

- Játék pedagógiai módszer
- Kooperatív csoportmunka
- Dramatizálás, bábozás
- Verseny
- Páros munka
- Önálló egyéni munka
- Differenciált egyéni munka
- Differenciált csoportmunka
- Dramatikus játék

Differenciálási eljárások (szervezési módok és/vagy feladatrendszer)

1. Választható, vagy kötelező formában

<i>Azonos</i>	<i>Differenciálás</i>
1. eszköz	feladatok
2. tevékenységek	eszköz
3. téma	technika
4. technika	téma
5. tartalom	tevékenység
6. munkaforma	téma és tevékenység
7. téma	eltérő munkaformák
8.képesség, készség	tehetség támogatás

2. Egyéni-páros kapcsolatban

- Az óvodapedagógus felkínálja, ill. a gyermek szabadon választja meg a differenciált, feladatot.

Értékelés: személyre szabottan, ön-és társértékelés.

6.3.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- Inkluzív (befogadó) nevelés
- Egyéni bánásmód, differenciálás
- Családközpontú nevelés – többségi normák figyelembevétele
- A gyermekek érési folyamatának figyelembevétele nyomon követéssel
- Játékközpontúság, szabad játék biztosítása
- Aktív, cselekvő tanulás biztosítása
- A gyermekek hozzásegítése tehetségük kibontakoztatásához, biztosítani a szabad önkifejezés lehetőségét
 - divergens gondolkodás
 - kreativitást elősegítő probléma helyzet teremtése
- Szociális hátrányok leküzdése
 - diszkriminációmentes nevelés biztosítása
 - egyéni megerősítés
 - megfelelő időtartamú óvodába járás biztosítása
 - óvodakötelezettség figyelemmel kísérése
 - külső szakemberek biztosítása a gyermek fejlődésbeli lemaradásnak elősegítése
 - családi kapcsolatok folyamatos ápolása
 - szülői szerepek folyamatos erősítése
- Eltérő képességű gyermekek szocializációjának elősegítése

VII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE INTÉZMÉNYI SZINTEN

Az iskolai életmódra való alkalmasság **testi, lelki és szociális** fejlettségének mutatói.

Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges testi fejlettség

- Az első alakváltozáson túljutva a test arányosan fejlett, teherbíró, megindul a fogváltás.
- Jellemző az összerendezett, koordinált mozgás, a finommotorika erőteljes fejlődése.
- A gyermek mozgását, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Az egészséges lelki fejlettség

Normál fejlődés esetén kialakul az alábbi pszichikus funkciók egyensúlya, működésük integrációja:

Pontos, differenciált vizuális észlelés

- alak, forma, méret, szín pontos felfogása
- összetartozó részek értelmes egésként való észlelése (Gestalt-látás)
- adott formák, színek megtalálása, kiemelése egy képi környezetből
- tárgyak térbeli helyzetének felismerése, megítélése
- térbeli mozgásfejlettség, testséma kialakulása.

A hallott (auditív) információk

- pontos észlelése, megkülönböztetése
- adott hangok kiemelése
- adott hangok egymásutániségének felismerése, hangcsoportok egységbe foglalása.

A vizuális-auditív információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása /keresztcsatornák együttműködése.
Rövid idejű *vizuális-verbális memória*.
Szándékos figyelem, kb. 10 perces figyelemkoncentráció.

Érthető, folyamatos beszéd.

- Az összes szófaj használata.
- Mondatszerkezetek, mondatfajták használata.
- Életkornak megfelelő beszédhangsúly és beszédtempó.
- Mások beszédének meghallgatása, megértése.
- A hangzók tiszta kiejtése.

Szociális érettség

Szociabilitás

- Készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására. Képes a kapcsolatteremtésre és együttműködésre gyermektársaival és a felnőttekkel. Óvodásból iskolássá szocializálódik.
- Képes a teljesítményen keresztül történő érvényesítésre, önállóságra.
- Feladattudatra, feladattartásra, önálló helyzetmegoldásra való képesség.

Speciális nevelési szükséglet, neurológiai hátrány esetén folyamatos - szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető el az iskolaérettség fentiekben leírt szintje.

A különleges gondozásra jogosult (testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- vagy más fogyatékos) gyermekek esetében, az iskolába lépés feltételeit a befogadó intézmény elvárásai határozzák meg.

A kiemelt figyelmet igénylő iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

7.1. A fejlődés eredménye óvodáskor végére.

- 1. Egészséges életmód alakítása.**
- 2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés**
- 3. Az óvodai élet tevékenységformái**
 - 3.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás
 - 3.2. Anyanyelvi- az értelmi fejlesztés és nevelés
 - 3.3. Játék
 - 3.4. Mozgásfejlesztés
 - 3.5. Verselés, mesélés
 - 3.6. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc
 - 3.7. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
 - 3.8. Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés
 - 3.9. Munka jellegű tevékenységek

1. Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztés

- Önállóan végzik a személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési, étkezési teendőket. Szokásukká válik a rendszeres, gondos odafigyelés ezekre a területekre.
- A gyermekek a testi szükségleteik kielégítését képesek időben ellátni illetve késleltetni.
- Igényükké válik külső és közvetlen környezetük rendezettsége, aktívan részt vállallnak ennek fenntartásában.
- Igényükké válik a rendszeres mozgás, és beépül szokásrendszerükbe. Mozgások

harmonikus, összerendezett.

- Edzettségük következtében teherbíró és ellenálló képességük erősödik a testi-lelki megpróbáltatásokkal szemben.
- A gyermekek kiegyensúlyozottak, jól érzik magukat az óvodában.

2. Érzelmi erkölcsi és közösségi nevelés biztosítása

- A gyermekek szívesen járnak óvodába, örömmel vesznek részt közös tevékenységekben, érdeklődnek társaik iránt.
- Örülnek a csoport közös sikereinek, együtt működnek társaikkal, a célok elérésében.
- Figyelemmel, türelemmel hallgatják az óvodapedagógus, társaik közlését, alakul önfegyelmük, közösségtudatuk.
- A felmerülő akadályokat igyekeznek leküzdeni, a problémamegoldó képességük fejlődik. Önértékelésük a társas kapcsolatban elfogadható módon történik.
- Érzelmileg elfogadják egymást, felfogják a metakommunikáció alapvető jelzéseit.
- A helyes viselkedési szabályok betartása fontossá válik számukra.
- Társaik szokatlan megnyilvánulásait megértéssel fogadják (másság) Együtt érez társaival, képes a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
- Szociálisan éretté válnak az iskolakezdésre.

3. Az óvodai élet tevékenységformái

3.1. Tevékenységekben megvalósuló tanulás értelem fejlesztés

- A gyermekek nyitottak, érdeklődők, probléma-érzékenyek és kreatívak környezetük megismerésében.
- Megismerkednek az elemi ok-okozati összefüggésekkel, a környezet mennyiségi, formai, színbeli eltéréseivel, matematikai fogalmakkal.
- A környezet benyomásait értelmi képességeik segítségével képesek felfogni, megérteni, megőrizni, feldolgozni, s mint ismereteket felhasználni.
- Képesek önállóan és társaikkal együttműködve megfigyeléseket végezni, feladatokat megoldani. A feladatok megoldásában megfelelő önállóságra tesznek szert.
- Kialakulnak jártasságaik, készségeik, képességeik, melynek révén az érzelmileg motivált cselekvés gondolkodási szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig.
- Megkezdődik az önellenőrzés képességének alakulása.
- Kialakul a beszédhelyzetekhez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő jól érthető beszéd.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés.
- Azonosulni tudnak a meghatározott feladatokkal, kialakulóban van feladattudatuk.
- Munkatempójuk, feladattartásuk életkoruknak megfelelő.

3.2. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés

- Gondolataikat, érzelmeiket érthető formában kulturáltan életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudják kifejezni.
- Aktívan használják a tapasztalataik során bővült szókincsüket.
- Nyugodtan, fegyelmezetten végig hallgatják a felnőtteket, társaikat. Beszédüket az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő természetes gesztusokkal, mimikával kísérik.
- Megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg, és tartják fenn a kapcsolatot páros és csoportos beszélgetésekben.
- Ismerik és alkalmazzák az udvariasság nyelvi formáit.
- Kialakul a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő jól érthető beszéd.

3.3. Játék

- Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önállóan a játék előzetes tervezésében, a szerep kiosztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a szabályok betartásában.
- Óvodáskor végére alkotásaikat már önállóan, sok egyéni ötlet alapján hozzák létre, képesek különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására.
- A játékban örömet lelik, képesek arra, hogy egy játéktémát több napon keresztül is játszanak.
- A gyermekek érdeklődők, kíváncsiak, tudnak magányosan, párban, csoportban játszani.
- Játsozcsoportok között jó társas kapcsolat alakul ki, ahol egymás játékát kiegészítik, segítik.
- Alkalmazkodnak egymáshoz, és betartják a játékszabályokat.
- A játék során társas viselkedésükben is megjelennek az óvoda által elvárt viselkedési szabályok.
- Változatos játéktevékenységek gyakorlásával fejlődik önismeretük.
- Kedvelik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- Társas kapcsolataik alakulásában megfigyelhető tolerancia, és alkalmazkodó képesség.

3.4. Mozgásfejlesztés

- A mozgásfejlődés útját figyelembe véve, a gyermekek elsajátítják a természetes mozgások elemeit.
- Szeretik és igénylik a mozgást.
- Nagymozgásuk, finommozgásuk, egyensúlyérzékük kialakul, mozgásuk összerendezett.
- Bekapcsolódnak a közösen szervezett mozgásos játékokba. Képesek a szabályok pontos betartására, kudarctűrő képességük jó, kialakul az egészséges versenyszellem.
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni, biztonságosan mozognak.
- Tudatosul a testséma.

3.5. Verselés, mesélés

- A gyermekek szeretik a verseket, meséket, szívesen báboznak, dramatizálnak. Segítenek a feltételek kialakításában.
- A mese-vers hatása megjelenik a játékukban, rajzukban, beszédükben, az egymásra hangolódásban.
- Kialakul a belső képalkotás képessége, amely az olvasás alapja.
- Folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait össze tudják kötni.
- Néhány verset, mesét, mondókát képesek emlékezetből felidézni.
- Szívesen nézegetik, óvják a mesés verses könyveket.

3.6. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

- A gyermek felszabadultan, örömmel játszanak dalos játékokat, mondókákat, önállóan is kezdeményezik azokat.
- Felismerik és megkülönböztetik környezetük ismertebb zörejeit, megnevezik térbeli irányukat, távolságukat.
- Ismerik, és megfelelően alkalmazzák a zenei fogalompárokat.
- Tudnak esztétikusan, egyöntetűen mozogni, változatos térformákat kialakítani.
- Ismerik és használják a ritmushangszereket.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- Élőzenét, népdalokat, műzenei szemelvényeket, más népek dalait érdeklődve hallgatják.

3.7. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

- A képalkotásban egyéni módon biztonsággal jelenítik meg ismereteiket, gondolataikat, szűkebb és tágabb környezetükből származó élményeiket, elképzeléseiket.
- Örömmel saját kezdeményezésükre is ábrázolnak.
- Rendeltetésszerűen használják az ábrázolási eszközöket.
- Formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák, próbálkoznak egyszerű mozgások jelzésével is.
- Téralakításban, építkezésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Önállóan és csoportmunkában készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, maketteket. Fokozott önállósággal tudnak alkalmazni megismert technikákat.
- Tudnak beszélgetni az alkotásokról, kezd kialakulni a sajátos gyermeki értékítélet, meglátják környezetükben az esztétikai értékeket.

3.8. Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalattal

Környezet megismerésére tudatos óvására nevelés

- Sok tapasztalattal rendelkeznek szűkebb és tágabb környezetükre vonatkozóan: önmagukról, állatokról, növényekről, évszakokról stb.
- Környezetében jól tájékozódik, magabiztosan mozog.
- Figyel a természet jelenségeire, történések okaira, kísérletezik.
- A gyermekek a környezetből szerzett ismeretet a játékban felhasználják, átéli, folyamatosan gyakorolják, egyéb tevékenységeikben alkalmazzák.
- Ismerik, és meg tudják nevezni személyi adataikat.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Megismerkednek néhány helyi néphagyománnyal, szokásokkal.
- Ismerik a környezetükben fellelhető állatokat, növényeket, odafigyelnek azok védelmére.
- Ismerik a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát. Gyakorolják a környezetbarát szokásokat.
- Betekintést nyernek városunk néhány intézményének tevékenységébe (általános iskola, tűzoltóság, rendőrség, mentő, orvosi rendelő).
- Megismerkednek a fenntartható és élhető világ alapvető feltételeivel. A mindennapok során felhasznált anyagok és energiák takarékos felhasználásával.
- Ismerik a számlálás fogalmát, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma és szín szerint. Helyesen használják a tő és sorszámneveket.
- Tapasztalatot szereznek a mennyiségek összemérésében, játékos méréseket végeznek különböző egységekkel.
- Térben és síkban tájékozódnak, ismerik és alkalmazzák az alapvető irányokat.
- Képesek alapvető logikai műveletek elvégzésére tízes számkörben.
- Tudnak sorba rendezni, képesek egyszerű sorozatok alkotására.
- Feladatmegoldásukban önállóak, kitartóak, feladattudatuk kialakult.
- Matematikai jellegű helyzetekről, problémákról elmondják saját gondolataikat, megbeszélik egymás állításának igazságát, esetenként kijavítják saját tévedéseiket.

3.9. Munka jellegű tevékenységek

- Munkához való viszonyuk pozitív, felelősségtudatuk, céltudatosságuk, munkaszervezési készségük megjelenik
- Képesek társaikkal és a felnőttekkel együttműködve dolgozni, a munkát megosztani.
- Szívesen vállalnak egyéni megbízatásokat, örömmel segítenek a kisebbeknek és a felnőtteknek.
- A közös munka sikerének érdekében számunkra kevésbé vonzó részfeladatokat is elvégeznek.
- Munkatempójuk koruknak megfelelő, ismerik az egymást követő munkamozzanatokat, ellenőrzik, amit végeztek.
- Gyermekünk nagyfokú önállósodására az óvodáskor végére kifejeződik térpercepciójuk, térbeli irányokat, viszonyokat pontosan megneveznek. Kialakulnak a munkavégzéshez szükséges készségek, kedvező magatartási formák.

7.2. Nevelő - fejlesztőmunka mérési, értékelési rendszere

A Pedagógiai program 3. számú melléklete tartalmazza.

7.3. A tankötelezettség rendje

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 45.§ módosított (2) bekezdése alapján a tankötelezettség megkezdésével kapcsolatos tudnivalókat a Hajdúnánási Óvoda Háziarendje tartalmazza részletesen.

VIII. INTÉZMÉNYÜNK KAPCSOLATRENDSZERE

A *jó együttműködés* alapja kell, hogy legyen a színvonalas tartalmi munka további kibontakozásának a kapcsolattartás formái:

- közös köznevelési foglalkoztatotti értekezletek,
- alkalmankénti betekintés egymás csoportjába (óvodán belül és városi szinten is nyíltan),
- a gyerekcsoportokkal közös program szervezése, találkozók
- családi napok szülők részére szervezett programokon való részvétel
- alkalmazotti közösség közös programja, kirándulások, sportnap, színházlátogatások szervezése
- óvodai ünnepeken, rendezvényeken való részvétel stb. (szűkebb, majd tágabb környezeti lehetőségekkel)
- szakmai munkaközösségi foglalkozások,
- fórumokon való részvétel,
- továbbképzések

Lényeges az információ áramlás több szinten segítő kommunikációs szabály és szokásrendszer kidolgozása. A működő kétirányú információ struktúra erősítése. Az intézmény szorgalmazza a közvetlen és közvetett partnerekkel történő kommunikációját, az őket érintő információ teljes körű nyilvánossá tételét és hozzáférhetőségét. /honlap, hirdetőfalon való megjelenítés, zártkörű facebook csoportok létrehozása.../

Az intézményben különféle információs csatornák működnek, amelyek hatékonyan segítik az óvodai nevelést.

Partneri

kommunikáció Célja:

Az intézmény szabályozza a közvetlen és közvetett partnerekkel történő kommunikációját, az őket érintő információ teljes körű nyilvánossá tételét és hozzáférhetőségét.

Szervezeti kommunikáció

Célja: A partnerekkel való kommunikáció, esetleges panaszkezelés, valamint az intézmény népszerűsítése

Két fő formája van:

- belső kommunikáció
- külső a partnerek, szolgáltatást igénylők felé és visszacsatolás

A kommunikáció szintjei:

Intézményi – tagintézményi szinten

- Folyamatos információcserét tart fenn a helytesszel, tagintézmény-igazgatóval
- A vezetőség havi rendszerességgel értekezletet tart, melyen megbeszélik az aktuális feladatokat. Értékelik az előző időszakot, valamint egyeztetik a következő időszak programjait. Gyors információk közlésére a vezető rendkívüli értekezletet hívhat össze
- Nevelési értekezleten az éves tervben meghatározottak szerint
- Az alkalmazotti kört érintő értekezleteken, megbeszéléseken, véleményezéseken.
- Pedagógiai munkát segítő munkatársakkal: igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató munkaértekezletet tart az aktualitásokat érintően.
- Gyermekkel: napi személyes kommunikációs kapcsolat.
- Szülőkkel a kapcsolattartás formái: óvodapedagógusok. Napi találkozások, szülői értekezleteken, fogadóórán, nyílt napok, rendezvények, családlátogatások
- Szülői Közösséggel a szülői- és munkaközösségi értekezleten.

8.1. Tagintézményeink közötti kapcsolat

A jó együttműködés alapja kell, hogy legyen a színvonalas tartalmi munkának, további kibontakozásával.

Az óvodák közötti együttműködés megteremtése a magas szervezeti és szakmai kulturáltság eléréseért. Az intézményben magas színvonalat képviselő innovatív közösségek működjenek együtt a szervezeti kultúra fejlesztésében.

Hatékonyan működő szervezeti struktúrában a belső továbbképzések tudatos szervezése. A belső gyakorlatok rögzítése, elsajátítása.

Tartalma

- a. információk folyamatos, rendszeres átadása,
- b. egymás munkájának figyelemmel kísérése horizontális tanulás
- c. tapasztalatok összegyűjtése, elemzése, értékelése
- d. visszajelzések összegzése
- e. Innovatív vezetői zárt messenger csoport

Formái

- a. értekezletek (nevelési, réteg csoportonkénti), megbeszélések különböző szinteken
- b. szakmai team-ek, innovatív munkaközösségek
 - gyakornokokat támogató munkaközösség
 - mesetarisznya munkaközösség
 - zöldellő munkacsoport – környezettudatos szemlélettel
 - innovatív intézményközi támogató szakmai munkaközösség

- gyermekvédelmi esélyteremtő munkacsoport
 - tehetségcsírák gondozására létrejött munkacsoport
 - alsó tagozatos tanítónénikkel való együttműködést támogató munkacsoport
 - alapidokumentumok módosítása, és aktualizálása - pályázatfigyelő, író munkacsoport
 - társ óvoda szakmai hátterének megtervezésére létrejövő szakmai munkacsoport
- c. szülők részére szervezett programokon való részvétel
- d. szakmai megbeszéléseken, előadásokon, továbbképzéseken való részvétel
- e. nyílt napokon való részvétel
- f. óvodai ünnepélyeken, rendezvényeken való részvétel
- g. közös programok (ovibál, kirándulás, stb.)

8.2. Óvoda-család

A gyermekek harmonikus fejlődésében a legintenzívebb szerepe az óvoda és a család kapcsolatának van, mivel az óvoda tovább folytatja, kiegészíti a család nevelő munkáját. Ezért nagy szükség van az együttműködésre, az egyenrangú, jó partnerkapcsolat kialakítására.

Valamennyi tagintézményünkben arra törekszünk, hogy a szülők megaláztatására a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük, fejlesszük a gyermekeket.

Ennek alapvető feltétele, a családdal való együttműködés.

Keressük a helyi sajátosságoknak legjobban megfelelő együttműködési lehetőségeket, fontosnak tartjuk a jól bevált kezdeményezések folytatását, értékelését, elemzését.

A kapcsolattartás, együttműködés formái változatosak lehetnek a személyes kapcsolattól a rendezvényekig, bőven vannak lehetőségek.

Az együttműködés fő elemei:

- Óvodai beíratás:
Első kapcsolatfelvétel a szülőkkel az igazgató és tagintézmény-igazgató felveszik az adatokat, és tájékoztató beszélgetést folytatnak a gyermekről.
- Az új kiscsoportos szülők tájékoztatása szülői értekezlet keretében:
A nyár folyamán közös készülődés a gyermekkel az óvodai életre. Javaslattétel a szükséges eszközök beszerzésére, az óvodai élet zökkenőmentes megkezdéséhez. A szülőket kérdésként foglalkoztató témákról való beszélgetés.
- Családlátogatás:
Igény szerint betekintést nyerhetünk a család életkörülményeibe, megismerjük a gyermek családban elfoglalt helyét.
- Befogadás:
A befogadás időszakában a bölcsődéből, a családból vagy más közösségből érkező gyerekek egyéni igényeit vesszük figyelembe. A fokozatosan történő anyás, apás befogadás nagyon fontos, mivel mindez a későbbi közösségi életre is kihat, meghatározója lehet.
- Nyílt nap
A szülők ezeken a napokon a csoportban tartózkodva megismerhetik nevelőmunkánkat, gyermekük közösségben elfoglalt helyét és viszonyulását az óvoda napirendjéhez reagálását a követelményekhez. Ugyanakkor lehetőséget biztosítunk a szülő-gyermek együttes tevékenykedtetésére.

- Napi személyes találkozás
Lehetőséget ad a kölcsönös érdeklődés kifejezésére, és rövid tájékoztatásra, melynek lényegre törőnek kell lenni, nem mehet a gyermekekkel való foglalkozás rovására, sem a reggeli, sem a délutáni időszakban.
- Szülői értekezlet
Első összevont szülői értekezlet alkalmával az intézmény vezető, tagintézmény-igazgató ismerteti a szülőkkel az adott intézmény legfontosabb jellemzőit, bemutatja alkalmazottai körét.
Csoportszülői értekezleteken megismerkednek az óvoda rendjével, feladataival, elvárásaival, a szülők megfogalmazhatják gondolataikat, javaslataikat.

Fogadó óra

Négyszemközti beszélgetés a gyermekről, az esetlegesen felmerülő problémák közös megoldásának keresésének feltárása, idő és témaegyeztetés az óvodapedagógussal

- Közös programok
Óvodáink nyitottak a családok felé, rendezvényeink előkészületeibe, és ünnepekbe lehetőségeink szerint bevonjuk őket
Lehetőséget kínálunk arra, hogy a szülők együtt élhessék meg gyermekeikkel egy-egy kirándulás, óvodai program örömteli élményét, melyek a szülőkkel való kapcsolattartás mélyítését segítik.
A kezdeményezésben az óvodáink nyitottak és a jövőben is nyitottnak kell lennünk. Elengedhetetlen a szülői segítő, támogató együttműködés.
Továbbra is igényeljük segítségüket a szervezőmunkában és a tárgyi környezeti feltételek fejlesztésében egyaránt.
A gyermekek részvételével zajló elektroakusztikus hangosításon foglalkozáson és rendezvényen a hangnyomás szint zajvédelmi ellenőrzése szükséges. Célja a gyermekek egészségnek hatékony védelme, a zajok okozta érzékszervi károsodások ellen. Műkr. 128 § (11) (12).
- Szülői közösség:
Az együttműködés segítésében koordináló és kezdeményező szerepe van.
- Szülők írásos tájékoztatása:
Az óvoda egészére szóló ismertetések (házirend, hirdetések, felhívások), a csoportra vonatkozó állandó jellegű tudnivalók (névsor, hetirend) időszakos feladatok, programok.

Ovikréta:

Amennyiben a Magyar Kormány kötelezővé teszi az Ovikréta rendszerét, abban az esetben ezen a területen is tájékoztatjuk a szülőket gyermekük fejlődéséről.

8.3. Az óvoda és bölcsőde kapcsolata

A bölcsődéből érkező gyerekekről a gondozónők szóbeli tájékoztatással segítik munkánkat. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a bölcsődében már megismert jellel léphessenek a gyerekek az óvodába.

8.4. Az óvodák és iskolák kapcsolata

Törekszünk, hogy az iskolák megismerjék azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeinknek megfelelően úgy neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek, és legyenek képesek az

iskolai tanulmányok megkezdésére.

Fontos, hogy az iskolába való átmenetet minél zökkenő mentesebbé tegyünk.

Ennek érdekében folyamatos, hagyományteremtő és megtartó kapcsolatra törekszünk a városban lévő valamennyi iskolával.

Az együttműködés formái

- az iskolai nevelőkkel az emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt
- kölcsönös látogatások, tapasztalatgyűjtés
- szülői értekezleteken való részvétel (tájékoztató az iskolák pedagógiai munkájáról tanköteles gyermekek részére)
- közös rendezvények

8.5. Óvodáink egyéb kapcsolatai

8.5.1. Fenntartóval

Az Intézmény fenntartójával való kapcsolat, a *kölcsönös információ nyújtás* nagy szerepet játszik az intézmény nevelőmunkájában, társadalmi megítélésében, értékelésében.

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű.

Problémáink megoldását, az együttműködés jellemzi (gazdasági, szociális kérdések stb.).

Formái

- kölcsönös tájékoztatás, igazgatói értekezletek, egyéni megbeszélések
- beszámoló, tájékoztatás, az intézményben folyó munkáról
- meghívás az adott intézményben tartott programra
- szociális kérdésekre való kölcsönös odafigyelés

8.5.2. Közművelődési intézmények

- Kéky Lajos Művelődési Központ
- Hajdúnánási Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény
- Bocskai Filmszínház és Ifjúsági Ház

Az intézmények által szervezett gyermekszínházak, kiállítások, programok lehetőséget nyújtanak a gyermekek ismereteinek bővítésére, hozzájárulnak az élményszerzéshez.

8.5.3. Egészségügyi szervek

Az **egészségügyi szakemberekkel** való együttműködésnek folyamatos a gyerekek érdekében.

Az évenkénti vizsgálatok igazolják, hogy indokolt a gyerekek egészségi állapotára való fokozottabb odafigyelés. A prevenció továbbra is hangsúlyt kell, hogy kapjon.

A védőnők biztosítják számunkra a gyermekek soron következő egészségügyi és higiéniai vizsgálatait.

8.5.4. Pedagógiai-szakmai támogatás(OH, POK)

Szakmai tevékenységünk fejlesztése, megújulása érdekében igényelhetjük és igényeljük a szakmai szolgáltatások segítségét (továbbképzéseken, szakmai programokon való részvétel, szaktanácsadás).

8.5.5. Református EGYMI

Az óvodáskorú gyermekek speciális fejlesztését a Református EGYMI szakembereinek segítségével látjuk el tagintézményeinkben. BTMN, SNI gyermekek felzárkóztatása és készségfejlesztésre irányuló kötelező foglalkozások szervezése.

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást

kapott gyermekek részére felkészítő óvodai foglalkozások meghatározása, biztosítása szükséges. Nkt. 45 § (2a).

8.5.6. Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, Központ és Városi Bölcsőde

Fokozott odafigyelés szükséges a hátrányos helyzetű sérült gyerekekre, segítségnyújtás a szülők részére, ebben a munkában kérjük a Család-és Gyermejjóléti Szolgálat további együttműködését.

8.5.7. Az óvoda arculatának megfelelő szervezetekkel való kapcsolattartás

Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft, helyi Rendvédelmi Szervek, Magyar Vöröskereszt, Környezetvédelmi Minisztérium, Oktatási Minisztérium, Hajdúnánási Helyi Sajtóosságok szervezete, Nánási Portéka, Kendereskert, Hajdúnánási Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény, Madárbarát Egyesület, DIOO, „Örökbe fogadok egy ovit” jótekonysági szervezet, Magyar Labdarugó Szövetség, Nánási Focisuli Sportegyesület.

IX. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE AZ ÓVODÁNKBAN

9.1. Kiemelt bánásmódot igénylő gyermekek

9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek integrált nevelése

Általános elvek, célkitűzések

Az óvoda Alapító okiratába foglalt, a Fenntartó által meghatározott fogyatékoság típusának megfelelő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését vállaljuk fel.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez szükséges feltétel a gyógypedagógus, akinek szakirányú végzettséggel kell rendelkeznie. Az intézmény statisztikai adatai azt bizonyítják, hogy az SNI gyermekek száma fokozatosan növekszik, ezért indokoltnak tartjuk minden tagintézményben a gyógypedagógiai asszisztens foglalkoztatását.

Sajátos nevelési igényű gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

Célunk:

Olyan nyugodt, harmonikus, biztonságot adó környezet megteremtése, ahol természetessé válik a gyermekek között személyiségük különbözősége, a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszer minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Lehetőségek függvényében biztosítjuk a speciális eszközöket, pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást és foglalkozást, melyre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz a gyermek optimális fejlődése érdekében.

Az óvodában történő együttnevelés (integrálás) minden esetben egyéni döntést igényel, melyben esetenként szükséges a fenntartó jóváhagyó támogatása.

Alapelvünk:

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint – a különleges bánásmódot igénylő gyermeknek – joga, hogy állapotának megfelelő habilitációs és rehabilitációs fejlesztésben részesüljön.

Valljuk, hogy nem a közösségből kiszakítva, hanem a többi gyermek között, párhuzamos tevékenységként kezdeményezett fejlesztőjáték a legeredményesebb formája a fejlesztésnek. A gyermekek mindenekfelett álló érdekében a mi felelősségünk, hogy minden rendelkezésünkre álló segítséget megadjunk a gyermekeknek személyiségük

kibontakoztatásához, képességeik fejlődéséhez.

Integrált nevelés

Óvodánk a szociális modellt követve vallja, hogy a speciális nevelési szükségletű gyermek már az óvodába lépésével (is) a társadalom része így az integráció mintegy természetes eszköze a későbbi szociális beilleszkedésnek. Az integrációt, együttnevelést vállalva intézményünk többet vállal, mint védettséget illetve részvétet. A pedagógiai program és a sajátos nevelési igény összehangolásával törekszünk arra, hogy

- Az elvárásaink igazodjanak a gyermekek fejlődési üteméhez,
- Fejlesztésük a számunkra megfelelő területeken valósuljanak meg,
- Ne terhelje túl a nevelés, fejlesztés a sajátos nevelési igényű gyermekeket
- A rehabilitációt, rehabilitációt meghatározó fejlesztési tervek tartalmi jelenjenek meg óvodánk pedagógiai programjában.

Az integráció feltételei

Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében résztvevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus munkája során szükség esetén

- egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz
- a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermekek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A gyermek fogyatékoságának, autizmus spektrumzavarának, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű *gyógypedagógus* az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltozásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd) eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségeiről,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai foglalkozások és tevékenységek adaptációjában.

Habilitációs, rehabilitációs tevékenység

Az egészségügyi és pedagógiai habilitációs rehabilitációs tevékenység olyan team –munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg (speciális végzettségű szakemberek, Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei és a fejlesztésében résztvevő óvodapedagógusok), mely az egyes gyermek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárás, időkeret, eszköz, módszer, terápia alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitáció, rehabilitáció egyéni és/vagy kiscsoport fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia.

Intézményünkben a gyógypedagógus vezetésével a tagintézmények fejlesztő pedagógiából vizsgázott óvodapedagógusai működnek együtt, a fejlesztőmunka hatékonyságának fokozása érdekében.

Koordinálják és segítik az SNI-s vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek mindennapi óvodai foglalkoztatását, a fejlesztés tervezését és a kötelező adminisztrációt.

A Református EGYMI szakemberei rendszeresen szűrik a gyermekeket (fejlettségi szintmérés, logopédia), segítik a gyermekek ellátását.

Szükség esetén tájékoztatást és tanácsot adnak a gyermek pedagógusának, figyelemmel kísérik a gyermek fejlődését, közvetlenül foglalkoznak a gyermekkel.

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztéséhez a szakvéleményben foglaltakat kell alapul venni az óvodai nevelés során is.

Sérülés specifikus fejlesztés az óvodában

- **Mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek:** óvodai nevelése során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb környezet minél sokrétűbb megismertetése.

Az életkornak megfelelő tapasztalatok megszeresztetése, a tanult mozgás alkalmaztatása. Az óvodában igyekszünk biztosítani a megfelelő mozgás – és étletteret, az ehhez szükséges eszközöket (beszerzése a mindenkori költségvetés függvénye), szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.

A mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

- **Látássérült gyermek:** minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a részvételt a közös játékban, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti szereplést.

E tevékenységeket a látási kontroll hiányosságai akadályozzák.

Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeret és a higiéné igénye.

Figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségekre. A biztonságos téri tájékozódás támpontokhoz és széles körű érzékeltetéshez kötötten valósítható meg. Megfelelő tárgyi és személyi ellátottság szükséges optimális fejlesztésükhöz.

- **Hallássérült gyermek:** a nyelvi és pszichoszociális fejlettség kedvező esetben olyan szintű lehet az óvodás kor kezdetére, hogy a hallássérült gyermekek - további speciális segítséggel - halló társaikkal együtt tudnak részt venni az óvodai nevelésben.

Óvodai nevelésünk központi feladata a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése.

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az egész napi tevékenységbe beépül.

A szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermeket. Teljesítményét döntően befolyásolja intellektusa, esetleges – a pszichés fejlődés zavara miatti – beszéd-, nyelvi akadályozottsága.

- **Enyhén értelmi fogyatékos gyermek:** fejlesztésükben meghatározó a nem fogyatékos óvodáskorúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket az ép közösség közvetít. Az integrált óvodai nevelés keretében gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

- **Beszéd-fogyatékos, (nyelvfejlődési és beszédzavar) gyermek:** szenzoros, motoros, vagy szenzomotoros problémája (megkésett beszédfejlődés, centrális dyslalia, súlyos orrhangzóság stb.) illetve a beszédhibához csatlakozó tanulási és/vagy magatartási zavara miatt eltérően fejlődik.

Megnyilvánul az anyanyelvi fejlettség alacsony szintje, a beszédszervek gyengesége, a tiszta ejtés hiánya, a szegényes szókincs, a diszgrammatikus, az utánzóképeség gyengesége.

Az óvodai nevelés során az anyanyelvi nevelés, a mozgás, a kommunikáció illetve a vizuomotoros koordinációs készség fejlesztése, a speciális terápiák alkalmazása (pl. grafomotoros fejlesztés) segít az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérésében.

- **Autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek:** felvételük egyéni elbírálás alapján történik.

Az autizmus–spektrumzavarokat a szociális, kommunikációs speciális kognitív készségek minőségi károsodása jellemzi.

Kifejezett a szociális készségek területén tapasztalható kognitív deficit, károsodott kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés sérülése és az egyenetlen képesség-profil. Az óvodai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képesség mérés.

A fejlődés devianciájának enyhítése, a kóros viselkedés kialakulásának megelőzése szükség esetén korai elemi készségek kialakítása (szobatisztaság, rágás, önkiszolgálás). A korai kognitív fejlesztés egyéni tervek alapján épül be óvodai nevelésükbe.

- **A fejlődés egyéb pszichés zavaraival küzdő gyermekek:** Ha a gyermek beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.

A fejlesztő foglalkoztatás a Pedagógiai Szakszolgálat irányításával az óvodai nevelés keretében valósítható meg.

A szakértői bizottság feladata annak megállapítása, hogy a gyermek BTM nehézséggel küzd, ennek alapján szakvélemény készítése, valamint a gyermekfejlesztő foglalkoztatása a pedagógus és a szülő bevonásával.

A szakvéleményezésen kívül segítséget nyújt a gyermek óvodai neveléséhez, ha a gyermek egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja.

Együttnevelés szervezése

Minden gyermek más, ezért a szemlélet és gyakorlat alapja a differenciálás, amely részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki. Az együttnevelés során az a célunk, hogy az emberek (gyermekek) közötti különbségeket tudatosítsuk, a különbségből adódó előnyöket és hátrányokat megismertessük, a másság elfogadását megalapozzuk a hátrányokat csökkentjük. .

- A sajátos nevelési igényű gyermeknek ugyanazon dolgokra van szüksége, amire a többieknek: szeretetre, tanulásra, összetartozás érzésére, tapasztalásra, fejlődésre.
- Leginkább ő maga tudja megmutatni, hogy mire van szüksége és mire képes.
- Joga hibázni, tévedni akár csak kortársainak.
- Joga van saját életéhez és tisztában lennie saját lehetőségeivel.

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Magatartászavar (figyelemzavar, hiperaktivitás, agresszivitás, szorongás, visszahúzódó magatartás) egyre nagyobb számban fordul elő a gyermekek között, és beilleszkedési zavarokhoz, ill. kommunikációs nehézségekhez vezet.

A viselkedészavarok többféle tünetet mutatnak, amelyek fokozatosan erősödhetnek.

Ezek a tünetek megakadályozzák a gyermek optimális fejlődését, a kudarcok pedig másodlagos tüneteket okozhatnak. Ezért rendkívül fontos a minél korábbi felismerés, pontos diagnózis (orvos - pszichológus által) és a célirányos, komplex, összehangolt fejlesztés.

Első és legfontosabb feladat a gyermekek képességstruktúrájának feltárása. A fejlett funkciókra építve fejleszthetjük az elmaradott területeket.

Magatartászavaros gyermek nevelésében fontos a határozott, meleg attitűd alkalmazása.

- A gyermek motivációjának felkeltése – a motivációs szint erősítése.
- A gyermek önértékelésének fejlesztése.
- Figyelem és önkontroll fejlesztése.
- Pszichomotoros fejlesztés.
- Biztonságérzet, belső nyugalom megteremtése.
- Szociális, integrációs képességek alakítása
- Kapcsolatteremtő képesség fejlesztése (kontaktus kialakítása utánzó, imitációs, szerep és népi gyermekjátékokkal).
- Önmagukról alkotott kép fejlesztése (testséma ismeret, énkép alakítása tükörijátékokkal, mozgásos játékokkal).
- Baráti kapcsolatok kiépítése és ápolása.
- Szociális magatartásformák gyakorlása (szokások betartása, egymás segítése).
- Kulturált viselkedés elsajátítása (illem).

A kognitív képességek terén mutatkozó egyéni eltérések csökkentése

Fejlesztési feladatok:

- Mozgáskoordináció fejlesztése.
- Érzékszervi észlelés, kognitív funkciók fejlesztése.
- Vizuomotoros koordináció, grafomotoros ügyesség fejlesztése.
- Orientációs képességek fejlesztése a környezetben való tájékozódás elősegítésére.

Beszédképesség – kommunikáció fejlesztése, egyéni eltérések csökkentése.

- Akadályozott, vagy megkésett beszédfejlődés.
- Beszéd- és nyelvfejlődési zavar (beszédszervek állapota).

A beszédképesség terén elmaradott gyerekek fejlesztését logopédus végzi a nagycsoportosok és a súlyos beszédhibás gyerekek esetében már középső csoportosoknál is.

A Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye alapján a BTMN-nel diagnosztizált gyermekek kötelező felzárkóztatásában és fejlesztésében fejlesztő pedagógusok nyújtanak segítséget.

9.1.2 Kivételes képességű tehetséges gyermekek

Tehetséggondozásunk célja:

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése;
- egy adott tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalainak kiegyenlítése;
- olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.

Feladatunk:

- A tehetséggondozás első lépése: az óvodai tehetséggondozás a tehetségigérek felismerésével kezdődik, majd a fejlesztés egyénre szabott módjaival folytatódik.
- A gyermekek optimális fejlesztése, önmagukhoz mérten tehetségük kibontakoztatása, kiteljesítése, figyelemmel kísérése.
 - Egyéni képességeikhez igazodó tevékenységtartalmak kimunkálása, színes tehetséggondozó programok kimunkálása.
- A gyermekek együttműködésének, társas kapcsolatainak, kommunikációjának fejlesztése.
- Újszerű módszerekkel, egyénre szabott technikákkal foglalkozni a gyermekekkel, figyelembe véve egyéni képességeit, adottságait, fejlődési ütemét és szociokulturális helyzetét.

A gyermekek fejlesztése során fontosnak tartjuk, a különleges esetleg fejlesztésre szoruló területek mellett-, az átlagos képességek, az egész személyiség támogatását.

A tehetségazonosítás módszerei:

Óvodáskorú gyermekek esetében a személyiség megismerésének alapvető eszköze a megfigyelés, annak mindkét típusa, a mindennapi tevékenységek során történő spontán, és egy adott szempont szerint történő célzott, szervezett megfigyelés.

A tehetséges kisgyerekek korai jellemzői:

- meglepő pontosságú, illetve részletességű hosszú- és rövidtávú memória,
- az átlagnál sokkal hosszabb ideig képesek egy dologra figyelni,
- gyorsan kialakuló, változatos és gazdag szókincs,
- fejlett képzelőerő, amely megnyilvánulhat korai szerepjátékokban
- korai figuratív rajzolásban, alkotó tevékenységben
- valóság és fikció korai megkülönböztetésében
- absztrakt gondolkodás, amely ebben az életkorban főleg a nyelvi készségekben észlelhető
- fejlett koordináció és finommotoros mozgás.

Információ szerzési lehetőségeink tehetségígéretes gyermekeinkről

- Óvodapedagógusaink megfigyelései
- Tagintézményeink fejlesztőpedagógusai szakmai megfigyeléseinek figyelembe vétele
- A Református EGYMI fejlesztőpedagógus kolléganők véleményének kikérése
- A szülők véleményeinek figyelembe vétele: meglátásaik, véleményük, gyermekük jellemzése nagyon fontos információ számunkra.

Az óvodáinkban a tehetséges gyermekek fejlesztése történhet az óvodai csoportban, illetve kreativitást fejlesztő „tehetséggondozó” foglalkozásokon.

Az óvodai csoportban a tehetségfejlesztés a mindennapi cselekvéses helyzetekbe van beépítve, a gyerekek szabadon dönthetnek, hogy részt vesznek-e a felkínált tevékenységben. Ezek a helyzetek nyitottak, bármikor bárki bekapcsolódhat vagy kiléphet a tevékenységből. Természetesen ezek a foglalkozások is játékosak. Ez hozzájárul az óvodás gyermek személyiségének alakulásához, amelyet az érzelmi biztonságot nyújtó, támogató környezet és az óvodapedagógus személyisége is segít.

9.1.3. Diabeteses és fokozott allergiás betegséggel élő gyermekek

A diabeteses és fokozott allergiás betegségekkel élő gyermekeknek joga van az óvodai ellátáshoz.

A szülő kötelessége:

A nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképese, fokozott kockázatú allergiás betegséggel ill. diabetessel diagnosztizált gyermeket, fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és megteendő sürgősségi intézkedésekről

a., beiratkozással egyidejűleg, vagy

b., a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt. Továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert mindig elérhetővé tegye az óvoda dolgozói számára.

Cél:

A gyermek egészségének megőrzése, egyéni állapotában bekövetkező egészségromlás megakadályozása.

Feladatunk:

- Az óvoda igazgatója a feladat ellátását olyan pedagógus vagy nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki az Oktatási Hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésen részt vett és speciális ellátásban való részvételét vállalja.
- Az 1-es típusú diabetessel élő gyermekek gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján, speciális ellátást kell biztosítani.
- A szakorvos által igazolt ételallergiás, diétás étkezést igénylő gyermek számára az állapotának megfelelő étrend külön kezelése és tálalása.
- Súlyos allergiás sokk kialakulásának kezelésére szolgáló EpiPen injekció hozzáférhető helyen való tárolása és szakszerű alkalmazása.

X. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Óvodásaink eltérő szociokulturális környezetből kerülnek az óvodába. Fontos feladatunk az egyéni sorsokkal való törődés, annak biztosítása, hogy óvodán belül érzelmi biztonságban fejlődhessenek gyermekeink, egyéni képességeik kibontakoztatására lehetőség legyen. Minden óvodai dolgozó kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése, a gyermeki jogok tiszteletben tartása, védelme, erősítése és érvényre juttatása. A gyermekvédelmi munkát szervesen be kell építenünk a nevelés folyamatába.

Célunk

- Az óvodába járó gyermekek egészséges testi szellemi erkölcsi fejlődésének elősegítése, a veszélyeztető és hátrányos helyzetet előidéző okok feltárása, és megelőzése, óvodai és társadalmi összefogással.
- Évenként feltárni azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink családi helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik.

Feladatunk

- A szociálisan, anyagilag, és erkölcsileg hátrányos helyzetű valamint 3H gyermekek felmérése, kiszűrése, és nyilvántartásba vétele.
- A kiszűrt családok életkörülményeire való folyamatos odafigyelés, jelzés a változásokról az óvodapedagógusok részéről a gyermekvédelmi felelős felé.
- A hátrányos helyzetű és a 3H gyermekek nyilvántartása, a gyermekvédelmi feladatok koordinálása a csoportvezetőkkel a gyermekek helyzetének javítása érdekében.
- Segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére, az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása, gyermekenkénti konkrét megelőző, korrigáló módszer kidolgozása.
- Alapvető egészségügyi gondozási, kulturált szokásrendszer kialakítása.
- Egyeztetés, folyamatos kapcsolattartás a Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Folyamatos kapcsolattartás az illetékes szakemberekkel.

Tartalma:

- Új gyermekek megismerése szülői információ és személyes tájékozódás útján. Családlátogatások során a károsodásra utaló jelek fokozott megfigyelése. Annak eldöntése, hogy a gyermek milyen tényezők miatt hátrányos helyzetű:
 - a. öröklött, vagy szerzett organikus károsodások
 - b. környezeti ártalmak (szociális hátrány, rendezetlen családi élet)
- A hátrány mértékének, halmozottságának, jellegének, súlyosságának egyéni elbírálása, az okok lehetőség szerinti felderítése.
- A kedvezőtlen családi légkörben élő, fejlődési zavart mutató gyermekek folyamatos figyelemmel kísérése.
- A nyilvántartásba vett gyermekek folyamatos figyelemmel kísérése.
- A nyilvántartásba vett gyermekek esetében a változások, intézkedések, a mindenkori helyzetnek megfelelő bejegyzések elvégzése.
- A tanköteles korú gyermekek gondos mérlegelése arra vonatkozóan, hogy van-e olyan gyermek, akinek érettsége, készségei, teljesítménye alapján az átlagosnál nagyobb segítséget igényel az iskolára való előkészítésben.
- Az iskolaérettségi szakvizsgálatokra javasolt gyermekek jellemzésének elkészítése, a szülőkkel a vizsgálatokra irányítás szükségességének megbeszélése.
- A lehetőségekhez mérten anyagi segítségnyújtás kedvezményes étkezéshez.

A gyermekvédelmi munka beépítése a nevelés folyamatába:

A játékos tevékenységek során megfigyeljük, hogy társaik elfogadják-e a hátránnyal küzdő és veszélyeztetett gyermekeket.

Fontos, hogy megfelelő magatartási és egyéb szabályokat, szokásokat elfogadjanak, valamint pozitív tulajdonságaik erősítést kapjanak, mellyel személyiségük fejlődése jó irányba halad.

Anyanyelvi nevelésnél beszédsszituáció kezdeményezésével a beszédkészség, kifejezőkészség fejlesztési lehetőségeit kihasználjuk. Beszédhiba esetén fontosnak tartjuk a logopédus munkáját.

A gyermek fejlődési ütemét vizsgáljuk a viselkedési megnyilvánulások folyamatos figyelemmel kísérésével.

Hanyatlás esetén fontos az okok keresése a megelőzés érdekében, súlyos változásnál indokolt a családlátogatás fontossága. Célszerű a szülővel való elbeszélgetés, a megoldások közös keresése, a pedagógiai módszerek átadása, a meggyőzés, mindez kellő titoktartás mellett.

Arra törekszünk, hogy a családi neveléshez folyamatosan differenciált segítséget adjunk, a szülőket pedagógiai partnerként nyerjük meg, s arra ösztönözzük őket, hogy az óvodával összhangban neveljenek. Igyekezzenek szeretetteljes családi háttérrel biztosítani gyermekeiknek, s kérjenek segítséget problémáik megoldásához.

A hátrányos és a 3H-s helyzetű gyermekeknél fontosnak tartjuk az egyéni bánásmód alkalmazását, a fokozott gondoskodást, az egészséges életmód megalapozásának szem előtt tartását, az ingerszegény környezetben élő gyermekek differenciált fejlesztését, felzárkóztatását, az élménynyújtást, a játékos fejlesztő tevékenykedtetést.

A feladatok kidolgozásánál figyelembe vesszük a nevelési terv éves feladatait, valamint a gyermekek életkori sajátosságait.

A gyermekvédelmi munka során erősítjük a prevenció szerepét, elősegítjük a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődését gátló tényezők feltárását.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése

A családlátogatások során lehetőség nyílik a családok közvetlen környezetébe való betekintésre, és a közvetlen megfigyelés mellett az óvodások fejlettségének mérése is rávilágít azokra a problémákra, amelyek megoldásában az egyéni odafigyelés és differenciált fejlesztés meghatározó szerepet játszik.

A hátrányos helyzetből származó lemaradásokat sikeresen ellensúlyozzuk a szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel, módszerekkel, a szülőket partnerré téve. A családdal szorosan együttműködve, a szülőkkel egymást kölcsönösen tisztelve valósítjuk meg, melyben nekünk, óvodapedagógusoknak helyzetünkön és képzettségünkön fogva kiemelt szerepünk és felelősségünk van.

Feladatunk:

- a gyermekek megismerése
- a lemaradás területének és mértékének megfigyelése
- a fejlesztési feladataink megfogalmazása
- szakemberekhez való irányítás
- szakember segítségével való korrekció

Tevékenységünkben hangsúlyt kell, hogy kapjon:

- a prevenció
- az alapvető szükségletek kielégítése (táplálkozás, pihenés, gondoskodás).

- alapvető egészségügyi, gondozási, kulturált szokásrendszer kialakítása.
- törekednünk kell a szeretetteljes légkör biztosítására, a gyerekek felé a feltétel nélküli pozitív odafordulásra
- hatékonyabb odafigyelés szükséges a gyerekek családi életkörülményeire, és lehetőségeinknek megfelelően segítségnyújtásra van szükség
- a felnőtt – gyerek kapcsolatban fokozott figyelmet kell kapnia az elismerésnek, dicséretnek, bátorításnak, buzdításnak
- az egyéni odafigyelés, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, a csoport fejlesztési tervébe való beépítése
- szükség szerinti együttműködés a nevelést-oktatást segítő szakemberekkel

Fontos továbbá:

- a csoporton belüli egyéni és mikrocsoportos foglalkoztatás
- óvodai programok élményszerű biztosítása (színházlátogatás, könyvtári programok, kirándulás, egységen és városon belüli lehetőségek kihasználása)
- szülők részére tájékoztató előadások, fórumok szervezése (pedagógiai, pszichológiai témában segítő jelleggel)
- szülőkkel közös munkadélután, szervezése alkalmanként
- szakmai kapcsolatok további építése óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógus, orvos, pszichológus, logopédus, közreműködésével a Református EGYMI és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal való folyamatos együttműködés.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének segítségét nevelőmunkánkban az egyéni bánásmód, fokozott gondoskodás, az egészséges életmód megalapozása, a differenciált fejlesztés, felzárkóztatás, élménynyújtás, játékos fejlesztő tevékenykedtetés szemelőt tartásával kívánjuk megvalósítani.

Oktatási Hivatal – EFOP – 3.1.3-16-2016-00001 „Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” projektben részt vett a Hajdúnánási Óvoda két tagintézménye – Gesztenyevirág Székhelyintézmény és Eszterlánc Tagintézmény. A pályázat 2020-as lezárása után továbbra is kiemelt helyt kap céljainkban feladatainkban a hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációja.

**GESZTENYEVIRÁG
SZÉKHELYINTÉZMÉNY
PEDAGÓGIAI GYAKORLATA**

„Érzelmi és környezetvédelemre nevelés”

- 1. Bemutatkozás Óvodánk arculata**
Érzelmi és környezetvédelemre nevelés
Az óvoda tárgyi felszereltsége
Személyi feltétel
Óvodánk szociokulturális háttere
Óvodai nevelésünk célja, feladataink
- 2. Tevékenységekben megvalósuló tanulás**
A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése

Tanulás
A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés
Mozgás
Verselés, mesélés
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- 3. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei**

1. Óvodánk múltja, bemutatkozás

Intézményünk 2014. szeptember óta került ilyen kiemelkedő infrastruktúrával rendelkező környezetbe a Magyar utca 104 szám alá. A 5 csoportos óvodának 138 fő a férőhelye. Az esztétikus, biztonságos körünk követelményeinek minden szempontból megfelelő tárgyi feltételek rendelkezünk. Korszerű eszközeink, az IKT alapjainak lerakásában segít az ide járó gyermekek számára. A tornaszobánk minden igényt kielégít, a mozgásos tevékenységek optimális helyszíne. Az újonnan kialakított terekben a sajátos, speciális ellátás szintén biztosított (mozgáskorlátozott, csökkent látás stb). Külön találhatunk fejlesztőszobát. A Hajdúnánási Óvoda székhelyeként az intézményvezetés és adminisztrációs feladatok megoldása itt történik.

Gyermekeinket meleg, szeretetteljes családi légkör veszi körül, ahol biztonságban, nyugalomban érezhetik magukat, s élményekben gazdag napokat tölthetnek.

Egészséges nyitottságra nevelünk, s ezzel elősegítjük eligazodásukat körünk egyre bonyolultabb világában.

Óvodánk arculata és annak nevelési gyakorlata

Óvodánkban kiemelt figyelmet fordítunk

- Érzelmekben gazdag, szeretetteljes családi óvodai élet megteremtése.
- Az óvodai élethez szükséges feltételek, szokások, normarendszerek kialakítása
- A gyermekek szeressék környezetüket, tiszteljék az élet minden formáját, óvják, védjék a természetet.

Célunk:

Bontakozzanak ki a gyermek egyéni értékei, tulajdonságai, képességei a közösségen belül a csoport normái alapján.

A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása óvodásainknál. Óvodánk, és közvetlen környezete alkalmat teremt a természeti megfigyelésekre, tapasztalatgyűjtésre, dísznövényápolásra. Élményekben gazdag kirándulásokat szervezünk közeli és távolabbi helyekre.

Nevelési programunkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja által felkínált pedagógiai szabadság szellemében készítettük, a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Feladataink:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése
- Alapvető udvariassági szokások, magatartásformák fejlesztése
- A reális, saját értékeit felismerő „én kép” alakítása, a szükségletek, attitűdök, beállítódás formálása
- Egyéni eltérések tolerálása, egyéni differenciált fejlesztés biztosítása
- Érzelmi zavarok tompítása

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága az érzelmi dominánság, ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyermeket érzelmi biztonság, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. A családi légkörben kialakul a gyermek érzelmi kötődése társaihoz, felnőttekhez egyaránt.

Minden tevékenységünk mottója:

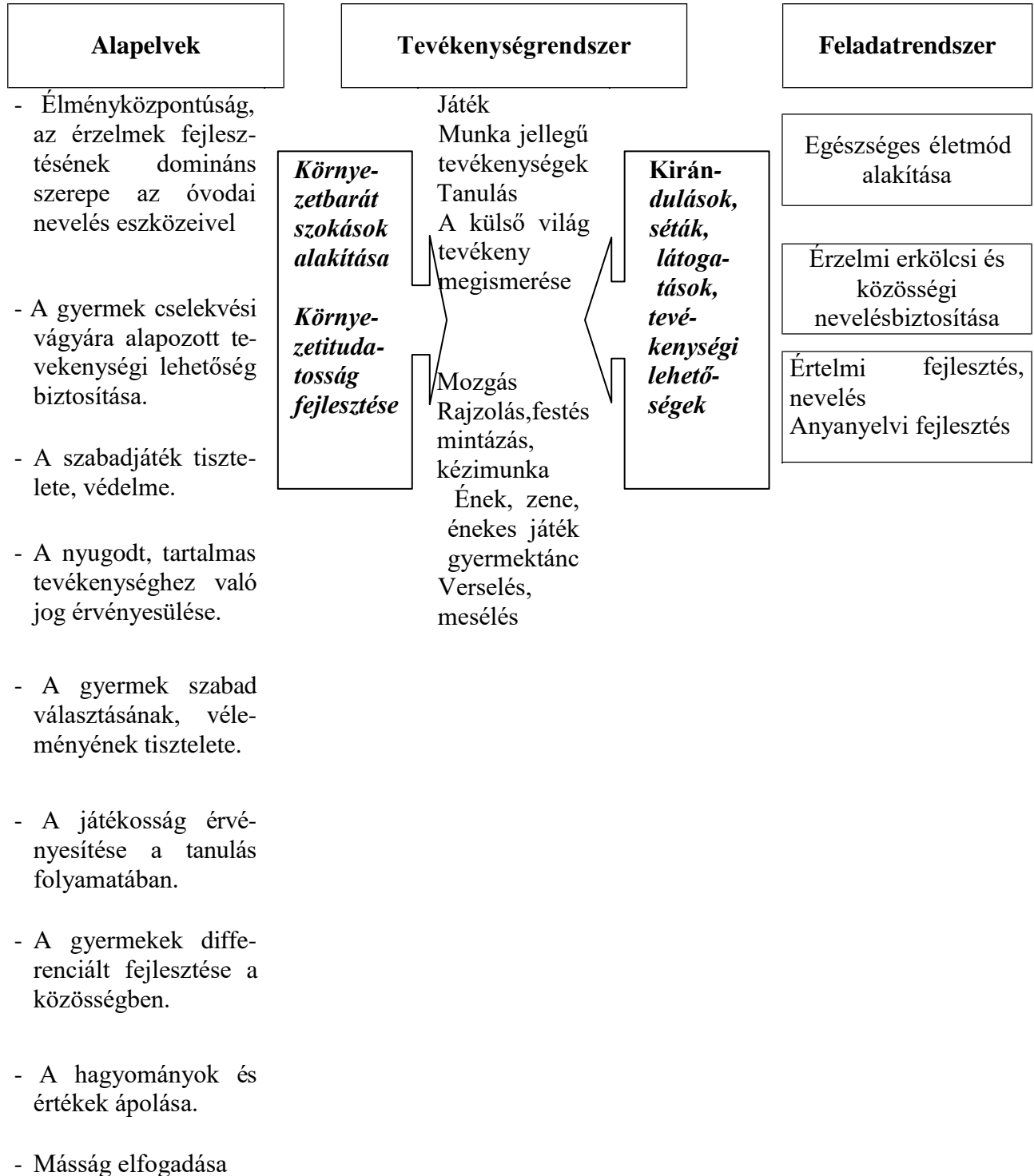
„a jövőnek minden virága benne van a mai magvakban ”

PROGRAMMODELL

Érzelmi és környezetvédelemre nevelés

Cél

Az óvoda tárgyi felszereltsége

Óvodánk udvara

Esztétikus, új gyermekjátékokkal biztosítjuk a gyermekek változatos mozgási lehetőségét. Fűves területtel és egyre szépülő környezettel várjuk a gyermekeket. Az udvar árnyékolásának megoldását fontos lesz biztosítani a jövőben.

Az óvoda 5 csoportszobával rendelkezik, melynek alapterületei a törvényi követelményeknek megfelelő.

Folyosón elhelyezett öltözők vannak, minden csoport rendelkezik megfelelő méretű külön öltözővel. Három csoportnak külön mosdója van.

Tálaló – melegítő konyhában történik az étel szétosztása.

Bútorzatunk nagy részét kicseréltük, azonban még mindig vannak cserére szoruló berendezéseink.

Alapvető szemléltetőeszközünk meg van, ezek folyamatos kiegészítése fontos feladatunk.

Innovációs fejlesztő eszközként a két csoportban elhelyezésre kerülő DIOO (Digitális OkosJáték óvodásoknak) konzol a pedagógiai munkánk eredményességét erősíti meg. A bevezetést követő első év kísérleti fázisban telik, az eszköz használatának elsajátítását követően hiteles mérési eredményeket produkálhatunk 17 fejlesztési terület mentén.

Személyi feltétel

Óvodánkban a gyermekcsoport ellátásának személyi feltételei adottak.

10 fő óvodapedagógus neveli gyermekeinket. Köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók tagjainak továbbképzései sokrétűek.

5 fő dajkánk dajkaképzőt végzett, 2 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő gyógypedagógiai asszisztens szintén szakképzett.

Az igazgató és az óvodatitkár 1 fő szintén ebben az óvodában végzi a munkáját.

Óvodánk szociokulturális háttere

A gyermekösszetétel

Óvodásaink részben lakótelepi lakásokból és kertes családi házakból érkeznek. A munkanélküliség növekedése miatt, egyre több család alapvető célja a létszükségletek kielégítésének megteremtése. Az életszínvonal folyamatos romlása miatt, sok családi klímában tartós frusztráció figyelhető meg.

Növekvő tendenciát mutat a rendszeres gyermekvédelmi támogatást igénylők száma. Egyre több család küzd megélhetési gondokkal. Nagy jelentőséggel bír, nagy segítség ezen családok számára az ingyenes étkezés biztosítása.

2. Tevékenységben megvalósuló tanulás

A tanulás egy egész életen át tartó folyamat, és az óvodai tanulás ennek a megszakítás nélküli folyamatnak igen jelentős állomása. Óvodai nevelésünk a gyermekek és a természet kapcsolatát, a társadalmi környezet megismerését, a pozitív viselkedési formák, magatartásmódok kialakítását helyezi a megismerés középpontjába.

Hangsúlyozottan figyelünk az érzelmi és környezetvédelmi nevelésre. Azt valljuk, hogy a világban való eligazodás, sikeres alkalmazkodás alapfeltétele e két nevelési terület.

A tanulás-tanítás folyamatát az óvodapedagógus és a gyermek közös tevékenységeként értelmezzük, mely áthatja az egész napot, s annak minden tevékenységét.

Célunk:

A gyermekek szívesen vegyenek részt a tanulásban, mint számukra érdekes és sikeres tevékenységben.

Feladataink

- A tapasztalatszerzéshez szükséges legmegfelelőbb feltételrendszer megteremtése.
- A tanulás optimális megszervezése.
- Differenciált fejlesztés az érettségi szintnek megfelelő tevékenységek szervezésével.
- A tanulás direkt és indirekt irányítása.

A fejlesztés tartalma

Programunk tág teret enged a spontán, önkéntelen folyamatokra épülő tanulásnak, miközben a szervezett tanulást is a gyermekek egyéni és életkori jellegzetességeivel összhangban alkalmazza.

A tanulás-tanítás folyamatában építünk a gyermekek cselekvő aktivitására, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítására. Ösztönözzük a gyermekeket arra, hogy a már meglévő ismereteik, megfigyeléseik felszínre kerüljenek.

A tanulás a következő formában valósul meg gyakorlati munkánkban:

- spontán, játékos tapasztalatszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés és tapasztalatszerzés valamint vezetett tevékenységek
- utánzásos minta és modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás
- gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés
- gyakorlati probléma és feladatmegoldás

A spontán játékos tapasztalatszerzés során a gyermekek megismerik környezetüket, kísérleteznek, felfedeznek, tapasztalatokat szereznek.

Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés és tapasztalatszerzés alkalmain a természet és a társadalmi élet körébe tartozó fogalmak megértését állítjuk a középpontba, arra ösztönözzük őket, hogy maguk is vonjanak le következtetéseket, alkossanak ítéleteket, általánosítsanak.

Az utánzásos minta és modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás során a gyermekek elsajátítják azokat a magatartási formákat, viselkedési szokásokat, erkölcsi tulajdonságokat, amelyek ebben az életkorban kívánatosak. A folyamatban a hangsúlyt a szokásalakításra helyezzük. Hozzászoktatjuk a gyermekeket a feladatok igényes elvégzéséhez, az utasítások pontos követéséhez, a szabályok betartásához.

A gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés folyamatában megismerjük a gyermekek érzelmeit, gondolkodásának, nyelvi fejlettségének szintjét. A fejlesztés során a beszédértésre, a tartalmas beszédre helyezzük a hangsúlyt. A beszélgetések során gyakorolják a kérdésalkotást, élményeik összefüggő elmondását, a párbeszédet és egymás meghallgatását.

A gyakorlati probléma és feladatmegoldás során építünk azokra a játékokra, amelyek szinte magukban hordozzák a problémát és tájékozódásra, megoldási hipotézisek felállítására készítetik a gyermekeket (építő, konstruáló és kirakós játékok). Ezen kívül olyan szituációkat is teremtünk, amelyek problémát vetnek fel, s a megoldása során a gyermekek próbálkoznak, kísérleteznek egyéni fejlettségüknek megfelelően.

Az óvodapedagógus által szervezett kötetlen tevékenységek és/vagy kötött foglalkozás keretében érvényesül a nevelői céltudatosság és tervszerűség, a pedagógiai önállóság és a játékosság.

A tevékenységek szervezésénél, vezetésénél nem követjük a hagyományos értelemben vett didaktikai felépítést. Nagymértékben alkalmazkodunk a gyermekek motiváltságához, érdeklődéséhez. Az alkalmazkodásban gátat csak a kitűzött célok, feladatok megvalósítása jelent. A kötetlen tevékenységek és/vagy kötött foglalkozások korcsoportonkénti megoszlását a heti rendben rögzítjük.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése

Gyermekek óvodai nevelésében, illetve a gyermekvédelmi munkában az alapot a családdal, szülővel való jó kapcsolattartás és a kölcsönös bizalom adja. Ezt úgy érjük el, ha a szülők szívesen kérnek tanácsot tőlünk. Tiszteletben tartjuk a gyermekek személyiségjogait, tájékoztatjuk a szülőket jogaikról és kötelességeikről.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeknél megjelenhetnek a következő problémák: alultápláltság, elhanyagoltság, rossz lakáskörülmény, munkanélküli szülők, anyagi nehézségek.

Fontos feladatunk a problémák feltárása, a családok segítése, és a gyermekek hátrányos helyzetének kompenzálása, javítása a hátrányok csökkentése.

2. 2. A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

A környezetvédelem szemléletmódjával, értékeivel és tartalmi anyagával áthatja nevelési rendszerünket. Tartalmi anyaga adja gyakorlati munkánk keretét és közvetlenül a külső világ tevékeny megismerésében, a környezetismeretben realizálódik. Ebből a tapasztalatrendszerből táplálkoznak a tevékenységi formák, rendezőelvet biztosítva gyakorlati munkánkban.

A valóság felfedezése során megismerik a szülőföld, a hazai tájak értékeit, az ott élő emberek hagyományait, néphagyományait, szokásait, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit és természeti kincseit, megtanulják azok szeretetét, védelmét is.

Célunk:

- A gyermekek szerezzenek minél több tapasztalatot az őket körülvevő természeti és társadalmi, tárgyi környezetükről. Arra neveljük óvodásainkat, hogyan éljenek harmóniában a természettel, a szűkebb-tágabb környezetüket felfedezzék, sokoldalúan megismerjék.
- Jussanak a gyermekek a környezet megismerése közben formai, téri alapvető összefüggésekhez, személyükkel kapcsolatos ismeretekhez.
- A külső világ tevékeny megismerésének folyamatában a matematikai tartalmú tapasztalatok rendezése, gyakorlati alkalmazása során alakuljon ítélőképességük, fejlődjön mennyiségsszemléletük, gondolkodásuk. Örömmel, kitartóan vegyenek részt a tevékenységben.

Feladatunk:

- Olyan tevékenységek és élmények biztosítása, amelyek lehetővé teszik a környezetünk komplex felfedezését.
- Lehetőség biztosítása a minél több érzékszervvel történő tapasztalatszerzésre a gyermekek aktív cselekvő részvételével.
- A gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli tér- és síkbeli szemléletének alakítása.
- A meglévő ismeretek, tapasztalatok rendszerezése az egyéni képességek figyelembe vételével.
- Természet iránti szeretetre és védelemre való nevelés.

- Pozitív érzelmi viszony kialakítása szülőföldünk és közvetlen környezetünk városunk, óvodánk és környéke iránt.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.
- Problémamegoldó és etikai képességük fejlesztése, erősítése.
- Társas magatartások pozitív irányba történő alakulása.
- Esztétikai érzékük fejlesztése.
- Részképességek fejlesztése, gondolkodási műveletek gyakorlása.
- A környezettel való harmonikus együttélés szokásainak, viselkedésformáinak megalapozása.
- A külső világ tevékeny megismerése tartalmi anyagának feldolgozása.
- Környezettudatos szemlélet, magatartás formálás megalapozása.
- Életkoruknak megfelelő cselekvési készség kialakítása.

A természet szeretetére kívánjuk nevelni a gyermekeket természet közeli élettel, példaadással.

Megteremtjük az érzelmi vonzódást a természet iránt, s általa kialakítjuk azoknak a szokásoknak a körét, amelyek szilárd alapot adnak a további életkorban. Fontos a pozitív hatások érvényesítése, melyek ösztönzik a gyermekeket környezetük kutatására és felfedezésére. Kitüntetett szerepet töltenek be a környezet megismerése keretében a helyszíni foglalkozások. Alkalmain lehetőség nyílik a jelenségek, életközösségek természetes megfigyelésére, a közvetlen tapasztalatszerzésre.

Óvodánkban megteremtjük a feltételét annak, hogy a gyermekek mindennapjai élményekben gazdagok legyenek.

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy jól érezzék magukat, s a felkínált tevékenységi lehetőségek közben minél több érzéki tapasztalatot, ismeretet szerezzenek, átélve a felfedezés örömeit. A szerzett tapasztalatokat kiemeljük, rendezzük, pontosítjuk.

Szemléletünkben és gyakorlati munkánkban a matematikai tapasztalatok szerzése a külső világ tevékeny megismerésének keretében valósul meg.

Környezetünk magában rejt az értékes matematikai tapasztalatokat is, amelyek a globális látás alapját képezik. Ez a szemlélet pedig az óvodás gyermek életkori sajátossága. Programunkban a matematikai nevelés a gyermekek észlelésére, érzékelésére, megismerési és cselekvési vágyára építve valósul meg.

A tartalmi anyag feldolgozása a környezeti nevelés 4 fő területének megfelelően történik. Ezek a következők:

- A külső természeti környezet megtapasztalása.
- A külső, ember alkotta (épített) környezet megismertetése.
- A belső természeti környezet élettapasztalatai.
- A belső személyes környezet élettapasztalatai.

A külső természeti környezet megtapasztalása (séták, kirándulások, látogatások, családi meghívások) során felfedeztetjük a természet csodáit, az évszakok szépségeit, a természet változásának folyamatosságát.

Alkalmain találkoznak a gyermekek szülőföldünk természeti különlegességeivel, ritkán előforduló növényekkel, állatokkal, a természet kincseivel. Tapasztalatszerzés közben lehetőség nyílik a természet ajándékainak elfogadására, a gyűjtögetésre, a természetben elfogadott viselkedésformák és a természetvédő magatartás gyakorlására.

A külső, ember alkotta természet megismerése során (séták, látogatások) kiemelt szerepet tulajdonítunk a szülőföldünkhöz fűződő pozitív érzelmi viszonyok megalapozásának. Megismerik a gyermekek városunk nevezetességeit, épületeit, a felnőttek sokszínű tevékenységeit, a foglalkozásokat.

Tapasztalatokat szereznek az ember környezetformáló, környezetszépítő és olykor környezetpusztító tevékenységéről.

A belső környezet élettapasztalatainak megélése számunkra a közös mindennapi tevékenységet jelenti. Magában foglalja a környezetszépítés- növényápolást, a tárgyi környezet védelmét, az energiatakarékosságot, az egészséges életmód fontosságának tudatosítását.

A belső személyes környezet élettapasztalatai során óvodai közösségünk emberi kapcsolatainak megismerése, megélése, ápolása kerül feldolgozásra. Itt valósul meg a tudatos magatartásformálás, a másik ember iránti tisztelet megalapozása. Változatos tevékenységek során sikerélményhez jutnak, s ez által énképük is egészségesen fejlődik.

A fejlesztés tartalma

A tevékenységek folyamatában építünk a gyermekek meglévő tapasztalataira. Munkánk során fontosnak tartjuk, hogy a környezet nyújtotta ösztönzéseket időben kövesse tudatos nevelőmunkánk.

Feladatainkat a gyermekek egyenletes fejlődését segítő differenciált módszerek alkalmazásával valósítjuk meg.

A szabadjáték folyamatában lehetőség nyílik meglévő tapasztalataik alkalmazására. Játszva fedeznek fel összefüggéseket a tárgyi környezetre vonatkozóan. A játék keretében biztosított az önfejlesztés.

Az irányított megfigyelések során a matematikai fogalmak tartalmát nyernek, összehasonlítanak, kiemelnek, elvonatkoztatnak.

A nevelés speciális alkalmain, a kirándulások és séták során a térbeli viszonyok, irányok megtapasztalása érzékletessé válik. Ezáltal az élményszerű helyzetekkel fejlődik téri tájékozódó képességük. A tapasztalatok segítik a megértést, egy-egy matematikai összefüggés többoldalú megközelítésével.

A gyakorlati probléma és feladatmegoldás gondolkodásra serkenti a gyermekeket. Nyitott problémahelyzeteket teremtünk, ahol a többféle megoldási lehetőség ösztönzi őket a próbálgatásra, a lehető legjobb megoldás megtalálására.

Figyelünk ***jelzéseikre, kérdéseikre***, egyéni fejlettségüknek megfelelően választ adunk. Egyes gyermekeket a megértésben, másokat a megoldás önálló megtalálásában segítünk. Beszélgetés közben lehetőséget teremtünk a matematikai fogalmak aktív használatára.

A szervezett tevékenységek legfontosabb jellemzője a játékoság, a játékos képességfejlesztés. Ez érvényesül a módszerek megválasztásában, a feladatok jellegében, a cselekvő megtapasztalásban. A képességfejlesztés során hangsúlyt fektetünk az érzékelő-észlelő apparátus tökéletesítésére.

2. 3. Mozgás

A mozgásfejlesztésnek fontos szerepe van gyermekeink egészségének megőrzésében, megóvásában. A szabadban végzett testedzések hozzájárulnak a gyermekek testi neveléséhez, megtapasztalják a jó levegőn való mozgás testi és mentális hatását.

A mozgás az óvodás korú gyermek lételeme.

A rendszeres mozgás segítségével a gyermekekben meglévő gátlásokat feloldjuk, a mozgás koordináció, ügyesség fejlesztésével a gyermekek érzelmi - akarati - értelmi és fizikai képességeit, készségeit fejlesztjük.

A szervezet általános és sokoldalú fejlődését, a szervezet ellenálló képességét kívánjuk erősíteni.

Célunk:

Gyermekeink szeressék meg a mozgást, érezzék annak jótékony hatását, nyújtson számukra testi-lelki, örömteli érzést. Igényeljék, váljon fontos tevékenységükké, mely nagymértékben hozzájárul kiteljesedésükhöz, önmegvalósításukhoz.

Fejlődjön a gyermekek harmonikus mozgása, testi képessége.

Legyen biztosított egészségének megőrzése.

Feladataink:

- A gyermekek saját mozgáslehetőségeik felismerésének tudatosítása, azok felhasználásának megvalósítása.
- A spontán és szervezett testmozgás mindennapi biztosítása a tornaszobában és a szabadban.
- A gyermekek szervezetének edzése, teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességeik fokozása, mozgásigényük kielégítése.
- Változatos eszközök biztosítása.
- Megfelelő öltözet, és jó levegőjű, tiszta környezet megteremtése.
- A gyermekek egészséges testi fejlődése érdekében differenciált és prevenciós fejlesztés. A kisebb tartáshibák kiküszöbölésére, illetve szükség esetén szakemberhez történő irányítás.
- Mozgást biztosító játékokkal a gyermekek szabálytudatának, kitartásának, kudarctűrő-képességének alakítása.
- Mozgásuk összerendezettségének fejlesztése.
- A gyermekek mozgásszükségletének kielégítése, akarati tulajdonságaik, mozgáskultúrájuk fejlesztése.
- Biztonságos mozgásra, baleseti veszély elhárítására való folyamatos odafigyelés.

A fejlesztés tartalma

Az óvodánkba bekerülő gyermekek a nagymozgásokat kedvelik. Nagy tér és játékoság biztosításával fokozatosan finomítjuk, precízebbé és összerendezettebbé fejlesztjük mozgásukat. Itt válik időszzerűvé a testséma kialakítása, a térérzékelés pontosítása.

A gyermekek természetes mozgásait változatos módon, sokféle tornaeszkővel fejlesztjük. Ezzel erősítjük, ügyesítjük őket.

A spontán és szervezett mozgáslehetőségekre olyan változatos gyakorlatokat és játékokat tervezünk, amelyekhez kitartás szükséges, ezen belül fejlődik figyelmük, alkalmazkodó képességük.

A mozgásfejlesztésnél a gyermekek egyéni képességeikhez mérten választjuk meg a gyakorlatokat. (differenciáltan fejlesztünk)

Testi képességeiket erő, ügyességi, gyorsaságot, állóképességet, hajlékonyság kívánó feladatokkal, játékokkal fejlesztjük.

A kézi szerek használatával finomítjuk, összerendezettebbé tesszük mozgásukat, finom motorikájukat.

A szervezett mozgásokat a szabadban (az óvoda udvarán, játszótéren) és a tornaszobában tartjuk. Különösen fontosnak érezzük a természetben történő testedzés megszerettetését és ennek igényé válását.

Prevenációs gyakorlatokat alkalmazunk, hogy megelőzzük a tartáshibákat és erősítsük lábboltozatukat.

Mozgásos játékokkal alakítjuk szabálytudatukat, kudarctűrő képességüket, kitartásukat.

Mozgás a természetben

A séták, kirándulások, gyalogtúrák bővítik a gyermekek ismereteit, fokozzák edzettségüket, teherbíró képességüket, segítik fizikai fejlődésüket

Autóbuszsal kirándulásokat, gyalogtúrát szervezünk, kihasználjuk a természet adta lehetőségeket.

2.3.1. Mindennapos frissítő mozgás

Lehetőségünk van a szabad levegőn történő mozgásra. Figyelembe vesszük a gyermekek aktivitását, mozgásigényét.

2.4. Verselés, mesélés

A vers, mese az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszköze, szorosan összefonódik a zenével, énekkel és mozgásos játékokkal. A kommunikálás legfőbb eszköze.

Az érzelmek megjelenítésének formáit is megismerhetik a mesék és versek által.

Az irodalmi alkotásokkal közel hozzuk a gyermekekhez a környezet szépségeit, az évszakokat, az időjárás változásait.

Az óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Célunk:

- Esztétikai élményt nyújtó tevékenységek által az irodalom iránt érdeklődő emberré nevelés.
- A könyvek iránti szeretet megalapozásával az olvasóvá nevelés alapjainak lerakása.
- A gyermek fejlődjön érzelmileg, értelmileg és etikailag.
- Legyenek megalapozottak pozitív személyiségjegyei.
- Fejlődjön a gyermekek nyelvi képessége a mondókák, mesék, történetek, bábozás, dramatikus játékok által.

Feladataink:

- Nyelvileg tiszta és értékes mesék közvetítése a gyermekeknek.
- Verseket, meséket, elbeszéléseket megszerettetése.
- Nyugodt mesehallgatás és vershallgatás szokásainak kialakítása.
- Egymás meghallgatási szándékának tiszteltben tartására nevelés.
- A könyv iránti szeretet megalapozása a mesekönyvek nézegetésével.
- Fantázia fejlesztése belső képalkotással.
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókák, mesék, történetek, bábozás, dramatikus játékok által.
- Beszédkedv felkeltése és megőrzése, által szókincsbővítés.
- Verbális és non-verbális eszközökkel érzelmek kifejezésére való nevelés.
- Irodalmi élményeken keresztül az irodalmi fogékonyság alapozása.

- Képesség kialakítása arra, hogy az alkalmoszerűen szervezett színház-, film- és bábelőadásokat türelmesen végig nézzék, átéljék az ott zajló cselekményeket, és illemszabályaink betartásával kifejezésre juttassák érzelmeiket.

A fejlesztés tartalma

A beilleszkedés nehéz időszakában jó szolgálatot tesznek a dúdolt, ritmikus mondókák, lovagoltatók, hőcögtetők. Nyugtató szerepük mellett a közvetlen kapcsolat kiépítésének nélkülözhetetlen eszközei.

Figyelembe vesszük a gyermekcsoport fejlettségi szintjét, érdeklődését, a témakonzentrációt, az aktualitást, és ennek megfelelően választjuk ki a bemutatásra szánt műveket.

Megteremtjük a mesélés-verselés kellő feltételeit, kellékeink kiválasztásánál körültekintéssel, átgondoltan járunk el, figyelembe véve a gyermekek pszichikus sajátosságait. A meglévő gyermeki képzelet fejlesztésére alapozzuk nevelő munkánkat.

A hét bármely napján, a nap bármely szakaszában kezdeményezett formában irodalmi élményt nyújtunk a gyermekeknek.

Fokozatosan vezetjük be a láncmeséket, a verseket, a verses meséket, majd a hosszabb prózai műveket. Az esztétikai élménynyújtás érdekében sokszor ismételjük kedvenc meséiket. A népi eredetű mesék nevelőértékét kihasználjuk. Erkölcsi tartalma a jót, a szépet közvetíti a gyermekek felé. Az irodalmi élményeket mesékkel, versekkel, elbeszélésekkel közvetítjük. A mese oldja a szorongást, segít az indulatok feldolgozásában, és belső képteremtésre tanít. E nélkül lehetetlen az olvasóvá nevelés feladatainak megvalósítása.

Természetről szóló versek, elbeszélések, találós kérdések, szólások segítségével a természetben tapasztaltakat hangsúlyosabbá tesszük, így újra átélhetik az élményt.

A vers játék a nyelvvel, a ritmussal, az érdekesebb, szépen hangzó beszéddel. Emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. Az ünnepekre való készülődésben az érzelmi ráhangolódás fontos eszközének tekintjük a verset. A versmondás során gyakorolják a helyes testtartást, a tekintettartást, mint a kommunikáció speciális helyzetét.

Lehetőséget teremtünk a mesék, versek élményfeldolgozására, újraalkotására. Ennek sajátos eszköze a bábjáték. A bábjátékba vetített élmények, érzelmek, a megnyilvánuló viselkedés mind jelzés a gyermekek személyiségéről, világhoz való viszonyáról.

A dramatizálás a szerepjáték sajátos formája. Teljes személyiséget fejlesztő tevékenység (mozgáskoordináció, kommunikációs-metakommunikációs, szociális... képességeket fejleszt). Óvodánkban bábjátékkal, mesedramatizálásokkal színesítjük az ünnepek hangulatát.

Fontosnak tartjuk, hogy otthon is rendszeresen meséljenek a gyermekeknek, s legyen otthon is képes- és mesekönyvük.

A nyelvi képességek fejlesztésének eszköze a mese, vers, bábozás és a dramatikus játékok.

Ezekon keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes ejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével tisztítható a magán- és mássalhangzók helyes ejtése, megfelelő artikulációja. A gyermekek a mesékből, versekből sok új fogalmat ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékokban kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket, kiélhetik szereplési vágyukat.

A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására, az önálló versmondásra.

Az irodalmi élmények fokozására alkalmoszerűen biztosítjuk a báb-, színházi előadások megtekintését, diafilmek vetítését, könyvtárlátogatást és múzeum pedagógiai foglalkozásokat.

2.5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelés hatása igen sokrétű. Oly emberformáló erő, amely kihat a gyermek egész személyiségének fejlődésére. A nevelés szinte minden területével kapcsolatban van, de elsősorban az esztétikai nevelés körébe tartozik. A zenei élmény kihat a gyermekek érzelmi életére is. Serkenti a természet hangjaira figyelmet. Szorosabb érzelmi kötődést ad az élőlényekről és természeti jelenségekről szóló dalok sokasága, a környezet szépségeinek átélése alkalmával.

Célunk:

A néphagyomány és a művészi értékű gyermekdalok, a meghallgatott zenei szemelvények segítségével a gyermekek érdeklődésének felkeltése, a zenei készségek és képességek kibontakoztatása. A zenéhez fűződő pozitív érzelmi viszonyok kialakítása.

Érezzék a közös éneklés, közös játék örömét.

Feladataink:

- Magyar népzeneinkesünkéből, különböző zenei kultúrákból értékes művek kiválasztása.
- Énekléssel, zenehallgatással az élmény befogadásához szükséges képességek fejlesztése.
- A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése.
- Énekléssel, dalos játékok eljátszásával, zenehallgatással élménynyújtás biztosítása.
- Az éneklés, a gyermekdalok megszerettetése.
- Dallam, ritmus, mozgás szépségének, a közös éneklés örömeinek felfedeztetése.
- Gyermekek ritmusérzékének, zenei hallásának, harmonikus, szép mozgásának változatos fejlesztése.
- Gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat, meghitt légkör megteremtése.
- A felhasznált zenei anyagban az adott csoport életkorának, képességszintjének megfelelően történő válogatás, fejlesztve a gyermekek nyelvi képességeit.
- A zenei élményből fakadó spontán alkotóképesség fejlesztése.
- Szabadban történő zenés, dalos játékok szervezése.

A fejlesztés tartalma:

A zenei nevelés során mondókákat, énekes játékokat a magyar gyermekjáték hagyomány anyagából merítjük. Fontosnak tartjuk a néphagyomány ápolását.

Emellett művészi értékű, műzenei gyermekdalokat is megismerünk. A zenei anyag kiválasztása során kiemelten kezeljük a természetről szóló dalokat, melyek hangulatukban, szövegeikben tükrözik az élővilág és környezet szépségét.

Az óvoda elsősorban a közös dalok, játékok színtere, ahol a mozgás, a ritmus, a dallam és a szöveg globális élményt nyújt.

A zenei nevelésnek az óvodai élet egészét át kell hatnia, ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi nevelés. Nem korlátozható csupán a szervezett kezdeményezések idejére, hiszen napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, vagy körjátékok játszására.

Óvodába érkezéskor, beilleszkedés során hőcögtető játékok, mondókák teremtenek bensőséges kapcsolatot a felnőtt és a gyermekek között. Erősítik a gyermekek biztonságérzetét, érzelmileg gazdagítják őket.

Később utánozó mozgásos, megismerkedő, szerepcserélő, sorgyarapító, párválasztó dalokat játszunk. Alkalmat biztosítunk arra, hogy a tervszerű fejlesztés mellett a gyermekek

önkéntes érdeklődése alapján sokszor spontán a maguk kedvére is énekelgessenek, improvizáljanak. A kirándulások alkalmával a természet megfigyeltetése széles lehetőségeket nyújt a zenei nevelő munkánkhoz. Pl.: madarak hangjának megkülönböztetése, a természet hangjainak felismerése.

Fontos a hallás és ritmusérzék fejlesztése, ezen belül az egyenletes lüktetés változatos módon való gyakorlása, Pl. járással, játékos mozdulatokkal, karlengetésekkel, tapsolással, utánzással, ritmushangszerek használatával, a természet kincseivel.

Megfigyeltetjük a halk-hangos, magas-mély, valamint a gyors-lassú közötti különbségeket, amely a hangmagasság és a térérzékelés összekapcsolását jelenti. Fejlesztjük a gyermekek belső hallását dallamfelismeréssel, dallambújtatással, dallammotívumok éneklésével, ismétléssel. Pl. dallamvisszhang-játékkal

Fontos a mondókák gyakorlása. A pontos hangzójelzés, az egyenletes lüktetés elősegíti a beszéd fejlődését, a szép kiejtést, és a jól hangsúlyozott folyamatos beszéd technikájának elsajátítását.

Heti egy alkalommal tervezett kezdeményezést tartunk. Elsődleges, hogy a gyermekek örömmel, érzelmi gazdagsággal énekeljenek.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek a zenei tevékenységet mindig mozgással kísérjék, kifejezhessék érzelmeiket, megélhessék a játék örömét. A mondókázás, éneklés, mozgással kísért társas játékok azok, amelyek komplexen fejlesztik a gyermek személyiségét.

Az éneknek, a zenének nagy szerepe van az óvodai ünnepélyeken. Ezeken az óvodapedagógusok élményt nyújtó előadásait is meghallgathatják a gyermekek. Példaértékűvé emeljük a szép éneklést.

Az egyszerű, a gyermekek életkorának megfelelő mozgásokból álló gyermektánc is helyet kap nevelésünk folyamatában.

A zenehallgatási anyagok magyar és más népek dalai, komponált zenei szemelvények énekes és hangszeres előadása adja. Művészi értékű darabok hangkazettáról és CD-ről is hallgathatók.

2.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Óvodánk sajátos arculatai az érzelmi és környezetvédelemre nevelés, amely alapját adja a vizuális látásmód fejlesztésének. A gyermekeket körülvevő élő és élettelen környezet maga a forrás, alapélménye a gyermekek önkifejezésének. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermekeink személyiség fejlesztésének.

Célunk:

A gyermekek ismerjék meg környezetüket, szerezzenek sokrétű tapasztalatokat a körülöttük lévő tárgyakról, dolgokról, azok viszonyáról, térbeli elrendezéséről. Fogadják be a valóságot érzéki síkon, alakuljon komplex esztétikai érzékük. Az ábrázolás segítse érzelmeik kifejezését is.

Feladataink

- A gyermekekben lévő önkifejezési vágy felkeltése, s ehhez megfelelő feltételek megteremtése, élmények biztosítása.
- Fantáziaviláguk gazdagítása.
- Esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.
- Képi gondolkodásuk fejlesztése.
- Finom-motorikus mozgásuk kialakítása.
- A képi-plasztikai kifejező képességük, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességük alakítása.
- Egész nap folyamán ábrázolás tevékenység feltételeinek biztosítása.

- Pozitív érzelmi beállítottság kialakítása, a gyermeki élmény- és fantáziavilág gazdagodásának, képi kifejezésének elősegítése.
- Képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló képesség, térbeli tájékozódó- és rendezőképesség fejlesztése, a gyermekek tér, forma és szín képzeleinek gazdagítása.
- Technikai alapelemek megismertetése, elsajátíttatása.
- A gyermeki alkotókedv kielégítése.
- Igényes környezet kialakítása a csoportszobákban, az óvoda külső-belső helyiségeiben.

A fejlesztés tartalma

Az ábrázolás sokszínű tevékenység, amelyet állandóan biztosítunk. A tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé a gyermekek számára.

Az eszközök elérhető elhelyezésével kínáljuk az önfejlesztés lehetőségét. A gyermekeket megismertetjük: a különböző, főleg természetes anyagokkal és a kézimunka technikai alapelveivel. Képalakításuk fejlesztéséhez természetes környezetben és a csoportszobában sok-sok természetes anyagot kínálunk, a gyárilag előállított mellett.

Plasztikai kifejezőképességük alakításához leggyakrabban a homokot, lisztgyurmát, agyagot, papírt és a természet „ajándékait” használjuk fel.

Térbeli tájékozódó és rendező képességüket az építések során fejlesztjük, melyhez felhasználjuk a csoportszoba tárgyait, tornaeszközeit, nagyobb méretű dobozokat, az udvaron a homokot, havat.

Esztétikai érzékenységüket, szép iránti nyitottságukat a műalkotásokkal való ismerkedés folyamán formáljuk leginkább.

Arra neveljük a gyerekeket, hogy vigyázzanak egymás alkotásaira, tiszteljék egymás erőfeszítéseit, örüljenek együtt egy-egy szép műnek.

A gyermekek munkáit felhasználjuk környezetünk szépítésében, dekorálásában, ezzel is kifejezve megbecsülésünket munkáik iránt.

A mindennapi játékba integrálódott ábrázolás mellett hetente egyszer szervezünk tervezett, kötetlen formájú, irányított mikro-csoportos tevékenységet.

Az anyagok és technikák alkalmazásánál igyekszünk a legváltozatosabb tevékenységet biztosítani a gyerekeknek, ezzel is fokozva az alkotás örömét.

3. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Hagyományaink, ünnepeink áthatják, és gazdagabbá teszik óvodai életünket, erősítik a közösséghez való tartozás érzését, elősegítik az óvoda és a családok együttműködését.

Programunkban hagyomány az élményszerző kirándulások folyamatos szervezése. Ezek az alkalmak lehetővé teszik, hogy természetes környezetben sokrétű tapasztalatot szerezzenek a gyermekek, ismerkedjenek a természeti és társadalmi folyamatokkal, jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó kulturális hagyományokkal.

A kirándulásokhoz kapcsolódik a gyűjtőmunka, a gyűjtemények elrendezése és felhasználása a játékokban, valamint óvodánk környezetének díszítésében.

Az ünnepekre való felkészülés során a gyermekek sokféle élményben részesülnek, és változatos tevékenységi lehetőségekben vesznek részt.

Óvodásaink számára a közösségi élmények átélését jelentik és megalapozzák identitástudatokat. Erősítjük általa a közösségi értékeket és normákat. A hagyományteremtés és hagyományápolás jelentősen hozzájárul sajátos arculatunk kialakulásához. Megvalósul általa a gyermekcsoportok közötti, a gyermek - a szülők - a pedagógusok közötti együttműködés.

Népi hagyományok köre:

Nemzeti ünnep:

A környezeti nevelés jeles napjai:

Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét

Március 15-i megemlékezés

Állatok világnapja október 4.

Víz napja március 22.

Madarak és fák napja május 10.

Hagyományteremtés

A szülőkkel való együttműködés hagyományai:

A téli kézműves délután

Őszi játszónap

Csoportonkénti hagyományok	Óvodai csoportok közötti hagyományok
<ul style="list-style-type: none">◦ Névnapi, születésnap köszöntés◦ Karácsonyi készülődés.◦ Farsangi készülődés◦ Nemzeti ünnep Március 15. megemlékezés◦ Húsvéti készülődés◦ Anyák napja◦ Kirándulás◦ Óvodai búcsú	<ul style="list-style-type: none">◦ Őszi játszónap◦ Mikulás várás (találkozás a Mikulással)◦ Fenyő ünnep◦ Farsang (jelmezes felvonulás, vendégség, a szülők is részt vehetnek az ünnepen)◦ Bábelőadások, és zenés műsorok◦ Gyermeknap megünneplése

SZIVÁRVÁNY TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA

„Egészségvédelem- és környezetvédelemre nevelés”

1. Bemutakozás, óvodánk arculata

2. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

2.1. Tanulás

2.2. Verselés, mesélés

2.3. A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

2.3.1. A környezet megismerésére nevelés

2.3.2. Matematikai tapasztalatszerzés

2.4. Mozgás

2.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

2.6. Ének-zene, énekes játékok

3. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

1. Bemutakozás, óvodánk arculata

*„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni – vess magot,
Ha egy évtizeddel számolsz – ültess fát,
Ha terved egy életre szól – embert nevelj! ”*

/kínai mondás/

Óvodánk, a város középontjában helyezkedik el. 2004. őszén költöztünk át az Iskola útról, ebbe az uniós támogatással felújított impozáns épületbe.

Csoportszobáink tágasak, melyekhez korszerű mosdó és öltöző tartozik. Két csoportszobánk összenyitható mely rendezvények megtartására is alkalmas. Újonnan épített tálalókonyhánk az uniós követelményeknek megfelel. Nagyméretű fedett teraszunk esős időben is lehetőséget ad egy-egy csoportnak a szabad levegőn való tartózkodásra. 2600 m²-es udvarunk hatalmas füves felülettel egészséges környezetet biztosít a sporthoz, mozgásos játékokhoz.

Az elmúlt években sok fát ültettünk, a gyerekeket is bevonva ebbe a tevékenységbe, valamint nagyméretű fedett homokozót és filagóriát alakítottunk ki szülői segítségével.

Köznevelési foglalkoztatottak szakmailag jól képzett, több éves gyakorlattal rendelkező, megújulásra törekvő nevelőkből áll, akik folyamatos önképzéssel járulnak hozzá nevelési céljaink megvalósításához.

Az egyéni differenciált fejlesztést fejlesztőpedagógus óvodapedagógusunk segíti. Csoportjainkban az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- Néptánc
- Játékos idegen nyelv
- Kézműves tehetségműhely

Helyi nevelési programunkban kiemelt feladatként vállaltuk fel, az egészséges életmódra, és a környezetvédelemre nevelést.

Munkánk eredményeként 2006-ban a városban elsőként nyertük el a „Zöld óvoda” címet, majd 2009-ben ismételten megkaptuk.

2023-ban elnyertük a Madárbarát Óvoda címet.

Valljuk, hogy akkor lehet eredményes a környezetvédelem, ha minden egyes ember lehetőségeivel hozzájárul ehhez. Ez irányú nevelésünket úgy szervezzük meg, hogy a gyerekek nap mint nap a tevékenységrendszeren belül tapasztalják, hogy a környezet és természetvédelem életünk szerves részét képezi, s ez által érezzük jól magunkat. ***Környezetünk védelme egyenlő egészségünk védelmével is.***

A környezetvédelemi nevelés célja:

- Érzelmileg megalapozott érdeklődési kedv felkeltése a természet jelenségei iránt
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák kialakítása, amelyek lehetővé teszik, hogy gyermekeink harmonikus kapcsolatba kerülhessenek környezetükkel.
- Az élőlények tiszteletére nevelés
- Az emberek munkája révén létrehozott értékek védelme, a romboló magatartás elítélése.

Feladataink:

- Ismereteik, tapasztalataik bővítése szűkebb és tágabb környezetünkben.
- Cselekvő részvétel feltételeinek megteremtése a belső és külső környezetünk alakításában.
- Felelősségérzet erősítése az általuk ültetett növények iránt (a csoport fája, virágoskertje) rendszeres gondozás biztosításával.
- Az egészséges környezet iránti igény alakítása (levegő, víz, talajvédelem, hulladékok)
- A hagyományok ápolásával kultúránk megőrzése

A fejlesztés tartalma:

- A környezet és az élővilág közötti kapcsolatok és összefüggések felfedeztetése foglalkozásokon, sétákon, kirándulásokon. Kísérletek, megfigyelések a természetsarokban.
- A takarékoskodás gyakorlása a napi élet során a vízzel, árammal, energiával.
- A hulladékok, (műanyag, papír) csoportonkénti gyűjtése, szelektív hulladékgyűjtőkben való elhelyezése. A hulladékok újrahasznosítása. A hulladékképződés csökkentésének módjával való megismerkedés.
- Természetes anyagok használatának előtérbe helyezése, ökológiai szerepének megismertetése.
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése csoport illetve óvodai szinten.

Várható eredmények:

- Sok tapasztalattal, ismerettel rendelkeznek környezetükben, ismernek védett állatokat, növényeket.
- Tisztelik az élőlényeket.
- Elítélik mások környezetromboló magatartását.
- Gyakorolják a megismert környezetbarát szokásokat.

2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás a nevelési folyamat szerves része, egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok érdekében sajátosan szervezett tevékenység. A tanulás alapjai azok a tevékenységek, amelyekben a gyermekek az óvodában élnek.

Célja:

A gyermekek ismereteinek, tapasztalatainak rendszerezése, a gyermeki képességek olyan szintre történő fejlesztése, amely a későbbi életszakasz fejlődéséhez megfelelő alapot biztosít.

Sajátosságai:

- Az óvodai tanulás a játék motivációs bázisára épül, s mindvégig játékos marad.
- Az óvodáskorú gyermekek tevékenységét a spontán érdeklődés, érzelmei határozzák meg. Kíváncsisága, nagyfokú mozgásigénye irányítja.
- Az óvodáskorú gyermek fejlődése tevékenységekben biztosítható.
- Problémaszituációkban a gyermekek maguk találják ki a megoldást, miközben átélik a felfedezés örömét.

A gyermekek életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő játékos tanulás magában foglalja:

- a tapasztalatok gyűjtését,
- az ebből származó ismeretek alkalmazását elősegítő műveletek tanulását,
- a pszichomotoros készségek gyakorlását,
- a tanulás elemi szintű technikáinak megismerését,
- a gondolkodás képzeti, elemi fogalmi használatát,

Feladataink:

Fontos feladatunk, hogy mindaz, ami az óvodán kívül, vagy belül történik a gyermekekkel, a nevelési folyamat részévé váljon, a gyermekek differenciáltan reagálhassanak arra, ami körülöttük, velük történik. Ennek érdekében teremjük meg számukra:

- egyéni szükségleteik, adottságaik, képességeik kibontakoztatásának lehetőségeit,
- a pszichológiai értelmezés szerinti tanulási típusok - motoros, szenzoros, verbális, szociális - érvényesülésének lehetőségeit, mintáit,
- a gyermekek érzelmi-akaratú életének megnyilvánulási lehetőségeit.

Tiszteletben tartjuk a gyermek egyéniségét, érdeklődését, segítjük önkifejezését, személyiségének természetes fejlődését. Abból indulunk ki, hogy milyen élmények motiválják a gyermeki tevékenységet - s ehhez rendeljük a képességfejlesztést.

Különösen fontosnak tartjuk a komplexitást, úgy tervezzük meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervet mozgassanak meg, és így a látás, hallás, mozgás, és a verbális kommunikáció együttesen szolgálják a tanulást.

Figyelembe vesszük, hogy a fejlődés nem egyenletes, fontosnak tartjuk, hogy mindenki önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön. A gyermekekre szabott tevékenységekben jobban tudatosul a gyermekben saját és társaik értéke. Van idő, helyzet az együttműködésre, próbálkozni, tévedni és újrakezdeni is lehet.

Óvodapedagógusaink tisztában vannak azzal, hogy a mai társadalmi követelmények nem csupán az ismeret átadását várják el, hanem olyan attitűdöket, motivációkat és természetes tudást kell kialakítani, amelyek képessé teszik a gyermeket arra, hogy váratlan és komplex élethelyzetekkel megbirkózzanak, és egyre nagyobb örömet leljenek az önfejlesztő tanulásban.

2.1. A tanulás lehetséges formái óvodánkban

Az **utánnás** minta és modell követéses magatartás és viselkedés tanulása (szokások kialakítása).

- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- A gyermek kérdéseire, válaszára épülő ismeretszerzés
- Óvodapedagógusok által irányított megfigyelés és tapasztalatszerzés
- Szervezett tanulás

A **szervezett tanulás** formái óvodánkban a kötetlen és/vagy kötött foglalkozások, melyeket óvodapedagógusaink kezdeményeznek, vagy vezetnek tudatosan. Ez a szervezeti keret akkor eredményes, ha az, amit választott, az adott témakör tartalmi kifejtését több irányból teszi tapasztalhatóvá és a gyermekek számára választhatóvá. Óvodapedagógusainktól ez nagyfokú gyermekismeretet, széleskörű tájékozottságot és beleélő képességet feltételez. Programunk lehetőséget kínál arra, hogy magunk válasszuk ki, tervezzük meg és építsük fel saját csoportunk foglalkozási anyagát, a nevelési célok érdekében a csoport és az egyes gyermekek fejlettségét figyelembe véve. Tervezőmunkánk során mindig a gyermekek meglévő tapasztalataihoz, élményeihez igazodunk. Figyelünk arra, hogy a tanulás folyamatában összekapcsolódjanak azok az ismeretek, amelyeket a gyermekek különböző tevékenységekben szereztek. Ezáltal valósítjuk meg az óvodai tanulás-tanítás nyitottságát, **komplexitását**.

Hangsúlyozzuk a tanulás-tanítás **nevelésközpontúságát**. A nevelésközpontúságból ered, hogy ismereteik saját személyükhöz, tevékenységükhöz, környezetükhöz kapcsolódó ismeretek, s ezek így személyes kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel.

Fontosnak tartjuk a **motivációt**, mivel a tanulás a gyermekek önkéntelen figyelmére épül, valamint a gyermek aszerint értékeli a tanulásban való részvételét, hogy milyen érzelmi kapcsolatot sikerül teremteni a tanulás tárgyával, illetve anyagával.

Mivel óvodánkban hangsúlyt kap a környezetvédelemre nevelés, így tervezőmunkánk alapját az évszakok alkotják, e köré rendeljük komplex módon a többi tevékenységi formát.

2.2. Verselés, mesélés

Az irodalmi nevelés az anyanyelvi neveléstől elválaszthatatlan az óvodai élet egészét átfogó folyamat. A mese és a vers hallgatása, mondása a gyermekkor játékkal egyenrangú természetes igénye. A mese, a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését.

Célja:

A gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésének elősegítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a gyermekirodalom sajátos eszközeivel.

Olyan gyerekek nevelése, akik meséket, verseket kedvelő, könyveket megbecsülő személyiséggé válnak. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Feladataink:

- A gyermekek életkori sajátosságait és a környezeti témaköröket figyelembe vevő, nyelvileg tiszta és értékes irodalmi anyag kiválasztása közvetítése beépítve kortárs szerzők műveit.
- Olyan irodalmi művek bemutatása, amelyek alkalmasak a gyermeki személyiség sokoldalú gazdagítására
 - a szorongás oldására
 - az érzelmek bővítésére
 - nyelvi képességek fejlesztésére
- A gyermekek irodalom iránti érdeklődésének felkeltése
- A nyugodt mesehallgatás és vershallgatás szokásainak kialakítása
- A könyv iránti szeretet megalapozása a mesekönyvek nézegetésével.
- Fantázia fejlesztése belső képteremtéssel

A fejlesztés tartalma:

3-4 évesek anyaga:

Népi mondókákból, rigmusokból, ritmikus zenei hatású, játékos versekből válogatunk. Olyan meséket, történeteket választunk, amelyek gyerekekről a gyermek közvetlen környezetéről, az állatvilágról szólnak.

Ezeket az egyenes vonalú cselekmény, az érthető, világos meseszöveg és az érdeklődést ébrentartó fokozó szavak, fordulatok, a ritmikus ismétlődéssel jellemezzük.

Fontos ebben a korban a testi közelség. A fizikai kontaktus sokat jelent a gyermek és a felnőtt érzelmi egymásra találásában (ölbeli játékok).

4-5 évesek anyaga:

Ebben a korban a népi mondókák, névcsőfolók halandzsa szövegű kiolvasók alkotják a tervezett mondókázás anyagát.

Szerepelnek a vidám, humoros versek, klasszikus és mai magyar költők népköltészeti ihletésű, ritmusélményt nyújtó versei.

A mesék már lehetnek többfázisos szerkezetű állatmesék, dramatikus népszokások, novellisztikus realiztikus mesék.

5-6-7 éves kor anyaga

A mesehallgatás igazi ideje. Az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb népmeséken novellisztikus-realisztikus meséken át beépülnek a klasszikus tündérmesék, a tréfás mesék és műmesék a gyermekek mesetárába. A gyermekek a meseregényeket is szívesen hallgatják.

Az óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

2.3. A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

A valóság felfedezése során megismerik a szülőföld, a hazai tájak értékeit, az ott élő emberek hagyományait, néphagyományait, szokásait, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit és természeti kincseit, megtanulják azok szeretetét, védelmét is.

2.3.1. Környezetvédelem Célja:

- A gyerekek minél több érzékszervi és mozgásos tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből életkoruknak megfelelő szinten.
- A gyermek tapasztalataira, élményeire támaszkodva új ismeretek nyújtása, a meglévők mélyítése, rendezése.
- Biztonsággal tudjanak tájékozódni és eligazodni környezetükben.
- Az élő és élettelen természeti és művi környezetünkkel való harmonikus együttélés alakítása, a romboló magatartás elítélése.

Feladataink:

- Lehetővé tesszük gyermekeink számára a környezet tevékeny megismerését.
- Alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre.
- Arra törekszünk, hogy gyermekeink minél természetesebb helyzetben, hozzájuk közel állóan ismerkedjenek a környezetükkel, teret nyitunk az érző, cselekvő, gondolkodó kíváncsiságuknak.
- A közvetlen társadalmi és természeti környezetük általuk felfogható dolgainak, jelenségeinek megfigyelése útján általánosításhoz, következtetések levonásához juttatjuk el őket.
- Hagyományok ápolása, nemzeti öntudat erősítése.

A fejlesztés tartalma:

Társadalmi környezet:

Óvodai környezet, óvodai dolgozók, óvoda környékének megismerése, a család, testünk, közlekedés, napszakok, régi mesterségek megismerése, iskolások leszünk.

Természeti környezet:

Évszakok, állatok, növények, növények-gondozása.

A természeti és társadalmi környezet témái több esetben összekapcsolódnak, ezek együttes feldolgozásra is kerülhetnek. A foglalkozások többségét a szabadban szervezzük. Séták, kirándulások, alkalmi és folyamatos megfigyelések, szimulációs játékok előzik meg a tapasztalatokat csoportosító, rendszerező témákat.

2.3.2. Matematikai tapasztalatszerzés

Változatos, sokoldalú tevékenységek során, gyermekeinknek lehetőségük van matematikai tapasztalatok gyűjtésére, összefüggések felfedezésére, ezáltal fejlődik problémafelismerő- és megoldó képességük.

Célja:

A minket körülvevő világ mennyiségi, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában.

A matematikai tartalmú tapasztalatok rendezése gyakorlati alkalmazása során alakuljon ítélőképességük, fejlődjön mennyiségsszemléletük. Örömmel kitartóan vegyenek részt a tevékenységekben.

Feladataink:

- A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, fenntartása
- A tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése, olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra matematikai tapasztalatok megszerzése.
- A logikus gondolkodás megalapozása.
- A matematikai nevelés játékos formában való tapasztalatszerzés, a gyermekek játékos cselekedtetése.

A fejlesztés tartalma:

1.1 Halmazok

- Halmazok képzése
- Halmazok összehasonlítása
- Halmazok szétválogatása bontása részhalmazokra
- Halmazok elemeinek sorba rendezése
- Halmazok összemérése becsléssel, párosítással, másolással

1.2. Tapasztalatok a darabszám változásairól

1.3. Mennyiségek

Mennyiségek összemérése: magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség terület, szélesség, vastagság, bőség.

1.4. Kis számok összkép alapján

1.5. Sorszámok sorba rendezett elemek helye a sorban

1.6. Építések

- Építések alkotások szabadon
- Építések, alkotások másolással
- Építések alkotások egy feltétel megoldásával

1.7. Tevékenység tükörrel

1.8. Tájékozódás

- Tájékozódás a térben
- Tájékozódás az egyszerű síkban ábrázolt világban

2.4.Mozgás

A mozgás az óvodás korú gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Az óvodás kori életszakaszban a gyermek mozgásának fejlettsége képet ad általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés tempójáról.

Célja:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a megfelelő intenzitású és változatos mozgásfajtákkal történő kielégítése.
- A rendszeres mozgással az egészséges életvitel kialakítása.

Feladataink:

- A tárgyi feltételeinket és a természet erőit úgy használjuk ki, hogy a gyermekek testi fejlődését minél hatékonyabban elősegítsük.
- Sokféle, változatos mozgástevékenységben fejlesztjük a testi képességeket, fizikai erőnlétet.
- Sokféle lehetőséget biztosítunk a mozgástapasztalatok bővítésére
- Egészségügyi-higiéniai feltételek megteremtése (tisza gyakorlóhely, a gyermekek megfelelő célszerű öltözete).
- A mozgáson keresztül az értelmi és szociális képességek fejlesztése
- Akarati, jellembeli tulajdonságok fejlesztése
- Eltérő fejlettségi szintek figyelembevétele
- Prevenciós fejlesztés megvalósulása
- A mozgás megszerettetésében működünk együtt a családdal, érzük el, hogy a szülő az óvodán kívül is minél több mozgáslehetőséget biztosítson gyermeke számára.

Óvodánkban a fejlesztés két területen valósul meg:

- szabadjátékban
- kötelező testnevelési foglalkozáson, valamint a mindennapos frissítő testnevelésben

Szabadjáték tevékenység során célunk az, hogy mindegyik gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének és temperamentumának legmegfelelőbb mozgástevékenységet, úgy alakítjuk csoportszobáink, illetve az udvar berendezési tárgyait, hogy azok minél változatosabb mozgáslehetőséget biztosítsanak a gyermekek számára. Sok mozgásos, szabályjátékot szervezünk.

A ***mozgásfejlesztés*** heti egy alkalommal kötelező szervezeti keretben valósul meg.

A mozgásanyagot a 3-7 éves korú gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve tervezzük. A játékot, játékoságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk.

Több időt biztosítunk a testnevelési játékoknak, mivel a megfelelően szervezett játék előkészíti így megkönnyíti az új főgyakorlattal kapcsolatos mozgáskoordináció kialakulását, elsajátítását.

Lehetőséget adunk egy foglalkozáson belül a főgyakorlatok többféle kivitelezésére, - hogy minden gyermek a saját fejlettségi szintjén fejlődjön.

A testnevelési foglalkozások során és a szabadidőben egyaránt beiktatunk speciális gyakorlatokat, a testalkati deformitások megelőzésére (lábboltozat erősítő, gerinctorna).

A ***mindennapos frissítő testmozgás*** naponta egyszer, a délelőtti órákban kerül megrendezésre. Feladata: az egészség megszilárdítása, a fizikai képességek elért színvonalának a megtartása, a mozgáskészségek jártasságok megszilárdítása, a mozgásigény kialakítása.

A mindennapos testnevelést lehetőség szerint mindig az udvaron végeztetjük a gyerekekkel. A fedett teraszok, és a lebetonozott udvarrészen esős időben is lehetősége van a szabadban történő mozgásra, felfrissülésre.

A mindennapos testnevelés anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, kiegészülve a gimnasztikai gyakorlatokkal, amit változatos játékos formában végeznek a gyerekek.

2.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermekek a birtokukban lévő képességek segítségével önmaguk is képesek alkotni, és mások alkotásában gyönyörködni, azt megőrizni. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermekeink személyiség fejlesztésének.

Célja:

- A gyermekek egész személyiségének fejlesztése, szorosan kapcsolódva más nevelési területekkel.
- Az anyagok és eszközfeleségek változatos és folyton bővülő sokaságának segítségével a gyermekekben lévő alakító és alkotó tevékenység ébrentartása.

Feladataink:

- Biztosítjuk a tárgyi és egyéb feltételeket (élmények, megfigyelések) az ábrázoló és konstruáló képességek fejlesztéséhez.
- Elősegítjük a térbeli tájékozódás, kifejezőképesség fejlődését.
- A természetes anyagfeleségek sokszínű felhasználására törekszünk.
- Kreativitásuk növelését szabad eszköz és témaválasztással segítjük.
- Lehetőséget nyújtunk az önálló komponálás, elrendezés megvalósítására.
- Segítjük a tér - forma – színeképzetük formálódását.
- Megismertetjük a gyermekeket egyszerűbb művészeti alkotással
- Szülők bevonásával gyűjtőmunkát szerezünk.
- A gyermekmunkák megbecsülésére, és önértékelésre nevelünk.
- Elősegítjük a képi megjelenítés és verbális megfogalmazás kapcsolatát.
- A tevékenységekkel a teljes személyiség integrált fejlesztésére törekszünk.

Tartalma:

- A gyermekek képesek az életükben, környezetükben történeteket, jelenségeket, tárgyakat, irodalmi művek szereplőit képi és plasztikai eszközökkel megjeleníteni síkban illetve térben.
- Ajánlott ábrázási technikák, eljárások lehetnek szövés, fonás, montázskészítés, batik, kasírozás, gipszöntés, viaszkaré, féldombormű, dombormű, festés különböző minőségű és illetve felületű anyagokra, vágás, ragasztás, tépés, famegmunkálás, agyagozás.
- Az elsajátított technikák alkalmazásával készíthetők:
 - kiegészítők az építő játékokhoz
 - eszközök bábozáshoz, dramatizáláshoz
 - eszközök a szerepjátékokhoz
 - maszkok jelmezek ünnepekre
 - kiegészítők udvari játékokhoz
 - kártyák rendszerezéshez
 - társasjátékok
 - ajándékok ünnepi alkalmakra
 - képeskönyvek, albumok
- Képalakítás
 - A gyermekek ábrázoló munkájában helyet kap a különböző felületeken történő képalakítás, illetve a csendéletkészítés, közvetlen megfigyelés, emlékezet vagy képzelet útján.
 - Előtérbe kerül a rajzolt formák gazdagítása, a részletek kidolgozása, az elképzelt mesék, események, tárgyak képi ábrázolása különböző technikák és anyagok alkalmazásával.
 - Az ábrázoló munka kedvelt eszköze a tempera vagy gombfesték, melyek

színeit keveréssel önállóan állítják elő.

- Megjelenítik a téri elhelyezkedéseket térben és síkban (mellette, mögött, alatt, fölött).
- Plasztikai munkák
 - Képesek a forma és arányok egyéni érzékeltetésére plasztikai munkák, domborművek és féldomborművek készítésére.
 - A képlékeny anyagok formálásánál különböző figurák, térbeli kompozíciók összerendezésére törekszenek.
 - Előtérbe kerül a kézimunka és az ábrázoló tevékenység technikájának együttes alkalmazása
- Építés
 - Az építőjáték különböző formák rakosgatása, mellett különféle kisebb – nagyobb térbeli alakzatok építése, búvóhelyek, sátrak készítésére is képessé válnak.
 - Kreativitásuk megjelenik az évszaknak megfelelő anyaghasználatban is (hóval, homokkal, kavicssal, fakéreggel, agyaggal, náddal, gyékénnyel való tevékenykedés során.) akár több napon át tartó közös munkában.
 - Tevékenyen alkotnak közvetlen környezetükben, alakítják óvodájuk csoportszobájuk belső terét, ami az arányviszonyok megtartásával is lehetőséget nyújt.

2.6. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a zenei nevelés a teljes nevelési folyamathoz, különböző tevékenységekhez koncentrikusan kapcsolódik.

A Kodály Zoltán útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés hatékonyan megvalósítható. Ezzel biztosítható a gyermekek ének-zenei kultúrájának megalapozása, a néphagyomány ápolás, és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése.

Célja

- A zenei érdeklődés felkeltése a gyerekekben
- A zene megszerettetése
- Játékos, közös éneklés örömeinek megismertetése
- Zenei képességek, készségek kialakítása (tisztá éneklés képessége, ritmusérzék fejlesztése, zenei hallásfejlesztés, zenehallgatás képességének fejlesztése)
- A gyerekek zenei ízlésének formálása
- A zenei anyanyelv megalapozása

Feladataink:

- A felhasznált zenei anyagok igényes, az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- A szeretetteljes légkörrel biztosítjuk az érzelmi motiváltságot
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása:
 - kötetlen foglalkozások
 - a gyermekeink által kezdeményezett alkalmyszerű énekes játékok, táncok
 - kötelező foglalkozások
 - más műveltségi területekhez kapcsolódó zenei nevelés
- A gyermekek
 - élményhez juttatása
 - zenei érdeklődésük formálása
 - játékos zenei alkotókedvének, mozgáskultúrájának gazdagítása
- Az éneklés az énekes játékok megszerettetése

- Szép tiszta éneklésre szoktatás

A zenei fejlesztés tartalma, folyamata:

- Nyugodt légkört biztosítunk az ének-zenei nevelés alkalmával.
- A kicsik a befogadás időszakában kedvelik az ölbeli játékokat, altatókat, lovagoltatókat, dalokat, amik által kapcsolatba kerülnek a felnőttekkel, erősödik biztonságérzetük.
- A játékidőben szövegeket, dallamokat ismételtetünk, játszunk a hangokkal. A játékok ismételtetésével örömet szerzünk, az éneklés megnyugtatóan hat.
- Középső csoportos korosztálynál felelevenítjük a már ismert dalokat, játékokat. Ezek kedvet ébresztenek a gyerekekben, hogy tervszerűen kezdeményezett foglalkozásokon is részt vegyenek. A játékokat, dalokat fokozatosan felváltjuk egyre bővülő dallam és ritmusmotívumokkal, fejlettebb mozgásformákkal (egyszerű játékba hívók, guggolók, szerepcserés, kapus fogyógyarapodó, kiforduló játékok). Nagy gondot fordítunk a mozgások esztétikus, egyöntetű megformálására.
- Az 5-6-7 évesek zenei nevelését az eddigi elsajátítottak mélyítésével, régebbi dalok ismertetésével kezdjük. Ismert könnyebb dalokon gyakoroljuk a zenei képességfejlesztés magasabb szintű feladatainak megoldását. A gyerekektől ebben az életkorban megkívánjuk a tiszta éneklést, a rendezett, esztétikus mozgást. A gyerekek körében kezdeményezett dalos játékok szervezését maximálisan támogatjuk. A közös éneklés, zenélés a jó közösségi szellem kialakulását eredményezi. Ebben az életkorban legjellemzőbb játékformák (többszereplős, bonyolultabb szabályokhoz kötött páros táncok, kapus, leánykérős, hidas, párkereső, ügyesség, tűzvívő, pünkösdlő, házasító, várkör játékok). Szívesen játszanak kérdés-felelet játékokat, játék közben szerzik meg a zenei készségeket.
- A zenei képességfejlesztés területei minél színesebben, játékosabban tervezzük, motiválttá tesszük gyermekeinket, és figyelembe vesszük a differenciálási lehetőségeket.
- Az énekes játékok mozgásanyaga is bonyolultabbá válik, tartalmazza a néptánc elemeit.
- A zenehallgatás során hangszeres zenét, kórusmuzsikát, népi zenét, gyermekdalokat (CD) is meghallgathatnak az óvodapedagógus által előadott énekeken kívül.
- Lehetőséget kapnak a gyerekek az óvodában található ritmushangszerek használatára. A ritmus eszközök nagyon jól fejlesztik a zenei hallásukat, ritmusérzéküket.

3. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Célja:

Az óvodai hagyományok, ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvodánk életében. Perspektívát adnak, a közös élmény erejével fokozzák a gyermekek közösséghez tartozását. Közel hozzák a szűkebb és tágabb környezet eseményeit, hagyományait.

Feladataink:

Fontosnak tartjuk, hogy az ünnepek emelkedjenek ki óvodánk mindennapi életéből.

Nagy hangsúlyt fektetünk a hangulatteremtésre. Tevékeny várakozás előzi meg az ünnepeket. Az ajándékkészítés öröme jellemzi, melynek csúcspontja maga az ünnepi együttlét. Az ünnepi előkészületekbe minden gyermeket igyekszünk bevonni, a szervezési feladatok elvégzésébe, a gyűjtőmunkába bevonjuk a szülőket is.

Fontos feladatunk a szokások, hagyományok felelevenítése. Lehetőség szerint megismertetjük őket népi mesterségekkel. A mesteremberekkel való találkozás, látogatás a műhelyükben, élményt jelent számukra.

Óvodánkban vannak csoportban és együttesen lezajló ünnepek.

Csoportszinten megrendezésre kerülő ünnepek:

- Télapó
- Farsang

- Március 15.
- Anyák napja, születésnapok, névnapok, kirándulások.

Óvodai szintű rendezvények:

- Föld napja
- Gyermeknap
- Évzáró (nagy csoport)

Hangulatilag, érzelmileg készítjük elő:

- Karácsony
- Húsvét

Környezetvédelmi tevékenységgel szorosan összefüggő jeles napok:

- Víz világnapja (március 22.)
- Föld világnapja (április 22.)
- Madarak-fák napja (május 20.)
- Állatok világnapja (október 4.)
- Környezetvédelmi világnap (június 5.)

**HÉTSZÍNVRÁG
TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI
GYAKORLATA**

CSALÁDDAL EGYÜTT NEVELÜNK

1. Bemutatókozás

2. Családdal a gyermekekért

3. Programjaink

4. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

4.1. verselés, mesélés /mese /

4.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

4.3. Mozgás

4.4. A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

5. Távlati céljaink

„A gyermek olyan,
mint a pillangó a szélben
Néhány magasabbra tud repülni,
mint mások, de mindegyik
A legjobb tudása szerint repül,..
Miért is hasonlítanánk össze őket?
Mindegyik más.
Mindegyik különleges.
Mindegyik gyönyörű.”

1. A mi óvodánk

a Hajdúnánási Óvoda egyik tagintézménye. Az itt élők mindent elkövetnek az egyedülként megmaradt óvodájuk megtartásáért.

Óvodánk Tedejen Hajdúnánástól 8 km-re található. Hajdúnánás közigazgatási területén a negyedik legrégebben működő óvoda, mely 1930. májusában kezdte meg működését. Intézményünk 1998. július 1.-én vette fel a Hétszínvirág Óvoda nevet.

Az intézményrendszerben elfoglalt helye jelentős, mert az egyetlen óvoda a településen. Három foglalkoztató helyiséggel, kiszolgálóhelyiségekkel, és 19 gyermek befogadására alkalmas.

Három helyiségünk van: csoportszoba, torna és pihenőszoba. Termeink nagyok, esztétikusak, világosak és barátságos hangulatot tükröznek.

A folyosón található a gyermekek öltözőszekrénye, mindenkinek van saját szekrénye, amit be is tud zárni. A mosdóban biztosított az intimitás. A szülők bizalmát a pedagógiai munkánk elismerése, jó megközelíthetőség és a testvérek egy csoportban történő elhelyezése határozza meg.

Az épület egyik végében orvosi rendelő működik, míg a másikban rendezvény szoba kiszolgáló helyiséggel.

Az épület 2018-ban nagyszabású felújításon esett át. Külső hőszigetelést kapott, korszerű nyílászárók lettek beépítve, valamint napelemek lettek elhelyezve a tetőn. Megújult a tornaszobában és a pihenőszobában a parketta. Rámpa lett kiépítve mozgáskorlátozottak számára. Udvarunk változatos tevékenységekre ad lehetőséget. 2013-ben bővültek játékaink EU-s szabványnak megfelelő modern eszközökkel

Egyetlen csoportunk részben osztott összetételben működik.

Intézményünkben a belső igényünk megvalósításaként szeretetteljes, harmonikus légkörben fogadjuk a gyermekeket.

Az ideális létszám lehetővé tette a családi hangulat kialakulását, a családdal való partneri együttműködést, a differenciált fejlesztés, egyéni bánásmód fokozott megvalósulását.

A Hétszínvirág Óvodában a családokkal együttnevelve, a nevelési tevékenységüket kiegészítve és segítve fejlesztjük a gyermekek egyéni képességeit, fokozottan figyelembe véve eltérő adottságaikat, igényeiket. Célunk a játékos, a tevékenységközpontú szemlélet erősítése, a fokozott igényesség kialakítása az egészséges életmód belsővé válása. Olyan gyermekeket nevelünk, akik családszeretőek lesznek, egészséges önbizalommal, megfelelő kommunikációs készséggel rendelkeznek, képességeik lehetővé teszik az iskolai élethez való alkalmazkodásukat.

A szülők azért is választják óvodánkat, mert a gyerekek szeretnek az óvodába járni, ismerik az óvodában folyó nevelőmunkát, szívesen vesznek részt az óvoda rendezvényein, és a gyermekek megfelelő nevelésben részesülnek.

A szülők szívesen vesznek részt az óvoda programjain, rendezvényein, kirándulásain, erre határozott igény van. Az óvoda és a család kapcsolatának kiépítésében első lépés a szülő megnyerése és a bizalomteljes légkör kialakítása, figyelembe véve a családok szokásait, sajátosságait.

A szülőkkel, a családdal való találkozások, események, rendezvények erősítik, formálják a kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolatot

Szociokulturális jellemzők

Az óvodánkban jelentkező gyermekek tükrözik a település népességének sokszínű rétegződését. Tapasztaljuk, hogy a családoknak, a családokon belül a gyermekeknek az életkörülményei mennyire befolyásolják, alakítják óvodai nevelésünket. Ahogy szerte az országban észlelhető, a mi közösségünkben is nyomon követhetők a technikai fejlődésnek hatásai, a családokon belüli korlátozottabb lehetőségek, a családszerkezetek változásai, élményforrások csökkenése, megélhetési problémák, vonzataként az életszínvonal romlása, tartalékok felélése, a családi klímában fellelhető frusztráció.

Mindezek ismeretében élmény gazdaggá formáljuk óvodai életünket, amelyben meghatározó erővé válik a gyermekeket körülvevő tárgyi és személyi környezet, az érzelmi biztonság.

Óvodásaink jellemzően családokból (apa + anya + gyermek vagy gyermekek) érkeznek. Több generációs családok is megtalálhatók.

Általában alacsony számú az intézményünkben a csonka családból érkező gyermekek aránya.

A gyermekek többsége családi házakban, kétszobás kislakásokban él. A lakások általában összkomfortosak és komfortosak. Az óvodánkban megtalálhatóak önálló szobával rendelkező gyermekek, olyan gyermekek, akik testvérükkel osztoznak meg egy szobán, illetve olyan családok is, ahol a szülők és a gyerekek egy szobában élnek. A családok légköre nyugodt, harmonikus, de gyakoriak a zaklatott életvitelű családból járó óvodás korú gyermekek is.

A létszám arányában az anyák nagyobb hányada dolgozik, jelentős a gyesesek, főállású anyák aránya.

A segélyezésre szoruló aránya számottevő. A segélyezés oka az alacsony kereset és a nem megfelelő életvezetés. A szülők egy része szakmunkásképzőt végzett, vagy érettségizett, ennél alacsonyabb végzettségűek is vannak. Diplomás szülők száma elenyésző. A szülők fizikai és szellemi alkalmazottak. Anyagi helyzetük heterogén, az iskolai végzettségnek meghatározó szerepe van az anyagi körülményekben. Az anyagiak léte vagy hiánya a társadalmi értékek elsajátításában összefüggést mutat.

Tárgyi feltételek:

Ideális körülmények között tölthetik óvodás éveiket az ide járó gyerekek. Intézményünk tágas udvarral rendelkezik. Az udvar berendezési tárgyaival minden évszakban a gazdag mozgástevékenységet szolgálja.

A csoportszobák játékeszközei az életkor sajátosságainak megfelelő fejlődéshez járulnak hozzá.

Az óvoda berendezési tárgyai esztétikusak, a helyiségek hangulatosak, színesek. Minden nap adott a lehetősége annak, hogy a gyerekek használhassák az öntött gumi és az aszfaltpályát.

A szabad játék lehetőségét az óvoda udvarán is biztosítjuk, mert az egészséges életmód érdekében fontos feladatunknak tekintjük a szabad levegőn tartózkodást. **Az óvodánkban fontos a szabad játék érvényesülése, ami a gyermek szabad elhatározásából születik és abban is ér véget.** Ezekhez megteremtjük a feltételeket. A játékkészletünket folyamatosan bővítjük és cseréljük, illetve készítünk is kiegészítve a meglévőket. A Tedejen működő alapítványok eszközeit a rendelkezésünkre bocsátják, szakembereik tudásukat és lehetőségeiket az óvoda programjának a segítésére fordítják.

Személyi feltételek

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel szakképzett óvodapedagógus foglalkozik. A plusz képzettségekre, emberi értékekre való „építkezés” segíti, színvonalasabbá, hatékonyabbá tenni Pedagógiai Programunk megvalósítását.

A gyermekekkel szükség szerint logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus és

pszichológus foglalkozik. Igény szerint lehetőség van hittanoktatáson és néptánc foglalkozáson való részvételre.

Óvodapedagógusok száma: 2 fő

Dajka: 1 fő

Szükség lenne az SNI-s gyermekek optimális fejlődéséhez gyógypedagógiai asszisztens jelenlétére.

A különböző képzéseken, előadásokon résztvevő pedagógus átadja kollégájának a megszerzett ismereteit.

„Családdal a gyermekekért”

Az óvodai nevelés a gyermek fejlődésének olyan szakasza, ahol a szociális tanulás determináló hatékonysága vitán felüli. A szociális tanulás, a mintakövető tanulás akkor megfelelő, ha az óvoda falain kívül is folytatódik és a családban is megerősítést kap.

Ezért programunk a családközpontú szemléletre épít. A szülőkkel való aktív együttneveléssel tervezzük a gyermekek fejlesztését. Alapvető számunkra a modell értékű nevelői hatásrendszer. A szülőkkel megismertetjük terveinket, munkánkat javaslataikkal gazdagítják. Az ilyen fajta együttműködés bizalmi légkört eredményez, elfogadóvá, együttműködővé teszi a szülők többségét. A bizalmat táplálja az a mód is, hogy nem nyílt napok tartásával, hanem az igény szerinti látogatások lehetőségeinek biztosításával nyújtunk betekintést az óvodai életbe s a legalább havonként egyszeri kirándulással ill. családi program lehetőségét ajánljuk fel.

A családoknak jelezzük, hogy mekkora értéknek tartjuk az otthoni együtt töltött idő megeremtését, az együttes játékot, a napi mesélést, amelyek nem cserélhetőek el a legdrágább játékokkal, tévével, videóval, számítógéppel és okos telefonnal. A felnőtt modell értékű magatartása biztosítja a gyermek szociális tanulását. Az óvodában kialakított szokások szülői megerősítés nélkül gyorsan kioldódnak.

Összefogással, szülőkkel való együttneveléssel érhetjük el az állandósuló szokásrendet.

A kapcsolattartás formái:

- Családlátogatás (még az óvodába kerülés előtt igény esetén)
- Az óvoda ajtaja mindig nyitva áll a még nem óvodás gyerekek előtt, ezzel a lehetőséggel élnek is a szülők: udvari játékok használata, eseményeken, programokon, kirándulásainkon, fotós napjainkon úgy vesznek részt, mintha már részesei lennének közösségünknek.
- Anyás beilleszkedés
- Családlátogatás
- Szülői értekezletek
- Előadások szervezése az érdeklődésnek vagy problémának tükrében, szakember segítségével
- facebook zárt csoport
- Nyílt rendezvények
- Napi kapcsolattartás
- Közös tevékenységek
- Kirándulások
- Próbák alkalmi az előadásokra készülve

2. Az óvodai programunk eseményei

A fejlesztés tartalma:

Programunkban azért jelentős a fejlesztés tartalmának meghatározása, mert a családdal való

együttnevelésünk fokozása, élményeink gazdagítása napi közös tevékenységeinknek egymásutánosságát ez határozza meg, ennek alapján válik minden szereplő számára egyértelművé. A nevelési évben havonkénti bontásban dolgoztuk ki a témaköröket, melyek a nevelési években általában ismétlődnek, mellyel nem sablonossá, hanem kiszámíthatóvá, hagyománnyá tesszük programjainkat. Az események vázának kibővítése az adott lehetőségek és a kreativitás függvénye. Az évszakok életünk meghatározói, ezért ezekhez kapcsolódnak az óvodánkban az ünnepek és jeles napok. Minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, melyhez mi, pedagógusok a gyermekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan biztosítjuk a változatos tevékenységet. A szokások kialakításában csak a szülőkkel együtt nevelve érhetünk el optimális hatást.

Ehhez szükséges a kölcsönös tájékozódás, tájékoztatás, valamint együttműködés. A jól kidolgozott tervezés és gyakorlati megvalósítás a szülőknek is élményt jelent. A hagyományok, ünnepek előkészületei közben történő együttjátszás, együttműködés, tervezgetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát. Maga az ünnep sem erőltetett betanított forma, hanem vidám hangulatú, felszabadult együttlét kell, hogy legyen.

Szeptember: Őszi kirándulás

A szeptember végi kiránduláson az óvodába járó összes gyermek részt vesz. A gyermekek szüleikkel együtt jöhetnek erre a programra is.

Ez alkalommal az „új” szülők számára betekintési lehetőséget kínálunk szokásrendszerünkbe, megismerhetik nevelési módszereinket, illetve módot adunk arra, hogy a szülők közvetlen módon ismerjék meg egymást és az óvodába járó gyerekeket. A gyerekek számára a tágabb környezet felfedezését biztosítjuk. Programunk szervezésénél az élményszerűsége és az ismeretek, tapasztalatok szerzésére adunk módot.

Október: Ősz kincsei

A gyermekekkel megfigyelgetjük a felnőttek betakarító munkáját, őszi tevékenységét. Tapasztalatokat szereznek a természet változásáról. Terméseket gyűjtenek, amiket felhasználnak a napi tevékenységek során.

Megismertetjük a gyermekeket a gyümölcsök téli tartósításával. A család aktív segítségével készülünk az eseményekre.

Az összejövetelen népi játékokat játszunk, táncolunk, versengünk.

November: Egészségünk megőrzéséért

Óvodánk funkciójából adódóan fokozott figyelmet fordít a gyerekek egészséges életmódjának alakítására. A novemberi hónapban egy-egy problémásabb részterület mélyebb megismerését ismeretek, tapasztalatok gyűjtését, gyakorlását tűztük ki célul.

A gyermekeket játékos formában juttatjuk új ismeretek birtokába, melyeket az óvodai élet során gyakorlunk. A szülők számára szakembereket hívunk meg a korszerű ismeretek átadására, problémák megbeszélésére (szakorvos, gyermekorvos, pszichológus stb.). Feladatunk a gyermekek egészségének megőrzése, edzésük, stresszre és konfliktus kezelésre való felkészítésük, környezetük védelme és mindezekben a szülők segítése.

December: Advent, Mikulás várás, karácsonyi előkészületek, Mindenki karácsonya, Közös fenyőfa állítása Tedej lakosságával, fotózás.

Megismertetjük a gyermekeket az advent jelképeivel: koszorú, naptár. El is készítjük ezeket az ünnep hangulatának fokozására. Hagyományokat őrzünk pl.: Lucabúzákat ültetünk, almát fényszerűsítünk, ablakra festünk, mézeskalácsot sütünk, fenyődíszeket készítünk stb. Mikulás érkezésének napján a szülőkkel együtt, várjuk a Mikulást. Erre az alkalomra verseket, mondókákat, dalokat ismerünk meg, az ünnepre hangolódva gyertyát gyújtunk.

A karácsonyra készített tárgyakat, ajándékokat a gyermekek hazaviszik szüleiknek, testvéreiknek. Tedej lakosaival közösen díszítünk fel egy hatalmas fenyőt, énekelünk, a nyugdíjas nének süteményt hoznak, a polgármester szaloncukorral kínálkozik, a papák meleg teát osztanak. Meggyűlnak a fények, áldott karácsonyt kívánunk. A lakossággal együtt

lehetőség nyílik adventi koszorúk, kopogtatók, asztaldíszek készítésére. A mindenki karácsonya szintén együtt a lakossággal zajlik, a gyerekek énekelnek, verselnek, külső előadó is közreműködik, színvonalas a műsor a gyerekek vagy a csoport itt is kap ajándékot.

Január: Apák napja

Méltó módon szeretnénk megünnepelni az apukákat is, mert ők jelentős szerepet töltenek be a családok életében. Programunkban az együttműködésünk feltétele a családok tisztelete, összetartó ereje.

A gyermekekkel együtt készítünk ajándékokat, dalokat, verseket tanulunk, teremdíszeket készítünk, mellyel az alkalomhoz illően termünket ünneplőbe öltöztetjük. A záróeseményen a délelőtti az apukákkal közös tevékenységekkel töltjük versenyjátékokat játszunk, énekelünk, mesélünk, barkácsolunk, a gyerekek aktuális érdeklődési köréhez igazítjuk a programot.

Február: Farsang

Bálba hívogató mondókákat, dalokat, tréfás meséket, verseket tanulunk. A szülőkkal, gyermekekkel közösen készítjük el a terem dekorációját. Közösen állítunk össze valamilyen szórakoztató produkciót. Mesét dramatizálunk, mókás jeleneteket adunk elő. Az előadásokat gondosan előkészítjük, próbákat tartunk több alkalommal. Megbeszéljük a bál pontos forgatókönyvét, elosztjuk a feladatokat. Jelmezeket készítünk vagy egymásnak adnak kölcsön a szülők, amennyiben otthon ezt nem tudják megtenni. A farsang napján együtt mulatunk. Előadó művészt is szoktunk meghívni, hiszen Tedej apraja nagyját kell megfelelő színvonalon szórakoztatnunk.

Március: A tavasz ébredése

Tedejen számos lehetőség nyílik arra, hogy az embereket és az állatokat megfigyeltessük a gyerekekkel. A szüleik tavaszi munkájába bekapcsolódnak vagy csak nyomon követik. Tedej Zrt.-ben valamint a településrészen található kiskertekben látogatásokat, kirándulásokat teszünk, ok-okozati összefüggéseket láttatunk meg, s természetesen a szülőket is meghívjuk ezekre az alkalmakra. A jelen az aktualitás az időszerűség mellett fontosnak tartjuk, hogy múltunk értékeit is megismerjék a gyermekek, mely lelki és szellemi gazdagodásukhoz járul hozzá.

Április: Kirándulások időszaka

Az óvodai életünket jellemzi a környezeti tudatosság. Ezzel a környezetkárosítás megelőzésére nevelést valósítjuk meg.

Fontosnak tartjuk természeti környezetünk megismertetését a gyermekekkel. Tapasztalatokat gyűjtünk közvetlen környezetünkről. A tedeji városrészeiről, a szántóföldekről, az Előháti erdőről, a gazdaság különböző ágazatairól (gépesítés, szarvasmarha telep, fejőüzem, gyümölcsös és a hozzá tartozó feldolgozó üzemek stb.) Az évszaknak és a gyerekek érdeklődési területéhez rugalmasan igazítottan. A levegőről, vízről, a talajról stb. Ismereteinket könyvek, filmek segítségével bővítjük az IKT-s eszközök széles skáláját felhasználva.

Kísérletezünk, mintákat gyűjtünk, albumot készítünk, kertészkedünk, növényeket ápolunk. Tevékenységeinkbe bevonjuk a szülőket is, minden alkalommal invitáljuk őket a közös kirándulásra. A távolságok meglehetősen nagyok, bár Tedejen belül mozgunk, de ehhez autóbusz igénybevétele szükséges. A kirándulások fontos mozzanata a piknik.

Május: Anyák napja, Gyermeknap

A gyerekek óvodai ünnepsége keretében köszöntik édesanyjukat, nagymamájukat, keresztanyukájukat, a kedves szomszéd nénit, a családok életét segítő un. bábiszittereket az év során megismert versekkel, dalokkal, ajándékokat készítenek számukra. A Tedeji nyugdíjasokat is megszoktuk hívni. Ők szívesen elfogadják ezt és többen képviselik a nyugdíjas klubbot. Üres kézzel nem igen szoktak jönni, minden gyereket névről ismernek és a

gyerekek is viszont a néniket és a bácsikat.

Gyermeknap alkalmából felszabadult, örömteli délelőttöt kívánunk biztosítani a gyerekek számára. A programot a szülők, pedagógusok közösen szervezik meg és bonyolítják le. Minden lehetőséget, ami adott azt kihasználjuk: öntött gumi talajú teniszpálya, aszfaltpálya és az óvoda udvara. Ajándékkal, fagyalattal kedveskedünk a gyerekeknek.

Az anyák napjával együtt szoktuk tartani a ballagást is mivel minden évben csupán néhány gyerek ballag. Előadóművészt hívunk és ajándékkal is kedveskedünk a gyerekeknek.

Június: Óvodába csalogató

Ebben a hónapban a beíratott gyerekek számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy a délelőtti folyamán szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodánk mindennapi életével, az óvodába járó gyerekekkel, az óvoda dolgozóival. Bekapcsolódhatnak a gyerekek játéktevékenységébe.

Ez a hónap a nagy óvodai kirándulás ideje is. A gyerekek szüleikkel, testvéreikkel együtt részt vesznek egy nagyobb kiránduláson, amelyet általában messzebbre szoktunk szervezni, busszal megyünk, és egy egész napos időtöltés. Jó alkalom ez arra is, hogy a szülők és az óvoda dolgozói jobban megismerhessék egymást. Ilyenkor kötetlenebbek a beszélgetések, mindig jó hangulatban telnek ezek az utak, élményekben gazdagok. Fontosak az óvodás gyerekek és szüleiknek is. Mindenki részt szokott venni rajta.

A személyiségfejlesztés tevékenységrendszer

Az egyes műveltségi területek célját, feladatát, tartalmát, a fejlődés várható eredményét részletesen kidolgoztuk a 3-4, 4-5, 5-6, 6-7 éves korcsoportra lebontva, melyek a pedagógiai kódexben találhatók meg. Munkánkat ezek alapján végezzük.

3. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

4.1. Verselés, mesélés

Helye a nevelési folyamatban

A legszorosabban összefonódik az anyanyelvi neveléssel, az ének, zene, énekes játékkal, a gyermektáncsal a mozgásos játékokkal. Az óvodáskorú gyerek életkorának megfelelő irodalmi műfajokat választunk. Élményt nyújtunk a gyermekek számára, hogy örömet szerezzen számukra ez a tevékenység, várják a vele való találkozást.

A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanítunk. A népi eredetű mesének erkölcsi mondanivalójával, szorongásoldó hatásával, indulatok feldolgozásának lehetőségével, a belső képteremtés módjával hozzájárulnak a gyermekek személyiségének formálásához.

A mese oldja a szorongást, az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre alakít. Csak abból a gyermekből lesz jó beszélő és jó olvasó, aki képes intenzív belső fantáziakép megjelenítésére. Ha szívesen lapozgatják a gyermekkönyveket óvodáskorban a képek kedvéért, ugyanezt teszik majd az iskolában a szöveg kedvéért.

A tevékenység célja

A gyermekek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a csodákkal teli meseélmények segítségével, és a versek zeneiségével, rímjeik csengésével.

Feladatok

- A felhasznált irodalom igényes összeállítása
- A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása (mesélés, verselés, mondókázás, dramatizálás, bábozás)
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mondókákkal, mesékkel, dramatikus játékokkal.

A fejlődés várható szintje óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, mondókákat.

- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, dramatizálnak az óvoda kiscsoportosainak és a maguk szórakoztatására is.
- Megjegyznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgással megjeleníteni, kifejezni

Együttműködés a családdal

Cél:

A család együttműködésével fokozzuk a gyermekek mese iránti fogékonyságát, igényét.

Feladat:

Megismertetjük a szülőkkel az értékes irodalmi alkotásokat. Tudatosítjuk bennük az otthoni mesélés fontosságát, annak léleképítő erejét.

Együttműködés formái

- Közös rendezvényeinken a gyermekekkel együtt verselnek, mesélnek a szülők.
- Közvetlen beszélgetések alkalmával és a facebook segítségével tájékoztatjuk a szülőket a gyermekekkel már megismertetett versekről, mesékről.
- A szülők, nagyszülők aktív részesei lehetnek az irodalmi kezdeményezéseknek pl.: mesét mondhatnak a gyermekeknek.
- Könyvek terjesztésével ösztönözzük őket a gyermekirodalom megismerésére.
- Közös színházlátogatásokra megyünk a szülőkkel.
- Gyermeknapon a szülők dramatizálnak.

4.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Helye a nevelési folyamatban

E tevékenységek során a gyermekeket élményhez juttatjuk, érdeklődésüket formáljuk érzékennyé válnak a zene iránt, fejlesztjük esztétikai fogékonyságukat. Így finomítjuk zenei hallásukat, ritmusérzéküket, zenei emlékezetüket, játékos alkotókedvüket, harmonikus mozgásukat.

E nevelési területet szorosan kapcsoljuk a többi műveltségi ághoz, illetve az anyanyelvi neveléshez. A zenei élménnyel serkentjük a gyermekek esztétikai kíváncsiságát, segítjük a zenei anyanyelv megalapozását, a gyerekek biztonságérzetének növelését, gátlásaik feloldását, önfegyelmük erősödését, társas kapcsolataik kedvező alakulását.

A zenei nevelés célja

A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A gyermekek minél több olyan zenei élményhez juttatjuk, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Feladatok

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.

A fejlődés várható szintje az óvodáskor végén

- A gyermekek élvezettel játsszanak énekes játékokat
- Gátlás nélkül, egyedül is tudnak énekelni.
- Tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.
- Megkülönböztetik a zenei fogalom párokat.
- Tudnak ritmust, mozgást és dallamot rögtönözni.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát

Együttműködés a családdal

Cél

A család bevonásával erősíteni a gyermekek zenei igényességét, éneklőkedvét.

Feladat

Megismertetjük a szülőkkel a zenei értékeket.

Az együttműködés formái

- Közös ünnepeinken együtt énekelnek a gyermekek a résztvevő emberekkel.
- Szülők hangszeres játéka a különböző eseményeken, amelyeket a gyerekeknek szervezünk.

4.3. Mozgás

Helye a nevelési folyamatban

A mozgással a gyermekek személyiségének fejlesztését szolgáljuk. Segítjük őket abban, hogy természetes mozgásokat gyakorolják a természetes mozgásokat: járást, futást, támaszt, függést, egyensúlyozást, ugrást, dobást. Megismerkednek a gimnasztika és talajtorna elemekkel, labdagyakorlatok és változatos mozgásos játékok során a mozgás sokszínűségével. Fejlődik testi képességük, ügyességük, gyorsaságuk és állóképességük.

A rendszeres mozgással kedvezően befolyásoljuk az egész szervezet növekedését, hozzájárulunk a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont- és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. A mozgás fejlesztésével és gondozásával, az egészséges életmódra nevelés hatását felerősítjük és kiegészítjük. Fejlesztjük a gyermekek térben és időben való tájékozódó képességét, helyzetfelismerését, döntésképességét. Így előkészítjük a mozgásfejlesztés, a vizuális, a matematikai, a zenei és a környező világ tevékeny megismeréséhez szükséges képességeket, fejlesztjük a gyermekek egész személyiségét.

A tevékenység célja

A gyermekek természetes mozgásának harmonikus testi képességeinek fejlesztése játékos formában. A gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése a gyermekek szabad mozgáskedvének biztosításával.

Feladatok

- A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása.
- A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében.

Együttműködés a családdal

Cél

A mozgás megszerettetése a családi példamutatás segítségével.

Feladat

Kérjük a szülőket, hogy aktívabban vegyenek részt a mozgásos tevékenységeinkben.

Az együttműködés formái

- Közös kirándulásainkon túrázunk, hegyet mászunk a családdal
- Rendezvényeink versenyjátékaiba a szülők, testvérek is részt vesznek
- Ünnepeink alkalmával együtt táncolnak a szülők gyermekeikkel
- A lehetőségek maximális kihasználása. / öntött gumi és aszfaltpálya, tornatermek, trambulin, ugráló vár, kalandpark és mindenféle kézi szerek /

4.4. A külsővilág tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

Helye a nevelési folyamatban

A környezettel való ismerkedés és a környezetünk védelme az óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamat. Általa olyan lehetőségeket biztosítunk, ahol a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő és a tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szereznek, amelyet az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz nélkülözhetetlenek. Fejlesztjük megfigyelőképességüket, képzeletüket, gondolkodásukat, emlékezetüket. Alakítjuk a gyermekek szociális magatartását, fejlesztjük beszédmegértő és nyelvi kifejezőképességüket. Fontos feladatunk a szülőföldhöz, a hagyományokhoz fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása, a helyi népszokások felelevenítésével.

A környezet tevékeny megismerését felhasználjuk a társas kapcsolatok alakítására. A gyermekek ismereteiket játékaikban felhasználják, alkalmazzák. Általa matematikai tartalmú tapasztalatokat is gyűjthetnek.

A valóság felfedezése során megismerik a szülőföld, a hazai tájak értékeit, az ott élő emberek hagyományait, néphagyományait, szokásait, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit és természeti kincseit, megtanulják azok szeretetét, védelmét is.

A tevékenység célja

A közvetlen és a tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása.

Feladatok

- A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Bevonjuk a családokat a környezet rendjének megóvásába.
- Folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek fejlettségi szintjéről

Együttműködés a családdal

Cél

Szülői együttműködéssel segítsük a gyermekek érdeklődésének fokozását a környezet megismerése iránt.

Feladat

Bevonjuk a családokat a környezet felfedezésébe és rendjének megóvásába. Emellett folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek fejlettségi szintjéről.

Az együttműködés formái

- közös kirándulások során ismerkedünk a természet szépségeivel
- a szülők munkahelyére ellátogatunk a gyermekekkel
- közös munkálkodás alkalmával ismereteket szereznek a gyermekek
- együttes utazások során ismerkednek a közlekedés szabályaival

Matematikai tartalmú tapasztalatok.

A gyermekek személyiségének sokoldalú fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges a matematikai érdeklődés és ismeretszerzés.

Nevelőmunkánk igazán eredményessé csak akkor válhat, ha a tervszerű fejlesztés egybeolvad a gyermek minden tevékenységével. Az óvodai nevelő-oktató munka egészét kell látnunk, amikor a matematikai ismeretszerzés lehetőségeit keressük.

Feladatunk a matematikai érdeklődés, matematikai gondolkodás fejlesztésében:

- Törekszünk arra, hogy minden gyermek életkorának, képességének megfelelő szinten fedezhesse fel, vehesse birtokba a környező világot, mint matematikai jelenséget.
- Figyelemmel kísérjük a gyermekek érdeklődését, matematikai megnyilvánulásait.
- Reakcióinkkal újabb jelenségek, összefüggések meglátására, matematikai tevékenységre biztatjuk őket.
- A gyermeket arra bátorítjuk, hogy ismereteiket tudatosabban alkalmazzák a játékban, a munkában és más tevékenységben.
- A sokoldalú tapasztalatszerzéshez kapcsolódjon absztrakció, általánosítás, amely a matematikai tartalmú képzetük kialakulásához vezet.
- Ismereteiket a megismerés közben szerzett tapasztalatok megfogalmazásával tükrözzék.

Együttműködés a családdal

Cél

A család megerősítésével fokozzuk a gyerekek kutató kíváncsiságát, érdeklődését, problémamegoldó gondolkodását.

Feladat

- Megismertetjük a szülőkkel, hogy a természetes élethelyzetek hogyan segíthetik a gyermekek matematikai gondolkodásának fejlődését.
- Folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a gyerekek életkorának, képességeinek megfelelő matematikai ismeretszerzési lehetőségekről, fejlesztés lehetséges módjairól.

Együttműködés formái

- Szülők jelenléte a csoportban
- Közvetlen beszélgetések
- Rendkívüli szülői értekezlet fejlesztőpedagógusok meghívásával
- Foglalkoztató füzetek terjesztése, IKT-s eszközök használata

4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Helye a nevelési folyamatban

Óvodánkban lehetőséget biztosítunk sokszínű nevelési területnek, mely magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, képalakítást, a konstruálást, a kézimunkát, a műalkotásokkal való ismerkedést és a környezetalakítást. A megfigyeltetés és ábrázolás által formáljuk a gyermekek képzeit, gazdagítjuk élmény- és fantáziavilágukat.

E tevékenységgel segítjük a gyermekek esztétikai téri, formai és színeképzeiteinek kialakulását. Megismertetjük a gyerekeket a különböző anyagokkal, fejlesztjük eszközfogásukat. E tevékenységet szorosan összekapcsoljuk a játékkal, a környezeti neveléssel, matematikai tartalmú neveléssel és egyéb nevelési területekkel.

Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermekeink személyiség fejlesztésének.

A tevékenység célja

- A gyermekek élmény és fantázia világának képi szabad önkifejezése.
- A gyermekek tér - forma - szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladatok

- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése
- A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

Együttműködés a családdal

Cél

A családdal összefogva, közösen fejleszteni a gyermekek és szüleik esztétikai ízlését, alkotó képességét.

Feladat

Arra biztatjuk a szülőket, hogy tevékenységükkel segítsék a gyermekek rajzoló, mintázó, képalakító kedvét

Az együttműködés formái

- A gyermekek és a szülők együtt készítik az ünnepek eszközeit, kellékeit és a dekorációt, illetve a program végeztével együttesen bontják azt le és helyezik biztonságba a következő alkalomig.
- szülők jelenléte a csoportban
- közvetlen beszélgetések
- Az IKT-s eszközök alkalmazása

A családdal együtt nevelésünk alkalmai és rendezvényeink táblázata

Események, rendezvények	Cél	Módszer	Felelős
Betekintés bármikor az udvaron, egyeztetett időp. a csop-ban az óvodánk felől érdeklődő szülők számára Beiratkozás	<ul style="list-style-type: none">• A szülő megismeri az óvodát, az itt folyó pedagógiai program lényegét• A gyermek körülnéz az óvodában, első pozitív élmény megszerzésének lehetősége• Kölcsönös ismerkedés, első lehetőség a bizalmi kapcsolat kialakításához	<ul style="list-style-type: none">• beszélgetés, tájékoztatás, megfigyelés• közös játék, beszélgetés	Óvodapedagógus
Szülői értekezletek	<ul style="list-style-type: none">• Szülői értekezlet új szülőknek az óvoda életével kapcsolatos információk közlése, megbeszélése tájékoztatás• A csoport életének, fejlődésének, éves programjának megbeszélése, aktualitások• Tájékoztatás a fejlesztésről, iskolaérettségről• Beiskolázási teendők –	<ul style="list-style-type: none">• beszélgetés, tájékoztatás, egységes szemlélet kialakítása• tájékoztatás	Óvodapedagógus

Beszoktatás	<ul style="list-style-type: none"> • A legfontosabb nevelési attitűd megismerése • A bizalmon alapuló kapcsolat megalapozása. • A család és a gyermek biztonságérzetének kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2 hétig tartó anyás beszoktatás • közös játék gyermekkel, szülővel 	Óvodapedagógus Dajka néni
Fogadó nap az óvodában	<ul style="list-style-type: none"> • A szülő előzetes egyeztetés alapján betekinthez a csoport életébe, megfigyelheti gyermekét, fejlettségét, iskolaérettségét. • A szülő-óvodapedagógusi partneri kapcsolat mélyítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • megfigyelés, • egyéni problémák megbeszélése 	Óvodapedagógus
Kirándulások távolabbi helyekre	<ul style="list-style-type: none"> • Az óvoda- család kapcsolatának erősítése, mélyítése • Érzelmi töltés egymáshoz való odafordulás, figyelmesség, kedvesség, közvetítése gyermekek, szülők felé egyaránt 	<ul style="list-style-type: none"> • közös tevékenység, • beszélgetés 	Óvodapedagógus Dajka néni
Közös intézményi programok: Ősz kincsei Mikulásvárás Mindenki karácsonya Közös faállítás Apák napja Farsang Anyák napja Gyermeknap Évzáró Ballagás	<ul style="list-style-type: none"> • Közös együttléttel közösségformálás • Közös ünneplés, hagyományápolás • Családi kapcsolatok mélyítése • Kölcsönös tiszteletadás erősítése • Az összetartozás érzésének megéreztetése 	<ul style="list-style-type: none"> • gyermekcsoport bemutatója • kötetlen beszélgetés 	Igazgató Óvodapedagógus Dajka néni
Családi Kirándulás Tedejen belül	<ul style="list-style-type: none"> • Egészséges életmódra ösztönzés • Szabadidő hasznos eltöltésének propagálása • Közös élménnyel óvodai kötődés erősítése 	Közös játék, beszélgetés	Óvodapedagógus Dajka néni
Sportnap	<ul style="list-style-type: none"> • A családok egészséges életmódra nevelése • Közös tevékenységre való ösztönzés • Közös élmények átélése 	Egyéni és csoportos játékok	Óvodapedagógus Dajka néni
SZMK megbeszélései	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás (teljes körű) • Szülői feladatok koordinálása • Szülői kezdeményezések figyelembevétele, beépítése az intézmény életébe • Egészséges, hatékony együttműködés kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Értekezlet • Megbeszélés 	Igazgató Óvodapedagógus Dajka néni

Óvodánkban a névnapok, és a születésnapok megünneplésére is lehetőséget biztosítunk. Az

ehhez kapcsolódó szokásokat csoportszinten a szülők, és a csoportvezető óvodapedagógusok által egyeztetett módon történnek.

4.Célok és feladatokat az elkövetkezendő évekre.

Rövidtávú terveink:

Az eddig elért eredmények, sikerek, hagyományok ápolása és szinten tartása mellett a megújulás lehetőségének keresése.

Középtávú terveink:

Középtávú terveink: A hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a DIOO (digitális okosjáték óvodásoknak) használatának biztosítása minden gyerek számára. Ehhez szponzor felkutatása. A pedagógusok munkájának színvonalasabbá tételéhez; laptop, projektor, színes fénymásoló beszerzése.

Távlati célunk:

Az óvoda gyermeklétszámának növelése. Erre már tettünk lépéseket pl. reklámfilmeket készítettünk, ami a környező települések televízióiban jelent meg. Rendezvényeinket, amikor csak lehetséges nyílttá tesszük.

A GYERMEKKERT TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA

„Komplex esztétikai nevelés”

- 1. Bemutatkozás, óvodánk arculata**
- 2. A Gyermekkert Óvoda helyzetképe**
 - 2.1. Tárgyi feltételeink**
 - 2.2. Az óvoda személyi feltételei**
 - 2.3. A gyermeklétszám alakulása**
- 3. Egészséges életmódra nevelés**
- 4. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai**
Játék
- 5. Tevékenységekben megvalósuló tanulás**
 - 5.1. Tanulás**
 - 5.2. Verselés, mesélés**
 - 5.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc**
 - 5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka**
 - 5.5. Mozgás**
 - 5.6. A külső világ tevékeny megismerése**
- 6. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei**

1. Bemutakozás, Óvodánk arculata

Hajdúnánási Óvoda tagintézménye vagyunk. Tagintézményünk neve Gyermekkert Tagintézmény, előtte 7. számú Óvoda néven voltunk ismertek. Az épületet 1976-ban adták át, s nyitotta meg kapuit a gyerekek előtt. Óvodánk a város legnagyobb óvodája, tágas tereket biztosítva az óvodába járó gyerekeknek. Csoportszobáink világosak, jól felszereltek, méretük ideális. Arculatunk tükrözi az ott dolgozó kolléganők stílusát és a csoportokra jellemző hagyományörző programokat. Minden csoportszobához külön mosdó és öltöző tartozik. Játszóterünk tágas, két részből áll, az egyik udvaron kettő, a nagy udvarrészen négy csoport udvari játékára alkalmas: zöld terület, árnyékot adó fák, burkolt területek, fedett teraszok biztosítják az udvaron is a gyerekeink szabad mozgás lehetőségét, jó közérzetét.

Intézményünk modern, korszerű. 2014-ben energetikai felújítást valósítottak meg pályázat útján. Óvodánk jól felszerelt IKT eszközökkel. Tárgyi feltételeink javítását szolgálja a szülőkkel közösen létrehozott Gyermekkert Alapítvány (1994-ben hoztuk létre). Célja, tárgyi feltételek biztosítása, gyermekprogramok támogatása.

Napjaink felgyorsult életritmusában szüksége van a gyermekeknek egy biztos pontra, állandóságra, érzelemgazdag élményekre, tapasztalatokra. Óvodai nevelésünkkel igyekszünk mindezt biztosítani. Az óvodánkba beíratott gyerekeknek nemcsak lehetősége, hanem joga is van a védelemre: gondozásra, képességeinek egyéni fejlődési üteméhez mért fejlesztésre.

„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.

Néhány magasabbra tud repülni, mint mások,

De mindegyik a legjobb tudása szerint repül.

Miért is hasonlítanád őket össze?

Mindegyik más, mindegyik különleges, mindegyik gyönyörű!”

Az idézet hűen tükrözi pedagógiai alapelvünket. Arra törekszünk, hogy a ránk bízott gyerekek szeretetben, biztonságban, megkülönböztetés nélkül, gyermekközpontú szemlélettel növekedjenek.

Nevelőmunkánk eredménye abban rejlik, hogy a ránk bízott gyerekek személyiségét elfogadni, megismerni igyekszünk, illetve az érzelmi biztonság megteremtésére törekszünk. Azt valljuk, ha a gyerek jól érzi magát, fejlődni fog. Kisgyermekkorban dől el, milyen személyiséggé válunk, az óvodai életnek ebben meghatározó szerepe van. Éppen ezért minőségileg garantált óvodai ellátást igyekszünk nyújtani.

Nevelési céljainkat a szülőkkel együttműködve szeretnénk megvalósítani, közös élményekre épülő óvodai élet megteremtésével. Közösségi oldalainkon az aktuális témákról, programokról naprakész információt nyújtunk szülőközösségünknek.

Az óvoda kollektívája felkészült, sok területen képzett, kellően motivált hivatástudattal rendelkező óvodapedagógusokból áll. Gyermekkert Tagintézményünk évek óta a DEGYGYK óvodapedagógus hallgatóinak szakmai felkészítését, fogadását is biztosítja. Nagy hangsúlyt fektetünk az integrációra, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra. Szakképzett dajka nénik, utóbbi időben pedagógiai asszisztensek segítik sikeres, eredményes fejlesztő-nevelő munkánkat.

Óvodai munkánkat meghatározza a Helyi Pedagógiai Program és az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja. Fő hangsúlyt kap a komplex esztétikai nevelés, valamint a környezettudatos szemlélet megalapozása, mely áthatja óvodai életünk mindennapjait. Szeretnénk elérni, hogy a gyerekek képesek legyenek a körülöttük lévő valóság esztétikai felismerésére, befogadására, létrehozására. Igyekszünk megalapozni esztétika iránti vonzódásukat. Mindezt tudatos, jól szervezett tevékenységgel, nevelői segítséggel, mindennapi élet feltételeivel és eszközeivel kívánjuk elérni. Fejlesztő tevékenységeinkben törekszünk a játékos ismeretszerzésre építeni, a játék „varázsszőnyegén” észrevétlenül repíteni gyermekeinket a tevékenységek birodalmába.

Az iskolákkal együttműködünk, közös célunk, hogy óvodáskor végére felkészülve zökkenőmentesen tudják a gyerekek átlépni az iskola kapuit.

2. A Gyermekkert Óvoda helyzetképe

2.1. Az óvoda személyi feltételei

Felsőfokú végzettségű főállású óvodapedagógusk	12 fő
Pedagógiai asszisztens	2 fő
Nevelőmunkát segítő szakképzett dajkák	6 fő

Eredményes pedagógiai munkánk nem képzelhető el az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítő munkatársak jó együttműködése nélkül.

A SNI gyermekek megemelkedett létszáma indokoltá teszi gyógypedagógiai asszisztens foglalkoztatását.

2.2. A gyermeklétszám alakulása

Gyermekkert Tagintézményünk 150 fő gyermek befogadására alkalmas. Az óvodai csoportok összetétele a beíratott gyerekek korától, és a létszámtól függ. Jelenleg részben osztott, vegyes csoportokkal működünk. A jövőben, a csoportok kialakításánál, a gyerekek összetételénél igyekszünk arra figyelni, hogy az életkorok közelítsenek egymáshoz.

Óvodai nevelésünk célja, feladata

Célja

- Valósuljon meg az óvodáskorú gyermekek nyugodt, élménygazdag, harmonikus fejlődése, az életkori és egyéni sajátosságok, és spontán érdeklődésük figyelembevételével.
- Sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődésének elérése.
- A gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartása

Feladataink

- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, mozgásfejlesztés, a testi-lelki, szellemi állapotukból adódó életkori szükségletek kielégítése.
- Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása, esztétikai ízlést alapozó élmények nyújtása, szociális és esztétikai érzelmek alakítása, intellektuális érzelmek erősítése.
- Az értelmi fejlesztés, nevelés, a gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére épülő sokoldalú élményszerzés, tapasztalatnyújtás, a szülők igényeinek figyelemmel kísérése, sajátos feladatok.

Fő hangsúlyt kap óvodánkban

- a játék
- a testi, lelki gondozás
- az érzelmi biztonság
- a szociális önellátó, önértékesítő szokásrendszer megalapozása
- a közösségi nevelés
- a komplex esztétika
- környezettudatosság

a mindennapi élet	a természet	a művészetek esztétikája
<ul style="list-style-type: none"> - viselkedés - illem - beszéd - öltözködés - tisztálkodás - étkezés 	szokásainak megismerése gyakorlása	<ul style="list-style-type: none"> - vizuális nevelés - zenei nevelés - beszéd kultúra - anyanyelv, nyelv - mozgáskultúra

A gyermekek otthoni környezetükből nagyon eltérő tapasztalattal, ízlést alapozó élménnyel kerülnek az óvodába.

A gyermekek **komplex esztétikai nevelése** a spontán környezeti hatások mellett tantestületünk tudatos nevelői tevékenysége.

Célunk:

Tapasztalat és élménynyújtás, melynek segítségével a környező objektív világ a kisgyermek számára érzéki síkon megfoghatóvá válik és képessé teszi a gyermeket a valóság esztétikai felismerésére, befogadására, megvalósítására és létrehozására.

Feladatunk:

- Tág teret és lehetőséget biztosítani a gyermeki kíváncsiságnak és fantáziának.
- Mindennapi tevékenységünk során törekedni az élmény és tanulás, tapasztalatszerzés és gyönyörködtetés, befogadó és cselekvő tevékenység szoros egymásba fonódásával az **esztétikum iránti vonzódás kialakítására:**
 - szép iránti fogékonyság kialakítása a gyermeki viselkedésben, kommunikációban.
 - a művészi élmény befogadására való igény és képesség fejlesztése (mese, vers, ének- zene, énekes játék, rajzolás, mintázás stb.) a környezet megismerésén keresztül.
- Kialakítani azokat a szokás és viselkedési formákat, melyek szükségesek a környezettudatos életvitel megalapozásához.
- Esélyegyenlőség biztosítása

3. Egészséges életmódra nevelés

Célunk:

- Alakuljanak ki a gyermekben az egészséges életvitelhez szükséges készségek.
- Fejlődjenek testi képességeik.

Feladataink:

- a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása
- a gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése
- a gyermekek edzettségének biztosítása, egészségének védelme

A fejlesztés tartalma:

- a. A helyes életritmus, a napi életritmus alakítása (megszokott időben végzett tevékenységek, pihenés, étkezés, egyéb tevékenység).
- b. Táplálkozás – az étkezési szokások alakításánál minél kevesebb legyen a várakozási idő, a folyamatosságra kell törekedni.
Kellő toleranciával fogadjuk és a szülők segítségével oldjuk meg a különböző táplálkozási problémákat.
Az étkezés feltételeinek biztosításához az esztétikusságra törekszünk (textilabrosz, edények, üveg poharak stb.)
- c. A testápolás terén hangsúlyt kap a családi és az óvodai gondozási szokások összehangolása, a rendszeres és szükség szerinti tisztálkodási igény kialakítása.
- d. Az öltözködés is fejleszti a gyermek ízlését, igényességét, törekszünk a kényelmes, biztonságos öltözködés hangsúlyozására a szülők körében.
- e. A pihenés, alvás a napirendünkben fontos szerepet kap. Pihenő alatt biztosítjuk a csendes, nyugodt légkört, figyelembe vesszük az eltérő alvási igényeket.
- f. Egészségvédelem, edzés
Mindennapi lehetőség biztosítására van szükség, elsősorban szabadban való tartózkodás, sok mozgás.
A víz edző hatását is megismertetjük a gyermekekkel, alkalmanként az óvoda udvarán pancsolhatnak gyermekeink.
Az úszásoktatás előkészítésére tudatosan törekszünk.

A betegségek megelőzése céljából a speciális fejlesztést igénylő területeken, a szülőket tapintattal tájékoztatjuk a problémákról.

4. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Játék

A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap, visszatérő módon, hosszantartóan, és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. Programunk játékértelmezése szerint, a játék a gyermekek olyan sajátos tevékenysége, amely szabadon választható, minden külső kényszer nélküli, magáért az élményt adó tevékenységért van. Utat enged a szabad önkifejezésnek, örömezés kíséri, a gyermek kreativitását fejleszti, erősíti.

A gyakorló, - a szimbolikus (szerep), - a szabály, - a konstrukciós játékok fejlesztik a közösségi aktivitást, az önismeretet, a döntésképességet, az alkotóképességet, a térbeli biztonságot, időérzéklet, a mozgás - és a beszéd tisztaságát.

Feladatunk a játékszükségletek biztosítása:

- interaktivitás (önmagával, tárgyakkal, személyekkel) a játékukban,
- „hipotézis”, koncepcióik kipróbálására, ellenőrzésére,
- az „átváltozás”.
- az általuk megalkotott, másokkal kialakított keretek létrehozása.
- saját maguk által kialakított játszótér.

Az óvodapedagógus legfontosabb feladata a játék feltételeinek megteremtése:

- ♣ A szabad játék túlsúlyának biztosítása.
- ♣ Mint valódi társ vesz részt a játékban, ezáltal utánozható, kezdeményező, segítő mintát ad, ha szükséges.

- ♣ Jelenlétével lehetővé teszi a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.
- ♣ Épít a gyermek utánzási vágyára, játékos természetére, érdeklődésére, kreativitására, új iránti fogékonyságára, és fokozott mozgásigényére.
- ♣ Tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását, szem előtt tartva az indirekt irányítás, illetve saját reakcióinak felelősségét.

5. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

5. 1. Tanulás

Tevékenységek által mozgósítjuk a gyermekek érzelmeit, problémahelyzetet teremtünk, biztosítjuk a felfedezés örömet. Lényeges az élmény, tapasztalás, cselekvés, mozgás, önkifejezés és a kommunikáció összhangjának a megteremtése. Az élményre épített tapasztalatszerzés során felszínre kerülnek a gyermekek ismeretei, ezáltal fejlődik a döntési és az összefüggések felfedezésének képessége.

Célunk

Sokoldalú személyiség fejlesztésük során valósuljon meg, az óvodáskorú gyermekek kompetenciáinak fejlesztése.

A gyermekek rendelkezzenek azokkal a személyiségjegyekkel, melyek a sikeres iskolai beilleszkedéshez, éréshoz szükségesek.

Alapelvünk

Minden gyermek önmagához mérten fejlődik.

Differenciált feladatadással, differenciált értékeléssel tesszük lehetővé, hogy a gyerekek egyéni fejlettségüknek megfelelően **saját teljesítőképességük optimális szintjéig eljuthassanak.**

Feladataink

- A gyermekek érdeklődésének, aktivitásának, problémafelismerő és megoldó képességének fejlesztése érdekében a tanulás feltételeinek megteremtése, szervező, előkészítő munkával.
- Tolerancia, az egyéni sajátosságok elfogadása, időhagyás az egyéni felfedezésre tapasztalás, élményszerzés lehetőségének biztosítása.
- A gyerekekkel való együttműködés, együttgondolkodás.
- Odafigyelés, biztató óvodapedagógusi magatartás.
- Személyre szabott pozitív egyéni, fejlesztőértékelés

A tanulási folyamat az egész napot átszövő tevékenység, minél kisebb a gyermek, annál fontosabb, hogy a tevékenységek ne különüljenek el. A tevékenységformákra tudatosan készülünk, s az egész nap folyamán adódó helyzetekben, a szabad játék keretei között természetes és szimulált környezetben valósítjuk meg az óvodai tanulást. Segítő, aktivizáló, motiváló, rátaláló lehetőséget adunk a gyerekeknek.

Felfedezéseiket érdekességekkel, újszerű feladatok adásával egészítjük ki.

5.2. Verselés, mesélés

Esztétikai nevelésünk komplex hatásrendszerének nagyon fontos területe a mese, vers.

Az óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Célunk

Legyen biztosított a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi és esztétikai fejlődésének megalapozása, a nyelvi kommunikáció és beszédképesség fejlődése.

Feladatunk

- A nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesék, versek kiválogatása (népi mondókák, népmesék, klasszikus és kortárs költők, írók művei).
- A nyelvi képességek fejlesztése, a nyelvi kultúra alapozása
- Az anyanyelv megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- Az irodalmi élménynyújtás.

Az óvodapedagógus feladata:

- Meséljen: a mese alkalmat teremt a mimikai gesztus kifejezésére a hangutánzó szavak, artikuláció, hangulatfestő szavak alkalmazására. Az óvodás gyermek számára a népmesék szereplői mintát adnak a viselkedésmódokra, arra, hogyan lehet elhárítani a veszélyt, legyőzni a problémákat. A mesék segítik a gyermekeket szorongásaik oldásában.
- Mondjon sok verset, mondókát. A mondóka, vers bemutatása kapcsolódhat spontán módon bármilyen tevékenységhez, séták, kirándulások alkalmaihoz.
- Bábozzon minél többet. A bábjáték az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszköze, a gyerekek a bábjátékban alkalmazzák a hallott mesék, versek nyelvi kifejezőeszközeit.
- A gyermeki dramatizálás elősegítése, mely fejleszti a gyermek aktivitását, önismeretét, idő és térérzékenységét, kifejezőképességét. A közös játék oldja a gátlásokat és ezért az önmegvalósítás egyik legjobb eszköze.
- Olyan légkört, ahol a gyermekek saját verseket és meséket találhatnak ki, legyen lehetőségük ezek eljátszására, mimetikus játékokra, mozgással, és az ábrázolásban történő kifejezéssel.

Az óvodapedagógus a mese bemutatásánál törekedjen:

- A megfelelő hely, idő, alkalom, hangulat megválasztására,
- Előadásmódjában a hangerő, hangsúly, hanglejtés, mimika, gesztus kifejezésére,
- Irodalmi anyaggyűjtésben: az igényes és változatos mese-vers kiválasztására (klasszikus magyar költők művei, versei, népi mondókák, népmesék, mai magyar írók műmeséi, meseregényei, elbeszélései, mai magyar költők művei). Az irodalmi anyaggyűjtésben célszerű megjelölni az alkalomszerűen, ill. a tervezett bemutatásra szánt irodalmi műveket.

Gazdagítjuk élményüket a könyvtár, a múzeum, a művelődési központ, a mozi által nyújtott programokkal (bábelőadás, filmvetítés) és óvodán belül szervezett irodalmi, zenei összeállítással - alkalmanként előadók, együttesek meghívását kezdeményezzük.

5.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Az esztétikai nevelés fontos fejlesztési területe a zenei nevelés.

A népi gyermekjátékok a gyermekek fejlettségéhez igazodó művészi értékű dalok, zenei művek ébresztgetik a gyermekek zenei érdeklődését, alapot adnak a zenei műveltség továbbfejlesztéséhez. A mozgás, a ritmus, a dallam és a szöveg globális élményt nyújt a gyermekek számára, így a zenei képességek, a hallás, az éneklési készség, a ritmusérzék egyidejűleg, együtt fejlődnek énekléskor, a mozgással egybekötött gyermekjátékok közben.

Célja

A gyermekek olyan zenei élményekhez való juttatása, amely megalapozza zenei anyanyelvüket.

Az értékes zene tegye érzékennyé a gyermeket a szép befogadására, formálja zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát, emberi magatartását.

Feladata

- a gyermekek zene iránti érdeklődésének, zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának fejlesztése a közös éneklés és játék során.
- Az adott csoport korosztályának megfelelő dalanyag, zenehallgatási anyag, kortárs művészeti alkotások felhasználása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése énekes népi játékokkal, mondókákkal, és zenei képességfejlesztő játékokkal.
- Zenei hallás, ritmusérzék, zenei emlékezet, mozgáskultúra fejlesztése.

Zenei képességek fejlesztése:

- magas-mély hang különbségének érzékelése
- halk-hangos különbségének érzékelése
- hangszínfelismerés, dallam-ritmus visszaéneklés
- egyenletes lüktetés, ritmusérzék fejlesztés
- ütem és ritmus közötti különbség felismerése
- tempóérzékelés lassú-gyors
- dallambújtatás
- zörejhangok, hangszerek hangjának felismerése
- a gyermek hangszeres játéka
- mozgáskultúra fejlesztése tánc, táncos jellegű mozdulatok
- mozgás-improvizáció zenére
- érdeklődés felkeltése a zenei hangok, ritmus és mozgáskifejezés iránt zenei és ritmushangszerek használatával
- jó légzéstechnika, levegő takarékos beosztása a beszédhanggal való gazdálkodás érdekében
- Táncsal, mozgással, pantomimmal kísérve kifejezhetik a dalok, mondókák hangulatát, cselekményét, tartalmát, a szereplők karakterét.

Az óvodai zenehallgatás feladata:

- A zene figyelmes hallgatására nevelés.
- Az esztétikai érzelmek mélyítése.
- Ismerkedés a magyar népdalokkal, a különböző nemzetek dalaival, zenei hangulatokkal, a hangszerek sajátos hangszínével és játékával

5.4.Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A művészeti tevékenységek egyike. Szerves része az óvodai nevelésünk rendszerének, kölcsönhatásban áll minden más nevelési területtel. Törekszünk a gyermeki alkotások, helyi kiállítások, közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetség ígéreték támogatására.

A szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermekeink személyiség fejlesztésének.

Célja:

- Valósuljon meg a gyermek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése.
- Folyamatosan alakuljon esztétikai érzékenysége, szép iránti nyitottsága, igényessége.
- Váljon képessé esztétikai élmények befogadására

Feladata:

- A gyermeki alkotó - alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.
- A tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának: rajzolás mintázás kézimunka minőségi fejlesztése.
- A technikai eljárások elsajátíttatása.
- Műalkotással, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés.

Az alkotó tevékenység feltételeinek megteremtése:

- esztétikus környezet
- az óvodapedagógus személyisége
- célszerű és változatos eszközök, anyagok
- technikai kivitelezés
- megfelelően megválasztott módszer
- megfelelő hely
- oldott légkör
- elegendő idő

Az óvodapedagógus szerepe a tevékenységben:

- Megismertetni a gyerekeket a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- megismertetni a gyermeket az eszközök használatával, különböző anyagokkal
- a térbeli tájékozódás, a képi-plasztikai kifejezőképesség fejlesztése.
- rendezés képességének fejlesztése.
- a gyermek tér-forma és színképzetének fejlesztése.
- egyszerűbb művészeti alkotásokkal való megismertetés.
- a gyermekmunkák tiszteletére nevelés
- a tevékenységekkel a teljes személyiség integrált fejlesztése.
- újrahasznosítható anyagok folyamatos gyűjtése, felhasználása.

Az óvodánk épített és tárgyi környezete, a dekorációk, a szemléltető eszközök, az óvodapedagógusok által kezdeményezett tevékenységi formák, együttesen képezik a komplex esztétikai nevelésünk hatásrendszerét.

5.5.Mozgás

A mozgás alapvető életjelenség, alapvető szükséglete a gyermeknek. A mozgás, mozgásos játékok komplex beépítése a mindennapokba és a benne rejlő fejlesztési lehetőségek kihasználása egészségpedagógiai feladatunk. A mozgásfejlesztésnek óvodás korban fontos szerepe van az egészség megőrzésében, megóvásában, az ehhez szükséges képességek elsajátításával az egészséges életmódra nevelést kívánjuk megalapozni.

Célunk:

Biztosítani a gyermekek természetes, harmonikus mozgásának fejlesztését játékos formában.

Feladatunk:

- A mozgásigény felkeltése, kielégítése, természetes mozgáskedv fenntartása (minél többet a szabad levegőn).
- A testi értelmi képességek, a mozgáskészség és a mozgásműveltség mozgáskultúra fejlesztése.
- Rendszeres egészségfejlesztő testmozgással egyéni képességekhez igazodva mozgásszükségletük kielégítése, beépítése az óvodai élet mindennapjaiba.

Az óvodai mozgásfejlesztés:

A mozgásfejlesztés két területen valósul meg:

- Szabad játékban, a gyermekek spontán, természetes mozgása közben.
- Szervezett mozgásos játékban és egészségfejlesztő testmozgásban

Az egészségfejlesztő testmozgásnak, játékos mozgásoknak az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk: mozgás, mindennapos mozgás, sportnapok, kirándulások alkalmával.

5.6.A külső világ tevékeny megismerése

A gyermekek ebben a fogékony életkorban kapjanak lehetőséget és ösztönzést a környezettel való helyes, értékes kapcsolatteremtésre, mikor fogékonyságuk, eredetiségük, ízlésviláguk még tiszta.

- A valóság felfedezése során megismerik a szülőföld, a hazai tájak értékeit, az ott élő emberek hagyományait, néphagyományait, szokásait, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit és természeti kincseit, megtanulják azok szeretetét, védelmét is. A környezetbarát szemlélet áthatja, meghatározza óvodánk mindennapi életét, mert a környezet nem csak az otthonunkat, a biztonságunkat nyújtja, hanem a fejlődésünket is szolgálja.

Célja:

- Legyenek tevékeny részesei az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet megismerésének.
- A fenntartható fejlődés érdekében alakuljon ki a gyermekekben a környezettudatos szemlélet.
- A környezeti kultúrára, a pozitív értékrend alapjainak lerakására való törekvés
- Tapasztalják meg a biológiai körforgás menetét az évszakok során.
- Valósuljon meg a természethez fűződő pozitív érzelmi viszony

Feladatok:

- a természetvédelem közvetlen gyakorlása
- a környezet megismerése
- önfeledt, felszabadult, vidám, rácsodálkozó, kutató, kreatív légkör kialakítása.
- lehetőségek kínálása a természet csodáinak megismerésére, felejthetetlen élményszerzésre, a természet körforgásának megfigyelésére.
- Tündérvárunk folyamatos gondozása. A kiskert lehetőséget ad környezetvédő, természetbarát szokások kialakítására és gyakorlására.
- Fontos, hogy a gyerekek a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetükről életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően saját észlelési tapasztalatokat gyűjtsenek.
- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.
- A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki nagyságbeli tér és síkbeli szemléletének alakítása, és azok gyakorlatban történő alkalmazása (számfogalom, névutók, irányok, geometria,...).

6. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Nevelőmunkánk fontos része az ünnepek, sajátos hangulata, a hozzá kötődő hagyományok, melyek keretet adnak a munkánknak.

Az ünnepek tartalmát az ünnep jellege adja, fényét a műsor, a megemlékezés.

A várakozás a készülődés fokozza az ünnepekhez fűződő érzelmet, belső tartást ad, ezáltal teljesebbé válnak gyermekeink személyisége. Az ünnepre való készülődés majd a rá való emlékezés sok közös élmény forrása lehet, mely erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésre, egymás segítségével, önmagunk megismerésében, önbizalmunk fokozásában. Az ünnepi előkészületek hosszú folyamatot jelentenek, melyben a gyerekek aktív közreműködő szerepet kapnak. A felkészülést az óvoda életének természetes menetébe illesztjük be.

Az ünnepek jó lehetőséget adnak az óvoda és a családok együttműködésére.

Legjelentősebb ünnepeink: Mikulás, karácsonyi és Húsvéti előkészületek, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, Évzáró ünnepségek melyek csoport illetve óvodaszintűek.

Társadalmi ünnepek: március 15

Hagyományaink: Magyar Népmese napja, Őszi Játsonap, Óvodai Kukucskáló, Karácsonyi vásár, Egészségtudatos nap, csoportonként a gyerekek név és születésnapjának megünneplése.

Óvodai szintű szülőkkel közös program: Márton nap

ESZTERLÁNC TAGINTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI GYAKORLATA

**„Biztonságos közlekedésre és
környezettudatos magatartásra
nevelés”**

- 1. Bemutatkozás, óvodánk arculata**
 - Személyi feltételek
 - Tárgyi feltételek
 - Szociokulturális háttér
 - Gyermeklétszám alakulása
- 2. Óvodánk nevelési gyakorlata**
 - 2.1. Biztonságos közlekedésre és környezettudatos magatartásra nevelés**
- 3. Tevékenységben megvalósuló tanulás**
 - 3.1. Tanulás – műveltségi területek**
 - 3.2. Mozgás**
 - 3.3. Verselés, mesélés**
 - 3.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc**
 - 3.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka**
 - 3.6. Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés**
- 4. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei**

1. Bemutatkozás, óvodánk arculata

Óvodánk a Hajdúnánási Óvoda tagintézménye. 1980-ban épült, egy modern, minden igényt kielégítő, 3 – 7 éves korú gyermekek nevelésének épített intézmény. 2010-ben, 30 éves születésnapján az Eszterlánc Óvoda elnevezést kapta, melyet ma is visel.

Óvodánkban négy csoportban folyik a nevelés, gyermek férőhelyünk száma 100 fő. A csoportszerkezet kialakításakor homogén csoportok kialakítására törekszünk: figyelembe vesszük a gyerekek személyiségét, a gyermekközösség összetételét, és lehetőség szerint a szülők igényét.

Rugalmas napirendünk biztosítja a játékidő sérthetlenségét, gyermekeink legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységét.

A mindennapi korszerű neveléshez megfelelő tárgyi eszközökkel rendelkezünk, melynek további javítását szolgálja Eszterlánc Alapítványunk.

Jól felszerelt tornaszoba biztosítja a mindennapos mozgás lehetőségét a gyermekeink számára. Játsszoudvarunkon különféle talajborítások kialakításával tesszük lehetővé gyermekeink számára a szabad mozgást, változatos tevékenységek végzését.

A hozzánk érkező gyerekeknek és szüleiknek olyan óvodát kínálunk, amely a közlekedésre és a környezettudatos magatartásra nevelést kiemelt feladatának tekinti. A kisgyerekek azon képességeit fejlesztjük, amely képessé teszi őket a környezetükben a biztonságos tájékozódásra, önfegyelmre lesznek képesek, szabályokat betartó gyerekekké válnak.

2017-ben az Emberi Források Minisztériuma által kiírt „Zöld Óvoda” elismerő díjban részesültünk. Elősegítjük a gyerekek környezettudatos szemléletének megalapozását, a családokkal együttműködő szemléletalkotást. Ezek a területek szorosan összekapcsolódnak, hiszen egészséges gyerekeket csak tiszta és biztonságos környezetben nevelhetünk.

2023-ban csatlakoztunk a Madárbarát Óvoda programhoz, melynek segítségével az óvodás korú gyermekek megismerhetik a környezetükben élő madarak életét, szaporodási szokásait. Megtanulják a felelősségteljes madárgondozás lépéseit.

Megvalósítója vagyunk az Oktatási Hivatal által kidolgozott EFOP-3.1.3-16-2016-00001 ”Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” projektnek. Kiemelt feladatunknak tekintjük a hátrányos helyzetű családok, gyerekek esélyegyenlőségének megteremtését, az egyéni képességekhez, tulajdonságokhoz igazodó, élményt adó tevékenységekben megvalósuló tanulást, a gyermekek egyéni különbségének, máságának tiszteletben tartását.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeinket az egészséges életre, a mozgás szeretetére neveljük. Ehhez járul hozzá a 2019 tavaszán udvarunkon letelepített műfüves, multifunkcionális Ovi Sport Pálya. Csatlakoztunk a Magyar Labdarúgó Szövetség óvodai programjához. Az általuk szervezett korosztályos labdarúgótornák állandó résztvevői vagyunk.

Óvodai életünkben nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományokra, Segítjük az emberi és tárgyi környezethez, a szülőföldhöz fűződő pozitív kapcsolat kialakulását. Lehetővé tesszük, hogy megismerkedjenek a helyi néphagyományokkal, szokásokkal, igyekszünk átadni ezek szeretetét, védelmét.

Helyzetelemzés helyzetkép

Személyi feltételek

Intézményünkben 8 fő óvodapedagógus, 4 fő dajka, 1 fő pedagógiai asszisztens és 1 fő rehabilitációs munkatárs biztosítja a zavartalan működés feltételeit.

Az SNI gyermeklétszám megnövekedése indokoltá tenné a gyógypedagógiai asszisztens foglalkoztatását.

Munkatársaink folyamatos együtt gondolkodása, összehangolt munkája előfeltétele befogadó szellemiségű óvodánk működésének.

Óvodapedagógusaink sokrétű szakképesítéssel rendelkeznek:

kommunikáció- és beszédfejlesztő, gyermek-ifjúság- és családvédelem.

Óvodapedagógusaink egyéb képzéssel is rendelkeznek:

EU-s pályázatíró, gyógypedagógia és pszichopedagógia, tánc- és drámapedagógus, néprajszszakos bölcsész, Grassroots labdarúgás foglalkozás vezető képzés.

A továbbképzések kiválasztásánál lényeges szempontnak tartjuk, hogy azok a pedagógiai programunk alapelveihez, céljaihoz szorosan illeszkedjenek és segítsék annak optimális megvalósulását.

Az óvodapedagógusok nevelőmunkáját szakképzett dajkák segítik, akik a gyermekek napirendjéhez igazodva segíti az eredményességet, az összehangolt közösen értelmezett munkavégzést. A dajka nemcsak technikai személyzet a gyermek életében, hanem nevelésének egyik segítője is, aki mintául is szolgál számára.

Tárgyi feltételek

Óvodánk berendezési tárgyai épületen belül és udvaron egyaránt gyermekeink fejlődését, a sokféle egyéni és közös tevékenységét, szolgálják.

Csoportszobáink esztétikusan berendezettek, minden csoportot egyéni ízléssel alakítottunk ki. Családias hangulat árad, bármelyikbe belépünk. Minden csoporthoz külön öltöző és mosdó tartozik.

Folyamatos feladatunk a játék eszközök, korszerű foglalkoztatási eszközök, képességfejlesztő játékok (szem előtt tartva a sajátos nevelési igényű, tehetséges gyermekek alapvető, speciális szükségleteit is) folyamatos beszerzése, cseréje.

Óvodánk nagy udvarral rendelkezik. Udvari lehetőségeink változatosak. Zöld területek, árnyékot adó fák, burkolt területek biztosítják gyermekeink biztonságos, jó közérzetét. Aszfaltozott terület szolgálja a közlekedést (kerékpározást, rollerezést, gokartozást), amely kiemelt feladatunk.

2019. tavaszától Ovi Sport Pálya telepítésével gazdagodott Óvodánk, mely nagyban segíti egészséges életmódra nevelést, gyermekeink mozgásfejlődését.

Szociokulturális háttér

Kertes családi házzal rendelkező szülők gyermekei járnak intézményünkbe. Az évek folyamán – a város demográfiai változásának megfelelően – ma már kevés létszámban, de lakótelepi családok is keresik óvodánkat.

Gyermekeink szociális körülményei, családi helyzete, Hajdúnánási viszonylatban „átlagosnak” mondható.

Óvodánkban valamennyi társadalmi réteg gyermeke jelen van, ez egy egészséges szociokulturális összetételt jelent.

A hátrányok csökkentése, a tehetséggondozás, az esélyegyenlőség nevelése, az köznevelési foglalkoztatottaktól tudatos szakmai munkát kíván.

Gyermeklétszám alakulása

A demográfiai hullám változása mellett is folyamatosan magas óvodánk keresettsége, népszerűsége.

Sajátos arculatunk, nevelési programunk vonzó a családok számára.

A jelentkező gyermekek száma évről- évre növekedést mutat.

Törekszünk a homogén csoportok kialakítására, de a gyerekek életkora ezt nem minden esetben teszi lehetővé, ezért részben osztott csoportjaink is vannak.

A hagyományos szerkezeti keretet – azonos életkor szerint szerveződő csoportokat igényli a szülők többsége, és szívesen választják ezt óvodapedagógusaink is.

A csoportok kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek fejlettségét, a gyermekközösség összetételét, a szülők igényeit.

2. Óvodánk nevelési gyakorlata

2.1. Biztonságos közlekedésre és környezettudatos magatartásra nevelés

Biztonságos közlekedésre nevelés

Helye a nevelés folyamatában:

Az óvodai munkánk során szinte minden tevékenységbe integrálható. A terület eredményes fejlesztéséhez 3 – 7 éves korú gyerekeknek az ismeretnyújtás mellett szükség van sok cselekedtetésre, gazdag szemléltetésre, ismétlődő gyakorlati alkalmazásra, valamint a téma sokoldalú komplex feldolgozására.

Célja:

Gyermekeink védelme a balesetektől, a majdani gyalogos közlekedéshez szükséges neveltség, képesség, szokásrendszer elsajátítása. Életkoruknak megfelelő szintű közlekedési ismeretek átadása, az ismeretekhez kapcsolódó készségek, képességek fejlesztése. (szociális, értelmi, testi, verbális képességek). Szabálykövető magatartás kialakítása, közlekedési látásra, közlekedésérzékenységre való nevelés.

Feladata:

Olyan képességek birtokába juttatjuk a gyermekeket, amelyekkel előkészíthetjük az önálló gyalogos közlekedést.

Tájékoztatót adunk gyermekeinknek közlekedési környezetükről. Viselkedési modellt nyújtunk. Kialakítjuk gyermekeinkben azokat az érzelmi, akarati és morális tulajdonságokat, amelyek szabályozzák viselkedésüket. Folyamatosan biztosítjuk a gyakorlási lehetőségeket.

A közlekedésre nevelés megvalósítása a gyakorlatban

Közlekedésre nevelésünk legfontosabb eszköze a játék. Játékidőben a spontán és irányított megismerés, valamint a korábbi tapasztalatok felelevenítése és alkalmazása szoros együttesben valósul meg. A játék segíti gyermekeinkben a valóságos közlekedéshez szükséges testi pszichikai képességek fejlesztését, a balesetmentes közlekedéshez szükséges testi, értelmi érzelmi akarati és közösségi vonások megalapozását.

A csoportszobai és a szabadban folyó közlekedés együttes alkalmazását hangsúlyozzuk.

A közlekedési ismeretek gyakorlását jól szolgálja járműparkunk, és az óvodánk udvarán kialakított KRESZ és gyakorlópálya.

A közlekedési ismeretek tervezésénél figyelembe vesszük, hogy ebben a korban gyermekeink főként gyakorlati cselekvésben, másrészt képi síkon, a hozzákapcsolódó

közlés útján szereznek ismereteket. A közlekedési képességek meghatározásakor az vezet bennünket, hogy megkeressük azokat, amelyek a balesetmentesség szempontjából, már hároméves kortól fontosak.

Óvodánkban a közlekedésre nevelést komplex módon kezeljük, mivel ez több a tájékozottság kialakításánál a szabályok megismertetésénél, ezért munkánk nem korlátozódik csupán a környezetismereti foglalkozásokra, hanem átszővi gyermekeink egésznapos tevékenységét. Így tapasztalatainknak ismereteiknek gazdagítása a tervszerű kötetlen és kötelező foglalkozásokon, séták, és kirándulások alkalmával valósul meg.

Mozgás: fejlesztjük a közlekedéshez szükséges testi képességüket, ügyességet, gyorsaságot, állóképességet, a koordinált célirányos mozgást, az érzelmek feletti uralom kialakulását. A különböző irányokban végzett járás és futás gyakorlatok a gyermekeink gyors reagáló képességét fejlesztik. Az akadályok kikerülése, a helyzetfelismerést, a partneri magatartást alapozza meg.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc: a környezet zörejeinek, hangszínének hangerejének, hangmagasságának megkülönböztetésével fejlesztjük a gyermekek közlekedési hallását. Megnevezzük azokat az irányuk meghatározásával. Megfigyeljük a tárgyakon az erős-tompa, halk-hangos, magas- mély hangokat.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka: színek, formák, elmélyítésére kerül sor. A közlekedési témájú élményrajzok képet adnak gyermekeink közlekedéssel kapcsolatos képzetének szintjéről, a közlekedés tárgyi és személyi tényezőihez fűződő, értelmi érzelmi viszonyról.

Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalattal több témaköre gazdagítja a gyermek közlekedési ismereteit, képességeit. Az évszak és öltözködés témakör feldolgozásakor a téli közlekedés veszélyeit a ruházat balesetsökkentő szerepét ismertetjük meg. A közlekedés témakörén belül megfigyelik az utak vonalvezetését, képet kapnak az egyértelmű magatartás elemi szabályairól, a partner szándékának megfigyeléséről. Megismertetjük a járművek tulajdonságait, betekintést nyújtunk a közlekedési dolgozók munkájába, felügyelet mellett gyakoroljuk a helyes viselkedést az utcán, járműveken és megállóban, az úttesten való átkelést, a látási akadályok és egyéb veszélyhelyzete felismerését.

A közlekedési ismeretek nagy részének feldolgozása a szabadban történik. Az ismeretek alkalmazását, a magatartási szokások megalapozását azonban biztonságosabb körülmények között valósítjuk meg.

A közlekedési formák párosításával, csoportosításával, a nagyság és gyorsaság felfogását, a névutók, irányok a biztonságos átkeléshez szükséges magatartási szokások elsajátítását segítik.

A verselés, mesélés anyaga a gyerekek aktív és passzív szókincsét gazdagítja

A kommunikációs képességek fejlesztése átszővi a gyerekek mindennapjait. A kommunikációs képesség, az együttműködési képesség fejlesztése alapozza meg a közlekedési alkalmasságot. Ez jelenti a közlekedésben résztvevők kölcsönös figyelmét, valamint az egymáshoz való alkalmazkodást, a kompromisszumkeresést, a problémamentes érintkezést, az önző, agresszív magatartás elkerülését.

Óvodapedagógusaink és a családok feladata a tevékenységgel kapcsolatban:

- Olyan képességek birtokába juttatjuk gyermekeinket, mely által előkészítjük az önálló közlekedést.
- Megismertetjük a közlekedés alapvető feltételeit, begyakoroltatjuk a lényeges magatartási formákat.

- A képességfejlesztés tervezésénél figyelembe vesszük gyermekeink fiziológiai sajátosságait.
- Lehetővé tesszük, hogy gyermekeink védett környezetben gyakorolják a helyes közlekedést, a helyes kerékpár használatot.
- Tájékoztatjuk a szülőket az óvodában folyó közlekedésre nevelésről, feladatainkról. Tudatosítjuk a szülőkben, hogy a hatékony közlekedésre nevelés csak a családdal való szoros együttműködésben valósítható meg.
- Felhívjuk a szülők figyelmét, az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságaiból fakadó közlekedési tulajdonságaira, és segítséget, mintát nyújtunk ezek fejlesztésére (nincs veszélyérzetük, hiányos térbeli tájékozódás, pontatlan távolság becslés, stb.) Kiemeljük a szülői példaadás jelentőségét.

Környezettudatos magatartásra nevelés

Helye a nevelés folyamatában

A környezettudatos életvitel megalapozásához szükséges szokás- és viselkedésformák kialakítása napjaink fő feladata. Ennek érdekében kiemelt tevékenységünk az újrahasznosítás, a szelektív hulladékgyűjtés helyi megvalósítása, a takarékoság és a természetvédelem. Természetesen mindezt az óvodások életkori sajátosságait figyelembe véve, sok-sok tevékenység és játék közben valósítjuk meg.

Célja:

A természeti, az épített környezet fenntarthatósága érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása. A fenntarthatóságra nevelés szempontjából a környezettudatos magatartás kialakítása, megalapozása.

Feladata:

- a fenntarthatóságra nevelés (a gyermekeken keresztül a családokra hatóan is)
- a környezettudatos életvitel alapozása (takarékoság, természetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás) A családok szokásai is környezettudatossá váljanak a gyermekek szokásai, viselkedése, ismeretei hozadékaként.
- a helyi lehetőségeink, sajátosságaink előtérbe helyezése
- Játékos feladatok és óvodapedagógusaink által kezdeményezett tanulási szituációk által bevezetni gyermekeinket a környezettudatosság világába.

A környezettudatos magatartásra nevelés megvalósítása a gyakorlatban

A környezettudatos magatartásra nevelésünk a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően történik. Segítséget adunk ahhoz, hogy a gyerekek nevelésekor a szokásrendszer és az életvitel kialakításakor a környezettel kapcsolatos szempontok kellő súllyal szerepeljenek. Ösztönözzük és támogatjuk a gyerekek élményszerű tapasztalatszerzését.

A „Zöld óvoda” pályázat kritériumrendszerének megfelelően 2017-ben először nyertük el a „Zöld óvoda” címet, mely arra ösztönöz bennünket, hogy újabb utakat keresve, a fenntarthatóságra nevelést előtérbe helyezve, még nyomatékosabban tegyünk meg mindent a családok bevonásával környezetünk megóvásáért. Arra törekszünk, hogy óvodánk minden dolgozója közvetítse a zöld óvoda szellemiségét és környezettudatos magatartásával pozitív mintát nyújtson gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt.

A környezettudatos magatartás kialakításának fő színtere az óvodában, a külső világ tevékeny megismerése, mint tevékenységforma. Ez olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető.

Óvodapedagógusaink és a családok feladata a tevékenységgel kapcsolatban:

- modell értékű példamutatás, zöld jeles napok beépítése az óvodai élet folyamataiba
- csoportszobában élősarok kialakítása, gyermekek bevonása a növények gondozásába
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- a környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára nevelni,
- az óvoda tisztaságának megóvása, az óvoda épületének és környezetének szépítése, virágosítása,
- a megfelelő fűtés és világítás biztosítása, takarékoskodás az energiákkal: víz, gáz, áram, papír.
- családok bevonása (óvoda szépítése, egészségvédő programok szervezése)

3. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

3.1. Tanulás- műveltségtartalmak

Helye a nevelési folyamatban

Mindent átható folyamatos jelentős részben utánzásos tevékenység, amely az egész nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett, szervezett foglalkozásokon valósul meg.

Óvodánkban a közlekedésre nevelés, mint kiemelt feladatunk, komplexen épül be a tanulás folyamatába.

Célja:

A gyermekek ismeretei, tapasztalatai rendeződjenek, érzékelésük, észlelésük, megfigyelőképességük pontosabbá váljon, figyelmük, emlékezetük tartósabb legyen, fantáziájuk gazdagodjon, beszédkésztségük és gondolkodásuk fejlődjön. Váljanak képessé a problémák felismerésére és megoldására. Az óvodai nevelés és ismeretszerzés az iskolai tanulásra is előkészíti a gyermekeket

A sokféle tevékenységgel lehetőséget biztosítunk a tapasztalatszerzésre, az érdeklődés és az alkotási vágy kielégítésére, a környezet szépségének felfedezésére.

A tanulás megvalósítása a gyakorlatban

Kompetencia alapú fejlesztésünk elsődleges célja, hogy az ismeretközpontú oktatásról a kompetenciára, az ismeret, attitűd képesség hármas egységére helyezzük a hangsúlyt. A pedagógiai fejlesztésünk folyamatának jellemzője a komplexitás.

A kompetenciaalapú oktatásban a gyermek életkori sajátosságai, képességei, fejlettsége az elsődleges tényező.

Az óvodai értékrendünk és az abból kialakított célunk - feladatunk – és tevékenységrendszerünk kompetencia alapú, hisz az egyéni képességfejlesztés az eredményességet abban méri, hogy a gyermekek legkülönbözőbb képességei sikeres tevékenység végzésben megnyilvánulnak-e.

- Minden alkalmat kihasználunk a spontán játékos tapasztalatszerzésre, mivel a játékoság fokozza a gyermekek érdeklődését, kitartását, fejleszti gondolkodásukat. Nagy szerepe van a környezeti hatásoknak és a felnőttek példamutatásának.
- Óvodásaink megnyilvánulásait óvodán kívül szerzett tapasztalatit figyelembe véve tervezzük meg az ismeretszerzés folyamatát.
- Oldott, nyugodt légkörben könnyebben nyilvánulnak meg, bátrabban kérdeznek és a kérdésekre adott válaszok által eredményesebb az ismeretszerzésük.

- Az irányított tapasztalatszerzés szempontjából fontosnak tartjuk a tárgyak, jelenségek sokoldalú érzékletes megjelenítését, a tárgyakkal való cselekedtetést.
- Az első élményeket természetes élethelyzetben szervezzük meg, mivel a tapasztalatszerzés annál mélyebb, minél több érzékszervre hat.
- Érdeklődésüket azok a helyzetek váltják ki, amelyekben maguk találják ki a megoldást, miközben átélhetik a felfedezés és a cselekvés örömét.
- A nevelési célok érdekében: a csoport és a gyermekek fejlettségéhez differenciáltan a lehetőségekhez alkalmazkodva választjuk ki, tervezzük meg, és építjük fel csoportunk foglalkozási anyagát és a szervezési munkaformákat. Az ismeretanyag a foglalkozásokon komplexen kerül feldolgozásra, támaszkodva a kompetencia alapú program ajánlásaival.
- A szervezett tanulás formái a kötetlen és kötött foglalkozásokat, amelyekre minden alkalommal érvényes a nevelői céltudatosság, a tervszerűség és a pedagógiai öntudatosság.
- A gyermekek differenciált fejlesztését és felzárkóztatását tervszerűen végezzük.

3.2. Mozgás

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodába kerülő egészséges gyermekek szeretnek mozogni, tevékenykedni, így igen jelentős szerepe van a mozgásnak. További fejlődésükben - az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a mozgás. A gyermekek a számukra igazán érthető és feldolgozható információkat mozgás és tevékenység útján tapasztalják meg. A mozgásfejlődés egész személyiségfejlődésükre irányul, így nem csak egy szűk területre, hanem az egész gyermeki tevékenységbe szervesen beágyazódik.

Célja:

Segíteni a természetes mozgáskedv kielégítését és fenntartását. A mozgás fejlesztése állandó gyakorlási lehetőségeken keresztül történik. Testi képességek minden irányú alakítása, a szabad levegőn tartózkodás minél hosszabb idejű biztosításával.

Példát mutatunk az egészséges életmód szokásainak megalapozásához.

Feladatai:

Gyermekeink egészséges fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékokban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mozgás, testnevelés nélkül.

Gyermekeink mozgásigényének kielégítését és fejlesztést a

- frissítő, mindennapos testnevelés
- testnevelés foglalkozások
- mozgásos játékok
- szabadban végezhető mozgástevékenységek
- séták
- túrák, kirándulások szolgálják, melyeket részben gyermekeink szabadon választanak, részben óvodapedagógusaink kezdeményeznek és szerveznek.

A frissítő, mindennapos mozgás feladatai:

Gyermekeink szervezetének felfrissítése, edzése, mozgásigényük kielégítése. A rendszeres testgyakorlás szokásainak kialakítása.

A mozgásfejlesztés feladatai:

Gyermekeink szervezetének általános és sokoldalú képzésével testi fejlődésük biztosítása, motoros képességeik fejlesztése, mozgáskultúrájuk alakítása, játék- és mozgásigényük kielégítése.

A mozgásos játékok feladatai:

A foglalkozásokon begyakorolt mozgásformák a játékok során állnak össze teljes mozgássorrá. A komoly figyelemkoncentrációt igénylő gyakorlatok után egy lazább, kötetlenebb formában kínálnak gyakorlási lehetőséget.

A szabadban végezhető mozgástevékenységek feladatai:

Az egészséges életmód szokásainak megalapozása, szervezetük edzése, mozgásigényük kielégítése a természet erőinek (levegő, víz, napfény) segítségével.

Séták, túrák, kirándulások feladatai:

Az új ismeretek szerzésén túl az óvodai mozgáslehetőségek során megismert, ismételt mozgássorok gyakorlatban történő alkalmazása.

Megvalósítás a gyakorlatban

Mozgásformák és mozgáslehetőségek óvodánkban:

Frissítő, mindennapos mozgás

Ezt a tevékenységet rendszeresen naponta kezdeményezzük. Időtartama az időjárástól és gyermekeink fejlettségétől függ és lehetőleg a szabadban szervezzük.

A felhasználható eszközöket (játékkocka, karika, párna, bot, szék, szalag, labda, az udvaron található játékeszközök és különböző felszerelések), úgy alkalmazzuk, hogy mozgásuk minél játékosabb és élményszerűbb legyen.

Mozgás

Heti egy alkalommal szervezzük az időjárástól és a mozgásanyagtól függően, lehetőleg a szabadban. A benti foglalkozások esetében megfelelő szervezéssel biztosítjuk a helyet gyermekeink mozgásigényének és mozgáslehetőségének kielégítéséhez. A foglalkozások időtartama a korcsoporttól és felhasznált mozgásanyagtól függően 25-40 perc.

A szervezett testnevelés foglalkozások alkalmanként kiválthatók pl.: összetettebb fizikai igénybevételt kívánó sétákkal, kirándulásokkal.

A mozgás tevékenységek a kis - és középső csoportban a mozgások irányára koncentrálódnak. Elsődleges cél a testséma kialakítása, a testrészek neveinek tudatosítása a mozgásformák hétköznapi neveinek megismerése, téri fogalmak megértése és alkalmazása. Kisebb gyermekek elsősorban másolják a látott mintát vagy társaikat, ezért nagyon fontos a rövid lényegre törő utasítás.

- A 3-4 éveseknél a nagymozgások fejlesztését tartjuk szem előtt, mivel ezt a korosztályt a nagy, lendületes, nem kellően koordinált mozgások jellemzik. Nagyon kedvelt a csúszás, kúszás, mászás – mint mozgásforma.
- A 4-5 éves gyermekek nagymozgásai kibővülnek a finomabb szem - kéz, szem - láb koordinációt igénylő gyakorlatokkal.
- Az 5-6-7 éves gyermekeknél a kismozgás fejlesztése határozza meg a mozgáslehetőségeket. Nagymozgásaik egyre pontosabbá, finomabbá, precízebbé válnak.

A különböző tornaszerek fogása, tartása, a támaszgyakorlatok elősegítik a kéz ujjainak finom mozgását, ezért kiemelt fontossággal bírnak az ilyen típusú mozgáslehetőségek.

A testnevelés során nem csak a gyakorlatok körülményének nehezítésére van szükség, a hosszabb mozgássorok gyakorlásával az agyi funkciók magasabb szintre jutnak, mely megteremti az alapját a bonyolultabb mozgások elsajátításának.

Mozgásos játékok

A játékok nagyon értékes elemei a mozgásfejlesztésnek, melyek során tökéletesedik a már elsajátított mozgások sokasága.

Ezekben a játékokban gyermekeink ötletgazdagsága, kitartása szembetűnő. Fáradhatatlanul képesek a számukra sikerélményt nyújtó mozgásokat ismételni, és újabb változatokban gyakorolni. Gyermekeink számára a kipróbált, utánzott mozgások, mozdulatok más-más formában történő gyakorlása a legjobb játékok egyike. Ezek a játékok lehetnek egyéni és csoportos fogójátékok, sor- és váltóversenyek.

Állhatnak gimnasztikai gyakorlatokból, járásból, futásból, ugrásból, támaszgyakorlatokból kialakított versenyekből, valamint különböző kézi szerekkel végzett játékokból.

A legfontosabb szabály, hogy kellő időtartamú mozgás - és játékélményhez juttassa gyermekeinket.

Szabadban végezhető mozgástevékenységek

A heti egy foglalkozás és a frissítő mozgások korántsem elegendők a 3-7 éves gyermekek mozgás igényéhez megfelelő mozgásfejlődéséhez. Lényegesen többet igényelnek mozgásból, főleg saját elképzeléseik szerint. Az irányított foglalkozásokon a különböző mozgásformákat ismerik meg, ezzel felkeltik érdeklődésüket azok változatos formában történő kipróbálására.

Zavartalan gyakorlási lehetőségekre szabadidős tevékenységek alatt nyílik alkalom. Ezért különös tekintettel kell berendeznünk az erre a célra szánt területet, udvarrészt. Itt minden gyermek csoportjától függetlenül, érdeklődésének megfelelően csatlakozhat bármelyik gyermek - és felnőtt által kezdeményezett mozgásos tevékenységhez. Nagyon jó lehetőséget nyújt a különböző mozgások gyakorlására az udvaron található mesterségesen kialakított domb, melyen nyáron gurulás, mászás, kúszás, futás, végezhető. Télen csúszkálásra, szánkózásra használható.

Megvalósítás a gyakorlatban

Ahhoz, hogy gyermekeink mozgásfejlődése és fejlődésük folyamatossága biztosítva legyen, rendszeresen óvodán kívül szerzett mozgásélményekhez juttatjuk őket, ezek önköltséges formában szervezett tevékenységek. Ennek keretei:

- **séták:** rövid, rendszeres edző jellegű mozgások, amelyeket az állóképesség fokozása érdekében szervezünk. Séták alkalmával gyakorlódnak a helyes gyalogos közlekedésre vonatkozó szabályok, megfelelő tempó és távolságtartás, a kíváncsi és kulturált viselkedésmód, alapvető közlekedési szabályok, jelzőtáblák ismerete.
- **túrák, kirándulások:** hosszabb távú, nagyobb fizikai igénybevételt kívánó mozgások, amelyeket esetenként távolabbi helyekre (erdő, hegyvidék, vízpart) szervezett gyaloglás, kerékpározás, járművel történő utazás közbeiktatásával valósítunk meg. Kiscsoportban félnapos túrát szervezünk, középső csoportban egész napos kirándulást, amely nagycsoportban más-más évszakban történik a tanév során két alkalommal. Túrák kirándulások során örömteli élményeket, tapasztalatokat szereznek gyermekeink tágabb környezetükről a különféle járművekkel történő utazások során és gyakorolják a járműveken kíváncsi kulturált viselkedési szabályokat is.
- **Szánkózás,** lehetőségét biztosítjuk az óvodánk udvarán, a szükséges eszközökkel rendelkezünk.

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységgel kapcsolatban

- Tudatosan szervezzük a mozgásfejlesztő feladatokat.
- A megvalósítás során rugalmasan alkalmazkodunk az adott szituációhoz, figyelembe vesszük a gyermekek eltérő mozgásszintjét, mozgásigényét, a korosztályra jellemző általános fejlődési tendenciákat. Megfelelő és biztonságos helyet és eszközöket kell biztosítanunk a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez.
- Minden nap lehetőséget adunk a minél hosszabb idejű szabadlevegőn való tartózkodásra.
- Változatos eszközökkel és mozgásos játékokkal tesszük örömtelivé a foglalkozást és a frissítő mindennapos testnevelést.
- Hatékonyan együttműködünk a családokkal a gyermekek fejlődése érdekében.

- Saját munkánk eredményének megismertetésével győzzük meg a szülőket, hogy a mozgás fontos személyiségfejlesztő tevékenység. Biztosítják annak a lehetőségét, hogy a gyermekek otthon is minél több időt töltsenek szabad levegőn való mozgással biztonságos körülmények között.
- A mozgásfejlesztő foglalkozásokon a felszabadult, aktív mozgáshoz szükséges a kényelmes tornafelszerelés. Ezek beszerzését és rendszeres tisztán tartását kérjük a gyermekek részére.
- Szorgalmazzuk, hogy a családok támogassák a csoportos, óvodán kívül szerzett mozgásélmény minél szélesebb körű lehetőségeit, adjanak segítséget ezek megszervezésében és lebonyolításában.
- Szükség esetén támogassák gyermekik fejlesztését a preventív tartásjavító tornán.

2.3. Verselés, mesélés

A mese a valóság és a vágyak közötti szivárványhíd, melyen könnyen közlekedik a gyermeki gondolkodás és képzelet.

Az óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van

Helye a nevelési folyamatban

Gyermekeink alapvető élményforrását az irodalmi alkotások széles tárháza adja, melyet többnyire spontán tevékenységeken keresztül szerez és gyakorol. Az irodalmi alkotások jellemző kifejezője a nyelv.

Célja:

A tevékenység célja gyermekeink érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének előmozdítása, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, sokoldalú harmonikus fejlődésük elősegítése a gyermekirodalom sajátos eszközeivel.

Feladata:

Az irodalmi élményanyag vázát az óvodáskor kezdetén a dalok, mondókák, állathangutánzó mondókák, később halmozó és láncmesék, versek, mesék, verses mesék, folyamatosan hosszabbodó tündérmesék és elbeszélések, továbbá találós kérdések, nyelvtörők alkotják. A mese, a vers emberi kapcsolatokra tanítja a gyermekeinket, erkölcsi tartalmuk van, belső indulati élményeket közvetítenek.

A mese a gazdag gyermeki fantáziára épül. Levezeti a hangulati feszültségeket, szorongást, egyben feloldást és megoldást is kínál, biztosítja a katartikus élményeket. Azonosulási lehetőségeket nyújt a jó-rossz erkölcsi, a szép-csúnya esztétikai nevelésen belül.

A versmondás a legtermészetesebb alkalom a beszédtechnikai problémák javítására, a testtartás, a tekintettartás gyakorlására és a szóbeli emlékezet fejlesztésére.

Megvalósítás a gyakorlatban

Az irodalmi nevelés mindennap megjelenik óvodánkban. Fontos szempont, hogy többször kezdeményezzünk verset-mesét gyermekeink kérésének, érdeklődésének, az életkori sajátosságok figyelembevételével. A gyakori ismétlést, a versek, mesék többszöri feldolgozását kedvelik a gyermekek, legyünk erre tekintettel. Alkalmat adunk arra, hogy a gyermekeink élményeiket, gondolataikat, mesedramatizálás, bábozás és spontán helyzetek során is kifejezésre juttassák. Fontos az elalvás előtti halk éneklés, vers, mese és folytatásos elbeszélések előadása, mert ilyenkor a nyugalom helyet készít az esztétikai élmény befogadására.

A mesélésre, verselésre jellemző, hogy:

- spontán kezdeményezhető,
- alkalmoszerű,
- a nap folyamán bármikor elkezdhető és befejezhető.

A vers, mese élményfeldolgozásának lehetőségei

Mese- és vershallgatás

Óvodapedagógusaink kifejező előadása, elősegíti a gyermekek fantáziájának fejlődését, beleélő képességét és ezen keresztül az irodalmi élmények mélyülését.

Képeskönyv nézegetés

Az esztétikus illusztrációk segítik az irodalom élmények felidézését és újraélését.

Közvetve segítik az olvasóvá nevelés folyamatát.

Bábjáték

Gyermekeink kifejezik, átélnek, eljátszzák saját érzéseiket, érzelmeiket, ezáltal fejlődik kreativitásuk, improvizáló képességük, személyiségük.

Szituációs játékok

Gyermekeink és óvodapedagógusaink fantáziájában határtalan lehetőségei vannak a "mintha" helyzetek sokszínűségének és játékosságának. Az így szerzett mozgástapasztalatok teljesebbé teszik az irodalmi élmények belsővé válását.

Dramatizálás

Szabad önkifejezési forma, amelyben gyermekeink egész testükkel jelen vannak. Eközben fejlődik, finomodik látásuk, hallásuk, gazdagodik szóbeli kifejező készségük, társas és szociális kapcsolatuk.

A bábozásra és a dramatizálásra egyaránt a cselekményes, kevés cselekvős mesék, történetek a legalkalmasabbak.

Óvodában és óvodán kívül szervezett színházi előadásokkal gazdagítjuk gyermekeink erkölcsi, esztétikai fejlődését.

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységgel kapcsolatban:

Felelősségünk igen nagy, hiszen a gyermekeink mindenre fogékonyak, mindent utánóznak. Az óvodapedagógus véleményét - különösen akkor, ha szeretetteljes kapcsolatban van a gyermekekkel - szinte fenntartás nélkül elfogadják. Személyes példánkkal szinte észrevétlenül segítjük a gyermekek vonzódását az igényes irodalmi művekhez. Megnyilvánulásaink modell értékűek, az óvodai légkör megteremtésében alapvetően meghatározóak. Folyamatosan tájékozódunk az újonnan megjelenő kiadványokról. Állandóan bővítjük a mesék - versek - mondókák, elbeszélések gyűjteményének tárá, merítünk a kortárs irodalmi művekből.

Óvodánk minden dolgozójának egymás közötti kommunikációja minta értékű legyen. Ösztönözzük a családokat arra, hogy belássák, milyen lényeges az anyanyelvi és irodalmi nevelés szempontjából az otthoni, közös, spontán beszélgetés, az elalvás előtti mesélés és verselés. Lehetőségeikhez mérten a családtagok vigyék el a gyermekeket báb - és színházi előadásokra. A családok szabadidejükben ne adjanak teret a túlzott televíziózásnak és számítógépezésnek, telefonozásnak. Válogassanak a műsorok között.

2.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektán

Helye a nevelés folyamatában

A zene életünk része mindenütt jelen van, ennél fogva az óvodai nevelés különböző területeivel (ábrázolás és kézimunka, matematika, anyanyelvi nevelés, testnevelés stb.) alapvető és átfogó kapcsolatban áll.

A néphagyomány és a művészi értékű gyermekdalok, a meghallgatott élőzenei szemelvények felébresztik a gyermekek zenei érdeklődését, elősegítik a zenei műveltség továbbfejlesztését.

Célja:

A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, amely fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Olyan zenei élményben részesítjük őket, amely megalapozza zenei anyanyelvüket.

Az óvodai ének - zenei nevelés *Kodály Zoltán* nevelési elveire épül.

Feladata:

A zenei kultúra továbbadása, a magyar és más nemzeti kultúrák népzenei kincsének megismertetése, és átörökítése a zenei képességek fejlesztése, alapvető tennivalóink egyike.

Ebből adódóan feladatunk:

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és a csoport képességszintjének megfelelő kiválasztása.
- A 3-6-7 éveseknek tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal.

A felhasznált zenei anyag jellemzői és kritériumai

Az óvodában a gyermekek mondókákkal, énekes játékokkal, komponált gyermekdalokkal ismerkednek meg.

A *kiscsoportosok* (3-4 évesek) elsősorban a felnőttekkel együtt játszható mondókákat, dalokat hallanak tőlünk: (arc, kéz, ujj, lovagoltató, ölbeli játékok).

Ezeknél a zenei műveknél a testi kapcsolat, a szeretet és az így mélyülő biztonságérzet dominál. A dalok hangterjedelme 4-5 hangnál nem több, játékos mozdulatokkal eljátszhatók. Egy - két alkalmi dalt tanítunk az ünnepekre.

A *középső csoportos* (4-5 éves) korosztály mondókái között is vannak még ölbeli játékok. Mozgásuk már összerendezettebb, így a dūr - hexachord hangkészletű játékdalok élvezetes mozgáslehetőséget biztosítanak számukra.

Képesek hullámvonalban, csigavonalban járni, kedvelik a szerepcserés játékokat. Utánzásos alapon sajátítanak el egyszerű tánclépéseket, táncos elemeket. Megismerkednek a negyed-nyolcad hang mellett a szinkópával is. Az alkalmi dalokat úgy választjuk ki, hogy egyszerű mozdulatokkal eljátszhatók.

A *nagycsoportos* (5-6-7 éves) gyermekek már spontán játszanak a kisebb gyermekekkel ölbeli játékot. Mozdulataik harmonikusak, esztétikusak, játékos táncmozdulatokra képesek. Hangterjedelmük c-c". Egyénileg is tudnak tisztán helyes tempóban énekelni.

A *zenehallgatási anyagok* elsősorban olyan művekből állnak, amelyeket az óvodapedagógus énekelve vagy valamilyen hangszeren játszva maga ad elő. Megismertetünk sok érzelmi hatású dalt, népdalt, valamint más népek dalait. Megismertetjük gyermekeinket a zene-irodalom klasszikusainak műveivel. Beépítjük a kompetencia alapú programcsomag újszerű ajánlásait: névéneklés, zenés varázslás, a zenei világ klasszikusainak megismertetése műveik által.

Megvalósítás a gyakorlatban

Az ének - zenei nevelés szervezeti formája lehet kötetlen és kötött jellegű. Kiscsoportban kötetlen, a másik két csoportban az óvodapedagógus belátásától, illetve a zenei feladattól függően lehet kötetlen is, de alapvetően a kötött forma dominál.

A zenehallgatást különböző tevékenységekhez kapcsoljuk, nem feltétlen az ének - zenei foglalkozás szerves része.

Az óvodapedagógus élő énekes, illetve hangszeres előadása mellett a következő lehetőségekkel élünk:

- Szépen éneklő, hangszeren játszani tudó szülő, óvodai dolgozó, zeneiskolai növendék előadásának meghallgatása.
- CD lemezek, hanghordozók és egyéb infokommunikációs eszközök által nyújtott lehetőségek alkalmazása.
- Alapkövetelmény minden esetben az *igényes* válogatás, az óvodás korosztály számára nevelő értékkel bíró zenei anyagok bemutatása.

Az óvodás gyermeket a tervszerűen végzett zenei élmények mellett spontán hatások is érik, akár a természeti tárgyi környezet, akár a felnőttek vagy a kortársak részéről. Az óvodapedagógus feladata, hogy ezeket a hatásokat észlelje, kiszűrje, a gyermekek számára segítse az élmény feldolgozását, mélyítését, ismételt hatás által az újraélését.

E korosztály cselekedeteit érzelmei nagyban befolyásolják. A különböző zenei impressziók feldolgozását. Azzal segítjük elő, hogy biztosítsuk a lehetőséget a többszöri átélésre.

Az óvodapedagógusaink és a családok feladatai az ének - zenei neveléssel kapcsolatban

Óvodapedagógusaink felkészültségüket önműveléssel, szervezett képzésbe való bekapcsolódással állandóan fokozzák. Folyamatosan tájékozódunk a mai modern magyar komponált műzenei alkotásokról, gyűjteményünkben a kortárs művek is megtalálhatóak. Állandóan bővítjük az óvodás korosztály számára alkalmas mondókák, dalok, zenehallgatási anyagok gyűjteményét. Fejlesztjük hangszeres tudásunkat, csoportjainkban rendszeresen furulyázunk.

Azt szeretnénk, ha a családokban újra nagyobb szerepet kapnának a mondókák, a népi játékdalok és általában az éneklés.

Nyílt napok, nagyszülők és anyák napja alkalmával betekintést nyernek az itt folyó zenei nevelésbe. Kíváncsiak volna, ha a családokban a szeretetteljes összetartozást a közös éneklések, ölbeli játékok (lovagoltatók) során is átélhetné gyermekük, ezzel biztonságérzetük, kötődésük fokozódna.

2. 5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Helye a nevelési folyamatban

Az ábrázolás összetett, sokszínű fejlesztési terület. Magában foglalja a rajzolást, festést, zenés festést mintázást, képalakítást, építést, konstruálást, a kézimunkát, a műalkotásokkal való ismerkedést és a környezetalakítást. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermekeink személyiség fejlesztésének.

Célja:

A gyermekek élmény és fantáziavilágának szabad önkifejezése, téri, formai, színeképzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladata:

A legfontosabb, hogy felkeltsük gyermekeink érdeklődését az ábrázolás anyagaival és eszközeivel való tevékenység iránt. Biztosítsuk élményeik, fantáziájuk és megfigyeléseik képi, térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét, amely a gyermeket az alkotás öröméhez juttatja. A tevékenység során minél több anyaggal, azok a tulajdonságaival és technikai eljárással ismerkednek meg, amelyek a legalkalmasabbak élményeik kifejezésére.

Az ábrázoló tevékenységhez biztosítjuk a feltételeket, hogy a gyermekek a nap folyamán bármikor szabadon választhassanak. Ehhez olyan légkör szükséges, amelybe szívesen kapcsolódnak be és alkotásra ösztönzi őket. Az ábrázolás eszközeinek kiválasztásában a változatosság, a célszerűség és esztétikum kerül előtérbe.

Megvalósítás a gyakorlatban

Az óvodába kerülő gyermekeknek lehetővé tesszük, hogy játszva ismerkedjenek különböző anyagokkal, eszközökkel és a technikai kivitelezés lehetőségeivel. Alakítjuk az esztétika iránti érzékenységüket és értékelő képességüket.

A hagyomány ápolás keretében megismertetjük a gyermekeket a népi mesterségekkel, tárgyakkal, eszközökkel, népi motívumokkal (tájház, szalmafonás, szövés, kosárfonás, fazekasság).

Az élmények és az eszközök biztosításán túl, segítjük a gyermekek képalakító képességének fejlődését a szórt elrendezéstől a képelemek, részformák elemeinek egymáshoz rendelésével. Díszítő munkájuk során alkalmazzák a magyar őskultúra népművészet szimbólum értékű motívumait.

Kezdetben: az agyaggal, gyurmával, színekkel, a különböző tárgyakkal és a térépítéssel ismerkednek meg.

Utána: formaalkotó képzetük fejlődése eredményeként alkotásaik az ábrázolás szándékával készülnek és tartalmazzák az ábrázolt dolog valóságos formajegyei. A megjelenő szándékos tevékenységet segítjük az élményeikhez kapcsolódó témákkal, az azokhoz legmegfelelőbb technikákkal. A gyermekek rajzában megjelenik a tagolt emberábrázolás, a környezet, a tárgyak, a cselekmények saját elképzelésük alapján történő megjelenítése. Gyönyörködnek a gazdag formákban, a színkeveréssel alkotott színárnyalatokban. Munkáikban sokféle anyagot használnak fel. Előtérbe kerülnek a természetes anyagok és termékek.

Később: a gyermekeket segítjük a képi, plasztikai és környezetalakításból eredő aktív tárgykészítésben. A gyermekek egyre többször alkotnak közös kompozíciót. Önállóan készítenek különböző tárgyakat (bábok, ajándékok, használati eszközök). Egyre nagyobb örömmel barkácsolnak ajándékot a kisebbeknek, szüleiknek, nagyszüleiknek. Szívesen bekapcsolódnak az ábrázoló tevékenységhez szükséges anyagok, eszközök gyűjtésébe.

Színkeverésük során egyre több színárnyalatot hoznak létre és neveznek meg.

Munkáikat csoportonként - alkalmanként más intézményekben (Könyvtár, Művelődési Központ) kiállítjuk, lehetőséget biztosítunk a rajzpályázatokon való részvételre. Közös megnézzük a városban lévő kiállításokat, tárlatokat, eközben gyakoroljuk a kulturált magatartási szabályok betartását. Beszélgetünk a látottakról, szüleiket, nagyszüleiket is invitáljuk ezek megtekintésére.

Óvodapedagógusaink és a családok feladatai a tevékenységgel kapcsolatban

A szülők adjanak lehetőséget otthon is az anyagokkal való ismerkedésre (homokozás, gyurkálás, rajzolás, hajtogatás, varrás, vágás, ragasztás, építés stb.). lehetőségeikhez mértén gyűjtő munkával támogassák a megvalósítás feltételeit. Tisztelik és becsülik gyermekeik alkotásait, szóbeli értékelésük is tükrözzé ezt. Munkatársainkkal a gyermekek egyéni differenciált fejlesztését biztosítjuk. Érdeklődők, nyitottak érzékenyek vagyunk a környező világ hatásai iránt. A kompetencia lapú programcsomag által kínált lehetőségeket megismerjük, és beépítjük a gyermekek minél hatékonyabb fejlesztése érdekében.

2. 6. A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

Helye a nevelés folyamatában

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Átala gyermekeink az őket közvetlenül körülvevő és a tágabb természeti és társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek. A környezettel való ismerkedés közben alakul gyermekeink társas magatartása, fejlődik beszédmegértő és nyelvi kifejező képessége. A gyermekek a természeti és társadalmi környezetben érzékelik a szépet, a környezetvédelem szerepét.

A valóság felfedezése során megismerik a szülőföld, a hazai tájak értékeit, az ott élő emberek hagyományait, néphagyományait, szokásait, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit és természeti kincseit, megtanulják azok szeretetét, védelmét is.

Célja:

Gyermekeink szerezzenek minél több tapasztalatot az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről életkoruknak megfelelő szinten. Alakuljon ki pozitív érzelmi viszonyuk a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt. A gyermekek legyenek önálló cselekvésre és gondolkodásra képesek. Biztonsággal igazodjanak el az őket körülvevő közvetlen környezetben.

Feladata:

Megismertetjük a gyermekeket közvetlen környezetükkel, annak értékeivel, szépségeivel. Lényeges, a természet megóvására, védelmére, gondozására irányuló szoktatás, tudat - és érzelemformálás. Fontos a szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszony alakítása.

Környezetük megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatokhoz juttatása, tevékenységeikben való alkalmazása. A tapasztalatszerzés biztosítása mennyiségi, téri, síkbeli, időbeli viszonyokról.

Ítélnőképességük, tér-, sík-, és mennyiségsszemléletük alakítása.

Megvalósítás a gyakorlatban:

Óvodánk udvara, a közeli házak kertjei, s a településünk adottságai egész évben lehetőséget biztosítanak a tapasztalatszerzésre.

Ennek formái:

- *Séták, kirándulások:* Óvodánk környékét megismertetjük az ott lévő lehetőségeket maximálisan kihasználjuk. A séták, kirándulások alkalmasak új ismeretek megszerzésére is. A gyermekek figyelmét tudatosan ráirányítjuk a helyszínen az adott témára. Fontos, hogy legyenek állandó helyek, ahová rendszeresen visszatérünk, ahol megfigyelhetjük például a természet változását, állatok környezetét, gondozását a növény és állatvilág változásait.
- *Alkalmi és folyamatos megfigyelések:* A tapasztalat és élményszerzési alkalmak száma nagy. Ezekkel lehetővé tesszük a gyermekek számára, hogy maguk fedezzék fel környezetüket. Biztosítjuk számukra a környezettudatos szemlélet kialakulását. Közös megfigyeléseink alkalmával megéreztetjük a természet szépségét, bemutatjuk a környezetvédelem szerepét az ember és minden élőlény szempontjából. A megfigyelések akkor lesznek eredményesek, ha gyermekeink sokoldalúan érzékelve, cselekvően fedezik fel a valóságot. A különböző megfigyelések kölcsönösen hatnak egymásra és kiegészítik egymást.
- *Gyűjtések:* Az óvodapedagógus lelkesedése, rácsodálkozása inspirálja már a 3 éveseket is a gyűjtésre. Az óvodába lépéstől folyamatosan felhasználjuk a gyűjtött anyagot a különböző tevékenységekben gyermekeink ismereteiknek mélyítése, bővítése érdekében. Tapasztalatot biztosítunk a szelektív hulladékgyűjtésről az anyagok újra hasznosításának lehetőségeiről.
- *Szimulációs játékok:* A játékhelyzeteket az óvodapedagógusaink teremtik meg és irányítják. Fantáziánkkal, ötleteinkkel számtalan játékot tudunk kitalálni, az adott témakörben, csoportunk ismeretében. Beépítjük a fejlesztésbe a kompetencia alapú programcsomag játékgyűjteményeit.
- Spontán tevékenységek, játék, munka.

A gyermekeknél már óvodába lépés előtt megfigyelhető az őt körülvevő világ iránti érdeklődése. Játéktevékenységei közben ismerkedik a külvilággal, felfigyel a tárgyak, dolgok között fennálló mennyiségi és egyéb összefüggésekre. Tevékenységei során rakogat, számlálgat, összehasonlítást végez. Észreveszi a játéakai között fennálló relációkat. Séták alkalmával, illetve naposi teendők ellátása során, mód nyílik a térbeli tájékozódás gyakorlására, a térbeli relációk megfigyelésére, és alkalmazására.

Az udvari munka a tér és formaismeret gazdagodását segíti: mi hosszabb-rövidebb, keskenyebb, szélesebb stb. Alakra, méretre vonatkozó összehasonlításokat végeznek.

Önkiszolgálás, öltözködés közben párosítást, térbeli tájékozódást gyakorolnak, megismerkednek a színekkel, összetett gondolkodási képességeik, kreativitásuk, gyakorlati problémamegoldó képességük fejlődik. Minden spontán helyzetben s szervezett keretek között matematikai tartalmú tapasztalathoz jutnak gyermekeink.

Az 5-6-7 éves korú gyermekeink fejlettségük alapján, már szervezett keretek között is részt vesznek az ismeretszerzésben. A foglalkozások helyszíne nem csak a csoportszoba, szervezés szerint történhet a szabadban is. Tevékenység során gyermekink tapasztalatait elmélyítjük, pontosítjuk, rendszerezzük. Differenciált fejlesztésükről nem csak életkor, de tevékenységeik alapján is gondoskodunk, a megvalósítás formája az egyéni és mikro-csoportos fejlesztés.

Óvodapedagógusaink és a családok feladata a tevékenységgel kapcsolatban

- Lehetővé tesszük gyermekeink számára a környezet tevékeny megismerését.
- Helyet, időt, eszközt biztosítunk a spontán és a szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására, az önálló és szervezett tapasztalásra, problémák felvetésére, összefüggések felismerésére.
- Segítjük a szülőket, hogy felismerjék a gyermekek környezet iránti érdeklődésének fontosságát.
- Foglalkozásokon kívüli időben is kihasználjuk a váratlan helyzetből adódó lehetőségeket. Alkalmat teremtünk különböző szempontok szerinti felfedezésre, többféle megoldás közötti választásra.
- A családok és nevelőink személyes példaadással viselkedési mintát nyújtanak az élővilág szépségeinek, tisztaságának, életben maradásának megőrzésére. A környezettudatos életvitel kialakítására
- A szülők vonják be a gyermekeket a mindennapi élet tevékenységébe (kerti munka, bevásárlás, állatgondozás szelektív hulladék tárolása stb.).
- Biztosítjuk a differenciált fejlesztés lehetőségét, illetve gondoskodunk a felzárkóztatásról
- Eszköztárunkat folyamatosan bővítjük.

3. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az óvodai ünnepek, megemlékezések már a hozzájuk kapcsolódó előkészítő szakaszoktól kezdve óriási szerepet játszanak az érzelmi nevelésben, jellemformáló erejük kimagasló. A folyamatos érzelmi, tartalmi előkészítés minden ünnep esetében fontos, ugyanúgy, mint az ünnepet jelképező szimbólumok megtekintése is.

Egy közösség hagyománya mindig meghatározó, a "mi így szoktuk" élményével erősíti az egy közösségben élők együvé tartozását. Az évek múlásával a gyermekek is érzékelik a rendszeres ismétlődést az óvodai életben, ahol az ünnepek megjelenése kellemes élményeket felidéző biztos pont. Ezek a mi kis hagyományaink azonban nem önmagukban léteznek, mélyen kötődő társadalmi gyökereik vannak.

Ez különösen a régebbi keletű ünnepekre jellemző (karácsony, húsvét stb.). másfajta népi hagyományok is hatnak, sőt ezekre építünk (lakodalmas, párválasztós játékokban a lakodalmas szokások.). A néphagyományok tartalmi megjelenése a különböző tevékenységekben mindennapos: népi dalos játékok, tánc motívumok, népköltészeti, népmesei művek. Nem csak az ünnepekhez kapcsolódó hagyományőrzést tekintjük feladatunknak, ugyanígy fontos, hogy a gyermekek megismerkedjenek azokkal a régi mesterségekkel, használati eszközökkel, amelyek városunkban ismertek (cipész, kenyérsütés, szalmafonás).

A környékünkre jellemző népi gyermekjátékokkal és a régi játékeszközökkel való megismertetés és használat szintén jellemző óvodánkban: csutkababa, kukoricaszárból készített játékok. Hasonló eszközök barkácsolását a gyermekek számára is lehetővé tesszük, így az óvoda kultúráját közvetít.

Az ünnepek, megemlékezések, hagyományok rendszere

Óvodánkban a következő csoportszintű nyílt ünnepélyek vannak: anyák napja, a nagycsoportosok évzáró ünnepsége.

Az anyák napját délután rendezzük meg. Óvodai Búcsúnkat az óvoda nyitvatartási idejében tartjuk. Hagyomány, hogy ezekre az ünnepekre a gyermekek saját készítésű ajándékokkal kedveskednek édesanyjuknak, illetve a középső csoportos gyermekek az iskolába menőknek. Ezzel átélhetik az ajándékozás, az "adni jó" örömét. Ezáltal fejlődik érzelmi világuk, egész személyiségük.

Óvodai szintű nyílt ünnepség a Húsvétoló program. Célunk a húsvéhoz kapcsolódó néphagyományok megismertetése, felelevenítése, újraélése és a közösséghez tartozás érzésének erősítése.

A gyermeki élet hagyományos ünnepei

A *Télapó* csoportszintű ünnepségére a szülői munkaközösség ajándécsomagot készít, amelyet a Télapó ad át, akit a gyermekek verssel, énekkel köszöntenek.

A *Karácsony* teljes egészében családi ünnep. Az óvodában ünnepvárással együtt járó hangulati előkészítés folyik, melynek keretében pl.: adventi koszorút, terem- és fenyőfa díszeket, mézes tésztát készítenek a gyermekek. Szeretetük kifejezéséül apró meglepetésekkel szerezzenek örömet a legközelebb állóknak. Néhány tanult alkalmi vers, mese és az ünnepekhez kötődő szép dal segíti a várakozás örömeinek mélyebb átélését. Ezen művek kiválasztásában a néphagyományokra és a klasszikusokra építünk.

Kedves szokás óvodánkban a karácsonyi köszöntés, amikor az egyes csoportok az óvoda többi csoportját, dolgozóit meglátogatják, versel, dallal köszöntik és saját készítésű édességgel kínálják.

Húsvétoló hagyományőrző családi program.

Óvodánkban csoportszintű megemlékezés a március 15. A gyermekek megismerkednek a nemzeti lobogóval, a címerrel, beszélünk arról, hogy mi magyarok vagyunk. Néhány alkalmi verset, dalt hallgatnak. Ellátogatunk a Kossuth és Petőfi szoborhoz, ahol zászlókat helyeznek el a gyermekek.

Gyermeknap rendezvényünket érdekes programokkal, vendégek szereplésével tesszük emlékeztetővé, melyek főként óvodánk arculatához kapcsolódnak.

Ebből az alkalomból valamilyen apró ajándékkal lepjük meg a gyermekeinket.

A hagyományos ünnepek sorába tartozik a gyermekek születés- és névnapjának megünneplése. Ekkor a gyermekek verssel, dallal köszönti az ünnepeltet. Ilyenkor gyümölcssel, édességgel vendégelik meg társaikat a gyerekek. Ez a nap jó alkalom arra, hogy az egyéni bánásmód elvét alkalmazva a gyermek a csoport figyelmének a középpontjába kerüljön.

Az óvodapedagógusaink és a család feladatai a tevékenységgel kapcsolatban

- Óvodapedagógusaink keressék meg és használják ki a környezetünkben adódó lehetőségeket, amelyek segítik az összetartozás érzésének mélyítését a pozitív érzelmek átélését, és kifejezését gyermekeinkben.
- Az óvodai ünnepségeket is családias légkör jellemezze.
- A szülők részvételükkel, segítségükkel támogassák az óvodai ünnepek tartalmasabbá tételét.
- A gyermekek érdekében szeretnénk a szülőket meggyőzni arról, hogy a tartalmas, érzelem dús együttlétet nem pótolja a drága ajándék, ha a gyermek egyedül marad vele.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A helyi óvodai nevelési program érvényességi ideje: 2024. január 08. visszavonásig.

A pedagógiai program felülvizsgálatának és módosításának indokai

Kötelező:

- jogszabályváltozás
- a Fenntartó által meghatározott feladatváltozás

Lehetséges:

- sikeres innováció eredményeinek beépítése
- az óvoda pedagógiai munka eredményeinek beépítése, illetve kevésbé eredményes elképzelések elhagyása

A pedagógiai program módosításának módja, lehetséges indokai:

- 2023. évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról
- A dokumentum nem kötelező felülvizsgálatát és módosítását a felmerülő igények és az ellenőrzések során feltárt információk, lehetőségek alapján írásbeli előterjesztés után az igazgató kezdeményezheti.

A Pedagógiai Program nyilvánossága:

Minden tagintézményben a vezetői irodában található 1 példány ill. az óvoda honlapján is olvasható.

20/2012. /VIII.31./ EMMI rendelet 82.§ (2) Az óvoda igazgatója vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők részére tájékoztatást adni a Pedagógiai Programról.

ÓVODAI JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A tankötelezettség megkezdésével (a továbbiakban: iskolakezdés) kapcsolatos eljárásra az alábbi jogszabályok 2020. január 1-jétől kezdődően hatályos rendelkezései irányadók:

- Nkt. – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- Ákr. – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- Okt. Hiv. rendelet – az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- Nkt. vhr. – a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- EMMI rendelet – a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Ped. rendelet – a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Hajdúnánási Óvoda irattárában 3/2024. iktatási számú jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a szülők megismerték a Hajdúnánási Óvoda Pedagógiai Programját.

.....

dátum: 2024. 01. 08.

szülői szervezet elnöke

A Hajdúnánási Óvoda irattárában 3/2024. iktatási számú jegyzőkönyv található mely igazolja, hogy a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók a Hajdúnánási Óvoda Pedagógiai Programját megismerte és a fenntartó jóváhagyta.

.....

P.H. dátum: 2024. 01. 08.

köznevelési foglalkoztatottak
képviselőjében

.....

P.H. dátum:

fenntartó részéről

P.H.

.....

igazgató

FELHASZNÁLT IRODALOM

Az Óvodai nevelés Országos alapprogramja
Az óvodai nevelés programja
Bp. OPI 1989.

Porkolábné dr. Balogh Katalin: Kudarccal az iskolában
Alex-typó Bp.1992.

Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés - de hogyan?
NAT-tan sorozat Bp. OKI 1996.

Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
Jász-Nagykun-Szolnok megyei Pedagógiai Intézet 1997.

Pereszlenyi Éva - Porkolábné Balogh Katalin:
Játék - mozgás - kommunikáció óvodai program
Bp. Alicius BT. 1996.
Fábián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program
Lépésről - lépésre óvodai program
Soros Alapítvány támogatásával 1997.

Varanka Zoltánné: Az óvodai nevelés és tanulás tervezése a csoportnaplóban
LITOGRAPH KFT.

Porkolábné dr. Balogh K. - Dr. Páli Judit - Pintér Éva - SzaitznéGregorits Anna:
Komplex prevenciós óvodai program
Bp.1996.

Forrai Katalin: Ének az óvodában
Bp. EditioMusica 1974.

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában

Patócs Béláné: Mozgásműveltség fejlesztő óvodai nevelési program

Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné: Óvodai nevelés játékokkal, mesével
Bp.1997. Eötvös Könyvkiadó

MELLÉKLETEK

1. sz. Melléklet

A csoportnapló tartalma

2. sz. Melléklet

**Az egyéni fejlődés fejlesztés dokumentuma, tartalma
Mérés, értékelés**

3. sz. Melléklet

**A nevelési program végrehajtásához szükséges a nevelőmunkát segítő
eszközök és felszerelések jegyzéke.**

1. sz. melléklet

A CSOPORTNAPLÓ TARTALMA

AZ ÓVODA NEVE, CÍME, OM AZONOSÍTÓJA

**A CSOPORT ÉLETKOR ÉS NEM SZERINTI
ÖSSZETÉTELE**

A GYERMEKEK NÉVSORA, JELE

**A fiúk lányok életkori megoszlása, a SNI gyermekek száma
HETIREND**

NAPIREND

**NYÁRI IDŐSZAKBAN AZ ÓVODAI NEVELÉS, AZ ÓVODAI ÉLET
SZERVEZÉSI FELADATAI**

ÓVÓ-VÉDŐ INTÉZKEDÉSEK

GYERMEKVÉDELMI MUNKA A CSOPORTBAN

GYERMEKEK ÉLETKORA, NÉVSORA A CSOPORTBAN

**LOGOPÉDIÁRA ÉS FEJLESZTÉSRE JÁRÓ GYERMEKEK NÉVSORA
KIEGÉSZÍTŐ ÉS TEHETSÉGFEJLESZTŐ FOGLALKOZÁSOK**

A NEVELŐMUNKA TERVEZÉSE (félévre vonatkoztatva)

NEVELŐMUNKA ÉRTÉKELÉSE (félévre vonatkoztatva)

HAVI ESEMÉNYTÁR

ÉVES ANYAGGYŰJTÉS

**TEVÉKENYSÉGI TERVEK – REFLEXIÓ (HAVI
BONTÁSBAN)**

HIVATALOS CSOPORTLÁTOGATÁSOK

KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL

SZÜLŐI TÁJÉKOZTATÁS

CSALÁDLÁTOGATÁSOK

Hivatalos látogatásokat, célját, időpontját, látogató nevét

SZÜLŐI HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZATOK

A CSOPORT MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS EGYÉB ADATOK

**A CSOPORT ÓVODAPEDAGÓGUS ELLÁTOTTSÁGÁRA
VONATKOZÓ ADATOK**

FELJEGYZÉSEK A CSOPORT ÉLETÉRŐL

2. sz. melléklet

Az egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentum tartalma

A pedagógiai programnak és az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, amely a gyermekek fejlődési naplójában nyomon követhető.

I. Testi érettség, mozgás fejlettség

- 1.) Fizikális adatok
 - a gyermek mozgása
- 2.) Motoros képességek
 - kondicionáló képesség
 - koordinációs képesség

II. Értelmi képesség

- 1.) Érdeklődés
- 2.) Megismerő folyamat

III. Érzelem, akarat

IV. Szocializálódás jellemzői

- 1.) Normákhoz, szokásokhoz, szabályokhoz való viszony
- 2.) Társas kapcsolatok
- 3.) Tevékenységhez való viszony
- 4.) Önmagához való viszony

V. Anyanyelvi fejlettség

VI. A nevelő fejlesztő munka mérési, értékelési tartalma

A nevelő-fejlesztő munka mérésének, értékelésének célja:

A fejlesztő folyamat szakszerű ellenőrzése és értékelése az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig. A mérés, értékelés segítségével kapunk visszajelzéseket a gyermekek előrehaladásáról, nevelőmunkánk eredményességéről, az esetleges hiányosságokról.

Az értékelés nem csupán tényfeltáró tevékenységet jelent, hanem olyan eszköz, amely folyamatokat, változásokat indukálhat mind az egyénben, mind a szervezetben. A tények minél objektívebbek, annál alkalmasabbak munkánk folyamatos javítására.

A mérés azt szolgálja, hogy a pillanatnyi állapotnak megfelelően kijelölhessük a fejlesztés fő irányvonalait. A hangsúly a nevelőmunka fontosságán van. A megismételt vizsgálat eredményéből vonhatjuk le azt a következtetést, hogy az elmúlt időszakhoz képest a gyermekek neveltségi szintjében milyen változás következett be. Az értékelésnél nem hagyható figyelmen kívül, hogy a személyiségfejlődésben különbségek vannak az egyes gyermekek között.

Ahhoz, hogy objektív tényekhez jussunk, az óvodában is szükség van olyan eszközökre, módszerekre, melyek által számszerűsíthető adatokat kapunk. Az óvodai nevelőmunka

eredményessége szempontjából fontos, hogy pontos ismeretekkel rendelkezünk a gyermekek fejlettségét, készségét, képességét illetően.

Az óvodai életben sokáig nem tulajdonítottak jelentőséget a pedagógiai méréseknek, értékeléseknek. Az utóbbi években azonban a nevelés ezen színterén is egyre nagyobb hangsúlyt kap a pedagógiai mérés értékelés kérdése. Ennek megvalósulásában több tényező is közrejátzott:

- A 2013.évi CXC Nkt. 72§ és a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 63§ kötelezettségeként fogalmazza meg a szülők tájékoztatását a gyermek fejlődéséről.
- Az óvodapedagógusoknak feladat, a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása.
- Az esélyteremtés (ha a gyermeknek szüksége van rá) egyéni vagy mikrocsoportos speciális fejlesztésének lehetősége kell biztosítani.
- A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszerének kidolgozása magával vonta a nevelés hatékonyságának kérdését. A nevelés pedagógiai hozzáadott értékének objektivitását a DIFER mérőeszközzel mért standardizált eredmények adják. 2009. májusától minden iskolába íratott gyermeket (kimenet) a Difer mérőeszközzel mérünk, és minden 5 éves korú gyermeket (szeptemberben bemenet) ugyancsak a DIFER eredményeivel dokumentáljuk. A méréseket a csoportban dolgozó óvodapedagógusok végzik. Az eredmények tükrében az érdeklődő szülőknek tájékoztatást adnak a gyermekeik fejlettségi szintjéről.
- Pszichológiai kutatások azt feltételezik, hogy egy részképesség hiány, ha időben nem szüntetik meg, más részképesség fejlődése is akadályoztatott lehet.
- Ezek a tényezők sarkaltak bennünket is egy komplex, minden képességterület felölelő „Fejlődési napló” kidolgozására.

Fejlődési naplónk főbb megfigyelési mérési irányvonalai a következők:

1. Anamnézis (a gyermek óvodába lépésekor a szülő által kitöltött dokumentum).
2. Beszoktatás és a családlátogatás tapasztalatai
3. Gondozás, önkiszolgáló tevékenységek
4. Közösségi élet, magatartás, viselkedés, gyermekmunka
5. Érzelmi élet
6. Játék
7. Testi fejlettség
8. Értelmi esztétikai fejlettség
9. Anyanyelvi nevelés
10. Ének-zene
11. Rajzolás mintázás kézimunka
12. Külső világ tevékeny megismerése

A gyermeki fejlődés nyomon követése, a Fejlődési napló rendszeres dokumentálása a következőképpen segítheti munkánkat:

- A gyermekről pedagógiailag komplex, hiteles képet kapunk mely megmutatja a gyermek fejlettségi szintjét, fejlesztési irányvonalát.

Az óvodapedagógusok néhány gyermek esetében bizonytalanok voltak abban, hogy a gyermeket szükséges lenne-e szakemberhez irányítaniuk vagy nem. A mérési eredmények egyértelművé teszik a bizonytalanságot.

- Iskolaérettség – éretlenség eldöntésében segít.

- A szülőt hitelesen tájékoztathatjuk gyermeke fejlődéséről, fejlettségi szintjéről.
- A Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság számára konkrét, mindenre kiterjedő, pontos jellemzést készíthetünk, ha szükséges.
- Pedagógiai Programunk megvalósulását is kontrolálhatjuk

A Fejlődési napló egy olyan pedagógiai érték a kezünkben, mellyel a gyereket nem csak alaposan megismerjük, de mindennapi tervezőmunkánkhoz is segítséget ad, ezáltal nő nevelőmunkánk hatékonysága.